

דיבור

אסופת פרוזה ושירה
בוגרי 'מנשר'

2011

מנשר לאמנות
מכללה | גלריה | מרכז תרבות

סיפור החניכה שלנו, במחלקת הכתיבה ב"מנשר לאמנות", כמו סיפורי החניכה בהיסטוריה, החל מסיפורי הבריאה הקדומים דרך תקופת הרומנטיקה האנגלית והגרמנית ועד לספרות הווידוי של ימינו, כולל את הנרטיבים הספרותיים של אז והיום, ובעיקר הוא סיפור חניכתם של שלושה-עשר סטודנטים צעירים, ששקדו ארבע שנים על לימודי פרזה, שירה, תסריטאות, מחזאות, עיתונאות, ביקורת תרבות, פילוסופיה ועוד.

הייחוד של לימודי הכתיבה ב"מנשר" הוא בהכללתם של לימודים מעשיים מדסיפלינות שונות: אמנות, צילום, קולנוע, אנימציה, משחק ועוד. התנסות שמקנה כלים שלא מבוססים על קריאה וכתובת טקסטים, אלא מאפשרים תפישה חושית וחשיבה במונחים צורניים. תפיסה ששואלת מדפוסים שהתעצבו בשונה מהדפוסים הלשוניים והנרטיבי המקובל. ייצוג של דימויים ורגישות שקדמו לרכישת השפה, תפיסות אחרות של מציאות, של היוצר, של השיח עם עולם האמנות, היצירה והחשיבה העכשווית של האמנויות השונות.

הכתיבה הקלאסית ראתה את שפתה כשקופה, בעלת נרטיב ברור שמבטא סדר ברור ולכיד, עם דמויות ברורות ולכידות, שמשקפת נאמנה לחברה את מה שהיא כבר יודעת ואת מה שהיא רוצה לדעת על עצמה. הכותב הצעיר, הפועל במרחב העכשווי שלאחר משבר הייצוג הפוסט-מודרני והאמונה המתחדשת במילים ובעצם הפירוק של הטקסט והפואטיקה, שואל ומתלבט בבעיות של מציאת שפה פרטית, לעיתים על סף האלם, מנסה לחשוף צופן פרטי בפואטיקה של כתיבתו, שואל שאלות על האני הכותב והמספר והאפשרות לביטוי המורכבות של מה שנתפס כאני בעידן הנוכחי של תמונות וטקסטים מרצדים וקולאז'ים של משמעויות. הטקסטים בספר עוסקים במגוון רחב של נושאים: חוויית הגירה וגלות בתוך השפה, קינה ואבל, סיפורי נוסנס, טקסטים על ההווה הצבאית הישראלית, ספרות בדיונית אפוקליפטית, פוליטיקה וחברה, חריגים בחברה, יחסי הורים וילדים, תל-אביב והפריפריה, וכמובן סקס וחיפוש אחר הגדרה עצמית.

זו כתיבה שלוקחת סיכונים, קשה לעיכול, ספרות של אי-נחת עצמית, חברתית ופוליטית. וגם אם הקול מחוספס ובוסרי לעיתים, כמו שאחת

הסטודנטיות כתבה לי - "אני יודעת שבשבילך זה נשמע קיטש וילדותי אבל את יודעת, זו הכתיבה שלי ולמרות שהייתי רוצה להיות נקייה מזה, אולי בעתיד, כרגע במקום הבוסרי שלי, הייתי מעדיפה להשאיר את הפגמים האלו" – ראוי שישאר כזה.

תודה למורי המחלקה: רינה ז'אן ברוך, בעז גאון, יעל גבירץ, שי גולדן, ענת זכריה, נורית זרחי, יעל חזן, הגר ינאי, עינת יקיר, טלי לטוביצקי, שירה סתיו ודביר צור.

תודה מיוחדת למורים שליוו את הבוגרים השנה: שמעון אדף, ערן צלגוב, עודד וולקשטיין ודפנה בן צבי.

רונית ידעיה, ראש מחלקת כתיבה.

תוכן העניינים

6	אריק בלומשטיין
14	ליטל מיכאלי
19	שלומית קרני
27	יערי שלם
31	שי שבח
37	עינת הראל
47	איציק ציק
57	יוטבת זרקא
68	אורי נחום
79	נטע אטלסוביץ'
85	ג'סיקה ובר
97	דינה יאנובסקי
115	לורן מילק
124	אורי רדלר

בקטריה / אריק בלומשטיין

אני נכנס לחדר. על המיטה שוכב לו חתול שחור לבן. על החתול מהלך לו פרעוש, על הפרעוש גדלה לה בקטריה, ועל הבקטריה נח לו ווירוס. אני פונה אליו ואומר "זוז קצת וירוס פנה לי מקום". הווירוס מתחלק לו למקום אחר ואני נכנס לי מתחת לשמיכה וחושב על מישל שבטח תהיה ממש שמחה לדעת שאני לוקח כדורים וכבר לא משוגע.

גיא / אריק בלומשטיין

מכל חבריו של אחי הגדול גיא היה השונה ממני מכול. הוא היה שחום, גבוה, מתולתל ובעיקר בעל ביטחון עצמי שמעורב ברוחניות שאז עוד לא ידעתי שנשאפה מתוך עציצים. אני וחבריי שיחקנו כדורגל בחניה של בניין עמודי הקיסמים שלי וגיא לבוש בשרואל ובחולצה סגולה הופיע וביקש מסירה. אחי וחבריו מעולם לא התעניינו בספורט הם היו עסוקים בתנועה ובטיולים, לא הטיפוסים שאכפת להם מי הולך להיות הכוכב הבא של המדינה. אבל גיא להטט בכדור כאילו ג'ינגל ארבעה כדורים ביד אחת, מאיפה לעזאזל הוא יודע להקפיץ כדורגל ולמה הוא מקפיץ יותר טוב ממני? לפני כן מעולם לא דיברתי איתו כלומר לא דיברתי איתו על משהו של אנשים, אבל בכל זאת אני כבר בן 16 ואני אמור לזיין כבר. התאמצתי "גיא יש לי שאלה, איפה כדאי לשרת?", לא היה לי שאלה אחרת לשאול, חשבתי שהוא בטח יגיד לי משהו על התנועה ועל כמה כדאי ללכת לגרעין, אבל לא הייתי בתנועה ולא היה בזין שלי להתחיל לדבר עם חבר'ה שלא היה לי ברור למה הם מאושרים ואינטימיים כל כך. רציתי שייתן לי מוטיבציה ללכת לסיירת כי אם גיא אומר סיירת אז אפשר לעשות את המאמץ. גיא שהיה עם הכדור בשלב שבו כולם אומרים "טוב נו, אימא שלי אוהבת אותי" הפסיק להקפיץ את הכדור והסתכל עליי, "תקשיב לי, זה לא משנה מה תעשה, לא משנה איפה תהיה, העיקר שתשרת עם בנות". כשנכנסתי לקצין מיון בבקו"ם ידעתי שאבוד לו, בקרב הזה אני הולך לנצח. "טוב אריק לא נראה לי שהאופציות שסימנת פתוחות בפניך, עם פרופיל כמו שלך אתה תהיה בקרבי". "אני לא הולך לקרבי, אני לא מוכן לשרת בלבנון" "לא? למה אתה לא רוצה?" הביט בי מופתע. נפלתי על פטריוט. "אני לא מבין מה אנחנו עושים שם?" העברתי את הכדור אליו. הוא לא התרשם במיוחד "טוב אריק, אם אתה לא הולך פה לאחת היחידות אז אני

שם אותך בגבעתי". שלוש שנים בגבעתי עברו לי בראש והייתי נחוש אבל נחוש לא לשרת בגבעתי, התחלתי לבכות, אבל ממש. "אני לא הולך לשרת בלבנון, תביא לי קב"ן". בסרטים בשואו דאון הגיבור אף פעם לא בוכה לעזאזל. הוא הסתכל עליי במבט קצר רוח "טוב תקבל קב"ן, תמתין בחוץ עד שאקרא לך", עמדתי בחוץ מנסה לדמיין את עצמי עומד על שלי בכלא, זה לא נראה מבטיח, איך יכול להיות שהתוכנית לא מצליחה? וגם הדמעות האלו שכולם פה רואים שאני מנגב. "אריק תכנס, תראה, היה לי פה דיון עם הקצינה האחראית על המיונים וחשבנו שלא כדי שתראה קב"ן, יש לנו מה לעשות איתך, לך לביתן הסמוך ותתראיין". כשעמדתי מחוץ לביתן הסמוך מנסה עדיין להירגע חושב אולי בכל זאת השארתי עליו איזה רושם ואני הולך לקבל את תפקיד חיי. הסתכלתי על שאר הטריונים שעמדו בתור לנסות להבין מהם לקראת מה אני הולך, הם לא נראו הכי מרוגשים "מישהו יודע למה הראיון?" שאלתי, אחד החיילים הסתכל עליי כעל מטומטם ובקול מלא כעס אמר "מה אתה לא יודע? משטרה צבאית".

משטרה צבאית, שוטרות צבאיות. "למה אתה מחייך? תראו את זה, הוא בטוח מתאים להם", החיילים הסתכלו עליי במבט של 'זה מניאק בנשמה' אבל לא היה אכפת לי, אני תותח.

אח של צילה / אריק בלומשטיין

קוראים לו משה והוא מעצבן אותי. הוא מסתובב עם החברים של אחיו המבוגר ממנו בשנתיים כאילו ידבק מהם באומץ ובטבעיות ששמורה לאנשים גבוהים. הוא גדול ממני בשנתיים ובגובה שלי, שגם זה לא משהו. עמי חבר שלי השיג מאחיו הגדול של משה עבודה בבית דפוס, ולמרות שאני וערן עסוקים בערבים, ערן בשמו"ץ ואני בלימודי החדשים של קרב מגע, התחלנו לעבוד בבית דפוס גם כן. העבודה פשוטה רועשת ושחורה, להכניס אינסרטים, הכוונה לפרסומות של דאודורנטים ומוצרי חשמל לתוך כפולת עיתון מקומי שיוצא החוצה מן המכונה על גבי מסוע. התחרות קשה, כל חבילה של עיתונים שווה כסף ועמי הוא המלך. הוא פיתח שיטה להכנסת האינסרטים שגורמת לבוס לחשוד שאנחנו מרמים. האמת, עמי מרמה אבל נשאר זאת לאחר כך. הרעיון הוא פשוט, במקום לפתוח את העיתון במחציתו ולהניח דף כרום במרכז העיתון, פשוט להרים את שולי העיתון בקצוות ולהטיס פנימה את דף מוצרי החשמל. משה עובד לצידנו, הוא חבר של הבוס שבעצם הוא אחד מחברי אחיו. הוא לא מאמין בשיטה החדשה במיוחד שהיא באה מעמי. לא שהיה איזה קטע ביניהם, פשוט עמי קיצור לעמילוב אוהב כסף. אבל ממש אוהב כסף. כל יום שישי אנחנו אני וערן משחקים פוקר אצל "בנק עמילוב", ומפסידים לו את כל הכסף שעשינו בהטסת הכרומואים באופן לא ברור. משה גם הוא מפסיד לו והוא יודע שעמי אף פעם לא מפסיד. כבר שעתיים שאנחנו מכניסים פרסומות, הערימה של עמי הגבוהה מכולם, אך אני עומד בקצב. לא רואים בעיניים הולכים אל המכונה, מעמיסים על העגלה חבילות אבל לא יותר מידי, כי זה בזבוז זמן לעמוד על יד המכונה ורצים עם העגלה אל השולחנות. הידיים והפנים שלי שחורים, אני זורק חבילה על השולחן ומימינה מניח חבילת אינסרטים. אני לא לוקח זמן

לנשום, מסיימים, לוקחים את הכסף והולכים.

אני מביט על משה הערמה שלו קטנה מאוד והוא לא נראה מרוצה. הוא מסתכל עלינו, מת לעבור לשיטה שלנו שעמי פיתח, אבל גאה מדי.

"ראיתי אותך". "מה ראית אותי?" עמי פונה אליו אדיש. משה ניגש אל הערמה של עמי ומתחיל לפתוח את העיתונים. "בואנה יא רמאי כל החבילות ריקות" הוא צועק. "יאללה תתעסק בעניינים שלך" ערן צועק בקול הכי מפחיד שלו. משה לא נראה מוטרד במיוחד. "יא עמה אני אזיין אותך". עמי מנסה לשמור על קול שליו "יאללה מה קרה? תחזור לשולחן שלך". משה מסתכל על ערן ומסתכל לאחור לראות אם החברים של אחיו שעובדים בחדר השני עדיין שם. ערן הוא הבעיה, עמי פחדן ואני כמובן לא פונקציה. משה עומד ללא תזוזה גאה כרגיל ומסתכל על עמי "עוד פעם אחת אני אתפוס אותך ואני אזיין אותך". עמי וערן מנסים לא לחייך יותר מידי הם מסתובבים אל עבר השולחנות בחזרה.

"משה רציתי לדעת מה תעשה לו?" משה נעמד מולי. "אריק אל תתערב". "אתה יכול לעשות משהו?" אני פונה אליו, הרגליים שלי רועדות, מעולם לא הלכתי מכות, תמיד הייתי מאלו ששמרו עליהם. "אריק תפסת גובה על יד החברים שלך?" בעקבות קורס קרב המגע שאני הולך אליו התחלתי לחשוב שאולי כדי שאצא מתדמית החמוד: "משה אם תיגע בשי אני אזיין אותך!" "אתה מה?" "אני אזיין אותך!" משה העיף לי סטירה, חסמתי אותה בתנועת חסימה בסיסית, עברתי לתרגיל מרפק שלימדו אותנו בקורס קרב המגע די בהתחלה ואז עברתי לרצף אגרופים מהירים ומדויקים כמו שהמורה לימד שצריך לעשות כשאנחנו מותקפים. משה כוסה בדם, העיניים שלו סגורות. הוא רץ אל החברים של אחיו שבאים אליי, הם עצבניים "אריק תראה מה עשית לו". את האמת פחדתי מהם, אבל הכנתי מראש את התשובה "הוא התחיל, והוא גדול ממני בשנתיים!" "הוא גדול ממך בשנתיים?" הם מסתכלים על משה, הוא לא מרים את הראש להסתכל עליהם בחזרה.

שבוע אחרי זה עזבתי את לימודי הקרב מגע. עם צילה מעולם כבר לא יצאתי.

פירה עם שמנת / אריק בלומשטיין

לאיש אחד היה ילד. והילד רצה לאכול רק פירה עם שמנת. והאיש אמר לילד "אבל שניצל זה מאוד בריא". אבל הילד אמר "אני רוצה רק פירה עם שמנת". והאיש אמר "אתה צריך גם לאכול דברים אחרים אחרת לא תגדל". והילד אמר "פירה עם שמנת". חשב האיש, ואז עוד קצת חשב ואמר: "טוב, מחר לצהריים תקבל פירה עם שמנת". ואכן למחרת בצהריים הילד קיבל הר של פירה ולידו גביע של שמנת. אך היה עוד דבר ליד הפירה, שניצל חם מצופה פירורים. הילד הסתכל טוב טוב על השניצל ואמר "רק פירה עם שמנת". והזיז את השניצל הצידה שלא יגע בפירה. למחרת הילד הגיע לארוחת צהריים, התיישב על יד השולחן ואז האיש צעק לו מהמטבח "עוד שנייה אחת, כבר מגיע הפירה עם השמנת!" ואז יצא האיש מן המטבח ובידו החזיק צלחת פירה ועליה גביע שמנת, ובידו השנייה החזיק האיש צלחת עם מקרוני. הוא הניח את הצלחת עם הפירה והשמנת מול הילד ואת הצלחת עם המקרוני גם. "בתאבון" אמר האיש. הילד הסתכל על הצלחת עם המקרוני, ואז בביסים גדולים אכל את כל הפירה והשמנת. למחרת הגיע הילד אל השולחן והפעם חיכתה לו צלחת ענקית ועליה הר של פירה ולידה גביע שמנת. הילד הסתכל לכל הצדדים ולא ראה שום צלחת אחרת עם אוכל אחר בתוכה. הוא התחיל לאכול במהירות ככל האפשר אבל אז לפני שאכל את הביס השני יצא האיש מן המטבח עם המבורגר גדול

ושמן על לחמנייה עגולה ומתחת להמבורגר מיונז, חסה, עגבנייה ובצל.
הניח האיש את ההמבורגר על השולחן ואמר "אופס שכחתי משהו", הלך
למטבח וחזר עם החלק העליון של הלחמנייה, הוא כיסה את ההמבורגר
ואמר "בתאבון".

הילד הסתכל על ההמבורגר ואמר:
"לא! רק פירה עם שמנת!" אבל הוא לא סיים את כל השמנת וזה מאוד
הטריד אותו.

למחרת הציץ הילד על השולחן מרחוק, וראה צלחת עם פירה ולידה גביע
שמנת.

הוא התקרב לאט לאט לשולחן ובדק. הפעם עמד האיש בסלון ולא נראה
שהוא מכין משהו נוסף במטבח.

הילד התיישב ליד השולחן ואמר "פירה עם שמנת, רק פירה עם שמנת".
ולפני שהוא הספיק לאכול, האיש אמר "קניתי לך משהו".
והלך והביא מהשולחן במרפסת נקניקיה בלחמנייה עם חרדל וקטשופ והניח
אותה על יד הפירה.

"אם תרצה תטעם".

אבל הילד היה עקשן כי פירה עם שמנת זה עקרון. הוא אכל את כל הפירה
והשמנת ואפילו לא הזיז מבט אל הנקניקיה.

בעצם הוא לא סיים את כל הצלחת אבל הוא לא רצה לדבר על זה.
למחרת הילד הגיע אל השולחן ועל השולחן היה כמובן, אתם יודעים, פירה
עם שמנת.

הילד התיישב והסתכל סביבו, האיש שכב על הספה בסלון וקרא עיתון,
הילד הלך למטבח הסתכל על הכיריים ולא הייתה שום מחבת ושום סיר
שהתחממו להם,

הוא הסתכל במקרר ולא היתה שום קופסה שממתינה למיקרו.

הוא הלך לסלון והסתכל על האיש בסתר מן הצד. האיש שכב עדיין על
הספה קורא בעיתון. הילד בחן אותו טוב טוב וחשב "באמת נראה שהוא

שקוע בעיתון. "

אהה אמר לעצמו הילד "אני יודע" והלך למרפסת. הוא הסתכל על המרפסת לכל הכיוונים, על הכיסאות ועל השולחן ומתחת לשולחן, ולא הייתה שום צלחת עם אוכל מסתתרת לה "בסדר אין כלום, השטח פנוי" אמר לעצמו. הוא חזר אל השולחן והתחיל לאכול. הוא הרים את המזלג עם קצת פירה והסתכל על האיש.

האיש היה ממש שקוע בעיתון ונראה כי הוא לא מכין לו שום שניצל, שום מקרוני, שום המבורגר, ואפילו לא נקניקיה. חוצפה שכזאת! חשב הילד.

"היי איש אני רוצה או שניצל, או מקרוני, או המבורגר, או נקניקיה!" צעק בקול גדול.

היזז האיש את העיתון קצת מראשו הסתכל על הילד ואמר:
"זה בסדר, הזמנתי פיצה".

ליטל מיכאלי

*

יש בי נְשִׁימָה
כְּמוֹ צִיפּוֹר לְלֹא רֶגֶל
צוֹלֶעֶת וְלֹא קְצוּבָה
הִיא נִתְקַצֶּת עַל אוֹתִיּוֹת
מְקוּטָעֶת וּמִתְעַטָּפֶת
בְּשׁוּרוֹת עִם לֶחֶן אוֹ בְּלִי
הִיא לֹא קְשׁוּרָה בְּחִבְלֵי שִׁירָה
אֲבָל בִּי יֵשׁ נְשִׁימָה.

שפת הורים / ליטל מיכאלי

חכה, לפני שאתה הולך על הידיים
שובר אצבעות בכדי להבין
מותח חבל רק מהקצה אל האמצע
קורע גרונה במאמץ, שתשמע.
לו רק הלכת על ידי אבותיה.

חכה, לפני שאתה מדבר על המילים
מקצקע אותן על לשונה בכדי שיקראו אותה
מנער את ידיה מהעט הארוכה
גורע אצבעות
שלא יאמרו את מילותיך הערופות בעודם טומנים שפות
לו אך הלכו שבי אחרי שתירות.

מולדת / ליטל מיכאלי

יש לה ארונות קבורה בעיניים
בין שפתייה מסמרים, רקמות של גברים
היא נושמת, וערמות עולות ונחות
בשור ואויר וזיעה ועור.
היא מתהפכת בקברם
מלטפת קירות עם ניחוח אלונים
שאיפה נשיפה, האף מדמם שכבים שבורים
שאריות נאספות, מתלכדות, מתפוררות
חול ממלא מיטתה.
אילו יכלו לראות אותה והיא להוליד אותם
היו נוטעים בה עוד אילן
ומניחים דגל על חזה המוכתם.

תיאבון ישראלי פוסט מודרני / ליטל מיכאלי

לָרַגַע אֲמַרְתִּי לְעֶצְמִי שֵׁשׁ לְדָבָר עַל הַמוֹלָדֶת שְׁלִי

מֵאִיפֹה הִיא הִגִּיעָה?

וְכִמָּה

כִּמָּה אֲנִי צְרִיכָה לְשַׁפֵּשֵׁף

שֶׁתִּשְׁפּוֹךְ

אֶגְלָגֶל אוֹתָהּ בְּפִי כִּמוֹ יֵין

עַד שְׁאֲבֹלֶעַ.

אֶל תְּדַבְּרִי עַל מוֹלָדֶת

תִּבְלָעִי

תִּתְעַנְּגִי עָלֶיהָ בְּעוֹדָה מְמַלֶּאת אוֹתָךְ

הִיא לֹא שְׁלִי

חֲסֶרֶת מְטָרָה

וְאֵת תִּשְׁבִּי עִם פֶּה פָּעוֹר מְלֵא שְׁתִּיקָה

וְלִשׁוֹן מָרָה אֲדוֹמָה.

GOLDFISH / ליטל מיכאלי

הייתי רוצה לומר לך שאני אוהבת אותך
לחבר את החוט הזה שבין הראש ללב
ולמשוך

עד שאקיא אותו בפניך.

אם רק תרצה תוכל להקיא את שלך בפני.

החוט הקשוף נועד לך אבל נותר בבטן

בינתיים נופלות חכות

שעיכלתי לא הקאתי

השתקתי עם קרס בצד הפה ושמרתי.

אתה דג זהוב קטן ופצוע בתוך צנצנת

לך לא נותרו משאלות בשבילי

ובי לא נותר כוח.

בלי סוכר, אבא'לה / שלומית קרני

"מה אני אביא לך? רוצה תה?"

(אל תביא לי תה, תביא לי שקט נפשי)

"כן, תה זה מצוין"

(החצאית שלי קצרה מדי, אמשוך אותה עוד, עוד, עד מעבר לברכיים, זהו,

עכשיו זה טוב יותר)

"כמה סוכר?"

(שוב הוא שואל)

"בלי סוכר, אבא'לה"

בלי? איך אפשר בלי? אני סוכרתי ואני לא יכול בלי. אולי סוכרזית?

"לא, לא, בלי כלום אבא. רק מים ותיון".

(הגרביים שלו שקופות. שחוקות. אקנה לו בשוק מחר. כן. הוא חייב. כפות

רגליו מחליקות מכפכפי הגומי האלה. כמה רעש הם עושים. הרעש מתמזג עם

הטלוויזיה. רמת שמע 67. תמיד).

"תודה אבא'לה. איך אתה מרגיש?"

(אני חייבת להחליף לו מצעים, כבר חודש לא החלפתי. או אולי עברו

חודשיים?)

"לא טוב בנתי. השיעול הזה, זה לא עובר. כבר עברו חודשיים מאז הזריקה

האחרונה".

"אינהלציה, עשית?"

"עשיתי כבר חמש מהבוקר, כלום לא עוזר. אתמול עשיתי שבע. גם לא עזר. אם

היית רואה אותי אתמול בלילה - איך שאני מניח את הראש, השיעול ממשיך, ואני

ממש נחנק. ואחר כך הייתי כל כך עייף במפעל. מזה עייף, כל הזמן שאלו אותי

החברים אם הכול בסדר, את יודעת, זה לא מכובד לפהק כל היום".

(הלוואי והיית כזה חשוב)

"אולי נלך למיון אבא? מה אתה אומר?"

"ומה יהיה? לא יתנו לי זריקה של הסטרואידים בלי אשפוז, ועוד פעם אני אפסיד

ימים בארגון של המתנ"ס? יעבירו את התפקיד למישהו אחר. לא, לא.. המנהלת

לא תשמח לשמוע. גם ככה אני מפחד שיזרקו אותי משם, אני לא ילד, תמרי"
 "נו, אבל אין ברירה אבא. מה יהיה? אי אפשר להמשיך ככה, אתה לא נושם."
 "לא צריך בנתי, לא צריך"
 (הפנים שלו שרופים. זה בטח כואב לו לחייך. אני כל כך רוצה להרגיע את העור
 הצרוב הזה).
 "תודה אבא, אני לא אסיים את הכול, זה ממש יותר מדי"
 "לא לא, זה כלום, תאכלי בנתי, תאכלי, זה טעים"
 "איך אתה יודע? אכלת את זה? אסור לך, אתה סוכרתי, אבא"
 "לא אכלתי את זה אבל אומרים שזה משהו עולמי. ממש. קטרניה מהרווחה
 תמיד אוכלת את זה. תפוח, את רוצה? קניתי בשוק תפוחים ירוקים. אני אוהב את
 הירוקים. האדומים, פחות טעימים והצהובים קמחיים, אני אוהב את הירוקים,
 החמוצים. אותם אני אוהב"
 (ואני אוהבת אותך, אבא)
 "כן, הם הכי טעימים, תודה אבא'ה"
 "אה אה... ברוך אתה ה', אלוהינו מלך העולם, בורא פרי העץ"

"הלו?"
 "היי תמר, זו נתנאלה. את שומעת, צריך לקחת את אבא למיון. הוא התקשר אליי
 עכשיו, בקושי יכל לדבר, המסכן הזה. עוד פעם קוצר נשימה. לא יודעת כבר מה
 לעשות איתו".
 (מה את כבר עושה איתו?)
 "דר' חדי נתן לו הפנייה למיון. אז את לוקחת אותו? הוא היה בדרך הביתה
 כשהתקשר אליי, אז הוא בטח כבר בבית שלו".
 "נתנאלה, אני בעבודה, אני לא יכולה לצאת מתי שבא לי. את לא יכולה לקחת
 אותו?"
 "אני לא יכולה. כי זה בטח ייקח כמה שעות עד שיקבלו אותו ועד שהוא יקלט
 במחלקה ואני צריכה לקחת את רני מהגן באחת".
 "אז שאילן יוציא אותו מהגן".

"תמר, אני לא מתכוונת להתקשר לבן זונה הזה, בטח שלא בקשר לטיפול ברני. נו תצאי יותר מוקדם, מה העניין?"
"דיברת עם תיקי?"
"לא, התקשרתי ישר אלייך. אבל תיקי עובדת עכשיו, היא לא תוכל".

"אבא ככה זה בסדר?"
(כבר כואבת לי היד)
"קצת יותר גבוה... עוד טיפה, איווה."
"הנה, הבאתי לך חולצה קטנה יותר, זה עם שרוכים. תרים רגע את היד - או, זהו. קשרתי חזק מדי?"
"לא אמא קטנה, זה טוב ככה."
"רוצה מים?"
"לא, שתיתי מקודם".

"טוב, הבאתי לך פה שקית עם כמה דברים מהבית. בשקית הכחולה זה השמפו והסבון לעור יבש. המברשת שיניים והדבק לתותבות שמתי במגירה פה בשקית ירוקה, אתה מתרכז אבא? אחרת לא תדע איפה הדברים. תסתכל עלי. אבא..".
"שומע בנתי שומע".

(לא שומע, לא רואה. לא רואה מה קורה סביבו)
"עזוב רגע את החוט של האינפוזיה, אתה חוסם אותו, תתרכז רגע כי אלך יותר מאוחר ואז לא תדע איפה הדברים וסתם תלחץ ואז טלפונים ובלגאן, בקיצור, הכפכפים שלך גם פה, מתחת למיטה ויש פה בארונות גרביים ותחתונים. את התפילין אני משאירה פה בחוץ, שתהיה לך גישה אליהם, גם את התאג' אני שמה פה, שתוכל לקרוא".

"תודה בנתי שלי. רגע, תעני לטלפון שלי, זה בכיס פה במכנס"
"קח, זו נתנאלה"

"נו תעני לה... (*שיעול כבד)... נו... הלו? לא לא צריך, תמרי הביאה לי הכול מהבית. כן, גם את המברשת, והדבק... תודה כפרה עלייך, תודה נתנאל. הא? הא? אני לא שומע! לא לא צריך, תבואי בערב עם רני ותגידי גם לאילן שיבוא. טוב.

פנימית ב'. הא? טוב. להתראות בנתי. מה קרה לך, למה לא רצית לענות לה?"

"היא התקשרה בשבילך".

(היא התקשרה בשביל עצמה. בשביל שתוכל להרגיע את עצמה. לומר שהיא דאגה לך)

"נו בסדר, אבל לפחות לשאול מה שלומך, איך הילדים. איך היא מסתדרת עם הגירושין. השטות הזו שבאה לה לה לראש. את דווקא צריכה לדבר איתה, לשכנע אותה שלא תעשה את זה. מה זה ככה תמרי?"

"דיברתי איתה כבר בצהריים, מה יש לה לחדש לי? מה כבר יכול לקרות לה בבית? היא ממילא לא עושה כלום זאת. למה אתה זז? לא נוח לך? רגע, אני ארים את הידית, זהו עכשיו בסדר?"

(עכשיו תהיה בשקט)

"לא, אל תדברי עליה ככה, זאת אחותך ויש לה בעיות עכשיו, את צריכה להבין אותה. זה משפחה, אסור להחזיק בבטן דברים רעים על משפחה".

(אתה לא הדוגמה לזה, אבא שלי)

"טוב אבא'ה. שן קצת, לא ישנת כל הלילה".

"תתקשרי לניר, את זוכרת אותו? הוא בעל הדירה שלי. המספר שלו נמצא בתעודת זהות שלי בפתק ירוק, תגידי לו שאני אשלם עוד כמה ימים, כשאצא מפה"

"מה זה דחוף? מה, הוא יתקשר אלייך אם לא תשלם שכירות בדיוק באותו היום?"

כן, זה אינ'לממזר, אם אני לא משלם בדיוק בחמישי לחודש בבוקר, הוא מתקשר בלי הפסקה ובא אליי הביתה, כאילו יש לי לאן לברוח עם האלפיים שקל שלו.

תתקשרי"

"למה אתה לא שומר את המספר בנייד שלך?"

(למה אתה כמו האבות של החברות שלי)

"אני יודע איך לשמור? בקושי אני יודע לענות כשמתקשרים".

(אני אוהבת את החיוך שלך)

"אתקשר אליי. אל תדאג, לך לישון. הכול בסדר עכשיו".

(עוד מעט כולם יבואו, כולם יהיו לבושים יפה, ואז תשמח)

"הוא ישן?"

"הבהלת אותי, כן, הוא נרדם לפני שעה, אבל האחות צריכה לבוא בשבע לעשות בדיקות, היא בטח תעיר אותו. מה נשמע תיקי? איך הייתה הנסיעה?"
 ברוך השם, כפרה עליך, את יפה כמו תמיד, תמרי שלי. למה את לא מחייכת, הוא יצא מזה, בעזרת השם. קראתי תהילים כל הדרך".
 (זה לא עוזר. זה לא עוזר.)

הבאתי לך סנדביץ', את בטח פה כבר הרבה זמן"
 "תודה תיקי".

(אחות יפה שלי. את כל כך רזה, מכל הדאגות, שאכלו לך את הבשר. אולי תאכלי את הסנדביץ' במקומי?)
 "נתנאלה באה כבר?"

"לא, היא התקשרה ואמרה שתבוא אחרי שהם יאכלו ארוחת ערב"
 "אה".

"מה איתו?"

"יהיה ביקור רופאים מאוחר יותר. בינתיים במיון אמרו שזה הריאות. טוב, יש לו עשרים אחוז תפקוד ריאה, זה עוד יחזור על עצמו. נתנאלה דברה איתך?"
 "כן, אבל לקח לי זמן להגיע לפה. הייתי צריכה לתת לחמתי לשמור על הילדים ולנהוג כל הדרך לפה מצפת. עשינו שבת אצל המשפחה של יהודה. איזה צדיקים. את יודעת, הם תרמו לבניית בית כנסת חדש, כל כך יפה.."
 "לא, לא שאלתי על זה, על הפגישה עם העו"ד. היא עדכנה אותך?"
 "לא. דיברנו ממש בקצרה הייתי במדרשה"

(אלוהים, כמה שאת עיוורת. כמו אבא שלך את עיוורת)
 "אה. אז אני אקצר לך עוד יותר, לא מוכרים את הבית ולא כלום, כי נתנאלה לא נותנת אישור".

"מה זאת אומרת לא נותנת אישור?"

"בדיק מה שזה, לא נותנת אישור. הרי אבא אמר שכל האחיות צריכות לאשר, אחרת הבית יישאר נטוש ויצבור מיסים".

"ומה עם נעמי?"

"נעמי? מה היא יודעת? היא תאשר, אבל צריך את החתימה של דודה מזל, חוקית היא האפוטרופסית שלה, היא לא מורשית חתימה. אבל תיקי אמרה שהיא מוכנה. רוצה מיץ תפוזים?"

"לא, תודה. השתגעת, תמרי? ברגע שאבא ישמע שמזל מעורבת פה הוא יבטל את כל העניין.

(אמא שלי, תחזרי. אבא לא מפסיק לאכול את עצמו מאז שהלכת)

"הגזמת, עברו עשר שנים מאז שהיא עזבה. הוא כבר עבר את השלב הזה"

"נראה לך, רק אתמול הוא דיבר על אמא, צעק שהיא זו שגרמה לנעמי להיות במוסד".

"כאילו שלפני שאמא ברחה היא היתה בסדר".

"כן, דווקא טוב שנעמי מקבלת סוף סוף טיפול. אבא בחיים לא היה מסכים לזה. ביקרתי שם לפני יומיים, ברוך השם נעמי נראית יותר טוב. היא אפילו אכלה לבד. בקשתי מיהודה להתפלל בשבילה "מי שברך" בשבת האחרונה".

"למה נתנאלה לא מאשרת?"

"תיקי, כבר אמרתי לך למה, כי אם יהיה כסף על שמה, אילן ישר יעשוק אותה. היא תהיה חייבת לו עוד הרבה עד שיקבעו מה של מי בגלל הגירושין. מבחינתה, היא מעדיפה שהבית יישאר עד ש... נו את יודעת, עד שאבא... ואז הכסף מהמכירה יהיה ירושה. בירושה אילן לא יכול לגעת. מה את לא מבינה".

"נדבר איתה כשתבוא, היא בטוח תסכים, מה זה אנחנו אחיות"

(חיות. בקושי מדברות. מתראות רק בבית חולים ובפסח)

"(*צעקה) למה נראה לך שהיא תסכים? אין שום סיכוי שהיא תוותר על הכסף הזה".

"ששש!!! תהיי בשקט, את עוד תעירי את אבא"

"צודקת".

"(*דפיקה בדלת) את תמיד צודקת".

"הי נתנאלי, מה שלומך נשמה טהורה? איך רני? אכלת משהו?"

"שבי שבי תיקי, למה קמת? הכול בסדר".

"מה איתו?"

"אותו הדבר. בן פורת יוסף. אבל אני רק הגעתי, תמרי הייתה פה עד עכשיו"

"הייתי. טוב שהגעתי שתיכן, אני צריכה כבר ללכת, תישארו איתו"
 "כבר את הולכת, תמר? רק הגעתי"
 "יופי שהגעתי נתנאלה. תוכלי להישאר עם תיקי. היא הביאה סנדביצ'ים. שיהיה לכן. הוא עוד ישן. תיקי, דברי איתי כשאבא מתעורר, טוב?"
 "טוב נשמה קטנה. אבל אולי תיקחי איתך איזה משהו קטן לאכול, יש הרבה וחבל , זה הסלט ביצים כמו שאמא הייתה עושה. אהבת את זה כשהיית קטנה".
 "כן, זה היה טעים אז, אבל אני באמת חייבת ללכת".
 (את באמת מבשלת כמוה)
 "בואי נתנאלי, שבי פה לידי. תמרי, אל תלכי עכשיו, נתנאלי רק הגיעה".
 "טוב, אשאר אתכן. הא, הוא מתעורר".
 "בנות שלי... תודה שבאתן".
 "הנה כוס מים אבא'לה".
 "תודה תמרי שלי".
 "אבא, מה אמרו הרופאים?"
 "יהיה בסדר נתנאלי. יהיה בסדר יא'בנתי. מאז שאמא שלכן... לא ראיתי את כולכן ביחד. אולי בגלל זה נתן לי השם את המחלה הזו".
 (אף אחת לא רוצה להיות כאן, אבא'לה)
 "אל תדבר שטויות אבא, תתרכז בלהבריא, תירגע. שכב שכב אבא. שמתי את רני אצל תיקי. אולי הם יבואו לבקר יותר מאוחר"
 "נתנאלה, אל תביאי לי פה את המנוולת הזו. היא לכלכה לי את השם וגרמה לאמא שלך ללכת. לא מספק זה עוד שמה את נעמי במוסד! מי שמע על דבר כזה... בת של זכריה שבזי במוסד. אם היא תבוא לפה, השרמוטה הזו, אני...".
 "אאאבא! די, תירגע. תחזור לשכב. השם ישמור. היא לא תבוא, נכון נתנאלה, נכון שתגידי לה להישאר בבית שלך?"
 "כן, תיקי. אני אגיד לה".

"בוקר טוב בנתי שלי".
 "בוקר טוב אבא'לה. ישנת טוב?"

"ברוך השם. אבל היו לי חלומות".

(גם לי היו פעם חלומות. חלמתי שאתה ואמא תהיו יחד, שלא תרביץ לה, שהיא לא תפחד ותברח. חלמתי שהיא לא תסתכל עליי באותו מבט של דחייה, כמו שהיא הסתכלה עליך, רק בגלל שאני דומה לך.)

"איזה חלומות? הם הגישו כבר ארוחת בוקר?"

"אמא שלך. היא היתה פה בלילה".

"מה אמא? אבא, על מה אתה מדבר?"

"היא היתה פה, איתי. בלילה. אמרה שאתן דואגות לי. היא אמרה שאת תתחתני

בעזרת השם, ושנתנאלי לא תתגרש, ושתיקי תביא עוד ילדים ושנעמי - "

"די אבא, אתה מדבר שטויות. מה, חלמת על אמא?"

"לא, לא חלום אמא קטנה. היא היתה פה, ודיברנו. היא כל כך יפה, האמא שלך.

את הכי דומה לה, תמרה היפה שלי. אני אהבתי אותה. אפילו שהביאה לי רק בנות, אהבתי אותה".

"טוב, אבא, אני לא מבינה על מה אתה מדבר. אני אלך להביא לך מגש עם אוכל".

"חכי, בנתי, חכי!"

"תיקי, את לא מבינה... (*משיכת אף) אמרתי לו שאין לי מושג על מה הוא

מדבר... אבל הוא ידע, תיקי הוא ידע שזה בא. הוא ראה אותה בחלומות שלו.."

(רציתי שיישאר איתי. רציתי לספר לו כל כך הרבה דברים. רציתי לקנות לקנות לו תנור חדש, כי היה לו כל כך קר בחורף. רציתי שישמור עלי, פעם אחת שישמור עלי)

"אוי תמרי יפה שלי, את לא אשמה בכלום, אל תבכי נשמה טהורה שלי, זה רצון

האל. ככה הוא רצה. אל תבכי יפה שלי. נגבי את הפנים. נו, חמודה שלי, אל תבכי

ככה, את תחנקי. בואי בואי, קנחי את האף. בואי יפה שלי, בואי.."

"הוא גם היה חולה וסבל, אולי יותר טוב לו ככה, נכון תיקי?"

"אולי טוב לך ככה, נתנאלה!"

"די, די לריב. זה לא הזמן. תיקי קבעה איתי בעשר בבית העלמין ירקון. היא

מביאה את נעמי".

"צריך ללכת. הגיע הזמן".

האם היא ערה / יערי שלם

האם היא ערה? בשנה היא יפה מאד, לרגליה שוככים כוכבים קרים
קרניים, בלי זנבות
זוהרים, בלי טהר הגוף ופשטותו, עוד לא מאחר אבל הקברים צומחים. איה
היא תציל
אותם, החיה הזאת. הם דבוקים זה לזה, אבל הבדידות. יש פאן שרפה
שיוכלה לשנות הכל.
היא תניק אותם והם יבערו ויהיה להם חם. סביבה נאסף אספסוף בזוי של
עופות הלילה, הוא משחרר את ילדיו לאש והם נפתחים כמו פרחי טרף, הם
יודעים להביא לה פאב ואי אפטר
לדעת אם היא בוכה. לתינוק היא תקרא בשם כדי שידעו ממי לבקש סליחה,
ככה היא תשמע
אותם מן הצד השני כי שום דבר לא ישרף לנצח והם דומים לה מאד. מה זה
להחזיק גוף
כשהוא חולם היא לא יודעת, עכשיו זה רועד לתוכה והיא רזה וקודחת. מהו
הדבר הראשון
שלא זוכרים כשרעבים? היא ערה, הכוכבים עדין עכורים והיא מריחה
אותם. יבקעו ממנה
קולות, הם נובטים באחר ומפרידים אותו מן השנה. ככה היא תלחש אליהם,
כמו ימה עתיקה
שנדלקת וכבה ופיה משקה קנים ראשיהם לנצח. למי הם שיכים בשנה
הזאת, הפצעים שלהם
זוהרים, רפאי להם את המנת. יש עוד עולם, ומדמים דברים לדברים, מה
שרואים מלאכים
על זה היא לא יכולה להעיד ובכל זאת, הכאב. בנפותיהם דבקו כבדות
נקרעו לה מיתרי עורה והיא יחפת איברים, עצמותיה כלובים ריקים, הם
שוככים לרגליה,
חלקי כוכבים, כשכל זה יגמר יחזרו להיות בעלי חיים

קטע מטקסט בהשראת התבוסה השנייה מתוך "חמניות עיוורות" לאברטו מנדס

ציפורים כחולות / יערי שלם

מוזגת הֶחָלָב שֶׁל יוֹהָנָס
אֵילַת הַשִּׁיחַר
הַזֹּנָה טוֹבַת הַלֵּב
אֵיךְ אֵת זֶה
מְחוֹל שְׂדִים שְׂאִין לוֹ סוּף
זְקוּקוֹ הַמְּשָׁלֵם שֶׁל הָרֵעַל
תִּפְתּוֹ בְּכָל הַגּוֹף
פוֹרְצַת בְּצָחוֹק אוֹ בְּבִכּוֹ
לְהַסְתִּיר אֶת סוּד הַקִּיּוֹם כְּלוֹ:
הַצְּפוּרִים הַכְּחוּלוֹת
מְחַלִּפוֹת אֶת הַפְּצָעִים
כְּמוֹ נּוּצוֹת

קצרים / יערי שלם

*

אֲנִי לֹא מְכַשֶּׁפָּה, אֲנִי אֶתָּה
וְהִנֵּה נִהְפָּךְ לְאַחֵר

*

הַזֶּר הַשׁוֹכֵן בְּאֵין אוֹתָךְ
מַצִּיעַ לִי עֵינִיִּים

*

שׁוֹב לְשֹׂאת אֶת גּוֹפְךָ
בְּחָלָל הַדֶּף
וְהוּא זוֹהָר

נכתב בגזירי עיתון

תבוא בלילה מוכן / יערי שלם

תבוא בלילה, כשהסוסים הולכים אל השנה בארוות בשכיבה על הארץ
בגופות גדולים בכמה רגלים כשהמוסיקה עדין מתפתלת אצל מרסיאס
שהעור עדין לא הפשט והשער מתקהל ונספג באגנים
המשכב הזה, כל כאב
כבד ופתוח מאד ככה מטלים שם אבותינו
בחמלה בועם מה אנחנו עושים במחנות צריף לשמר עלינו

מהקינטון, לא לפגע בקינטון

כל היער הזה נראה כמו מבוך
מראות אדם דומה לכל כך הרבה עצים
גם בערמות אני לא יודעת לאן ברחו סוסי הנדנדה
או מה קורה אם נוגעים בנו כשאנחנו ישנים.

אתה יכול לספר לי בסוסים של החשוף? הקנאה שלהם האדמה שלהם
איה הם מסכסכים בחלומות שאני מחזיקה בלילה
הם לא שתקו אז היה צריף שזה נפסיק. ההשתנויות האלה ממה שהיה פעם
חי

מה לעשות עם הגוף
עד להשמטות
ואתריה מה, צריף להשאר עם זה.
שיתקלף הקדר שיזכר הקדר אני מבקשת חזק
שיתקנו גלדי הכנפים של הסוסים

טקסטים במיטה / שי שבח

עוזר השר / במיטה עם יוכבד

סגרת את יוכבד בבוידעם, שלא תתערב, שחם וחלילה לא תכתוב עלינו שורה. משוררת גדולה לשירה נפל בחלקה לראות אותי כורעת מול דלת ביתה בכיוון היציאה. למה אני תמיד מוצאת את עצמי על ריצפת המטבח הקרה? הכי פוסט-מודרני מצדי להיאחז כך בהבניה התרבותית כשאתה מזיין אותי בין הספרייה לשולחן הכתיבה. יוכבד יודעת, שומעת, עמוק בבוידעם היא גונחת. אני מרגישה שהיא מקנאה, כל ערב אתה בוגד בה בחדר השינה שלה עם בחורה חדשה. היא רצתה, אבל לא התנגדה כשהחלפת למיטה של "איקאה" לפני שנה. ככה זה כשאת תל אביבית בנשמה, מבינה את החובה לקבל את השינויים שמביאה עימה התקופה. יוכבד היתה בודאי מארחת אותי יפה, מכבדת אותי בתה, יכולנו לדבר על שירה. בכל פעם שראשי התקרב לספרייה, סימנתי לעצמי כמה ספרים שהייתי שואלת ממנה בשמחה. דיזינגוף פינת קינג - ג'ורג', ממקום מחבואה, יוכבד מזמינה פיצה $1 + 1$ מצידו השני של הרחוב, אחת עבורנו, אחת בשבילה. ביקשה לחייב את הכרטיס שלך. אמרת, "צריך להראות ליוכבד קצת גוד - טיים". המזל נפל בחלקי. אתה נוקש שלוש פעמים על הדלת הקטנה, מבקש לוודא אם היא ערה, שולח אותה למטה לזרוק את הקרטונים של הפיצה בחדר האשפה. כשהיא חוזרת אתה אומר לה שכבר ממש מאוחר, "גברת, תחזרי מחר". חצי שעה אחרי אתה מלא חרטה, יוצא לחדר המדרגות, היא כבר נרדמה. אתה מעיר את יוכבד; "רוצה לעבור לספה? הלילה את לא ישנה איתי במיטה". יוכבד נושמת בכבדות בסלון, עכשיו אני מרגישה צורך להשתתף בערב לזכרה, להקריא מספר שורות משירתה.

קצין הביטחון / שנעבור למיטה

שתי הבנות צופות בנו מלמעלה, לא מסיטות לרגע את מבטן. חייכתי אל אחת מהן בזמן שהיא חיטטה באף בעזרת מטפחת.

"זה מפסטיבל הארוטיקה"

"מה?"

"התמונה שמעל הכיור. היא מפסטיבל הארוטיקה"

עזרתי לו להוריד את החולצה ומשכתי ממנו בזריזות את תחתוני הפסים החומים כתומים. הגב שלי נדבק קצת לכיסוי הפלסטיק של רצפת המטבח והיא המשיכה להתבונן, תוחבת שנית את הממחטה לאפה.

"שנעבור למיטה?"

הוא משך אותי מהרצפה, עונה לעצמו על השאלה. נפרדתי ממנה לשלום בחיוך קל, היא לא גרעה ממני את המבט. נדמה היה שחברתה בוחנת אותו, זונה. אבל מאז אותו פרק שפליסיטי עשתה סקס עם בחור מדהים על שולחן בסדנת ציור, חלמתי לשכב עם בחור בשם עילאי. לרגע שכחתי שאנחנו לא לבד.

"ראית את הפילים?"

עדר הפילים התקדם יחד איתנו לכיוון חדר השינה, הוא ליטף את אחד מהם ככרכת שלום והחזיר את ידו אל צווארי. חשוב לו לחוש את החומר, את העור. אז נכון שהוא לא היה בלונדיני עם גוף מהמם כמו העילאי שלה, אבל זה שאני מצאתי היה בהחלט מספק עבור בחורה בחיים האמיתיים.

"היפופוטמים?"

"אני אוהבת היפופוטמים"

תוכי יחיד בעל נוצות צבעוניות מהרגיל עמד על השולחן הקטן, קרא לי לבוא. התעלמתי, עכשיו אני איתו שלא יפריע לי. אמנם אני הבאתי את התוכי, אבל לרגע לא חשבתי שהוא יפריע.

שתי הבנות החלו לרקוד בחדר, מפתות אותו להצטרף.

"יכולתי לעשות בהן מה שאני רוצה"

התוכי וההיפופוטם היו שם ולא יכולתי לריב איתו בפניהם.

"כמו שתי בובות ברבי", הוא הוסיף כבדרך אגב.

ידעתי שהוא לא יכול להתעלם מהריקוד שלהן. אז בכיתי.

התוכי המשיך לצווח ברקע, פתאום הוא אמר לי "יש לו בחורות גם במקרר". בכלל לא ידעתי שהוא תוכי מדבר.

הוא חיבק אותי, מנסה בכל כוחו להפסיק את הבכי.
 "תגיד, איך מגיעות בחורות למקרר?"
 הוא צחק. שוב בכיתי.
 הבחורה המשיכה לחטט באף, "את זו ששפכה את החלב."
 "מה אמרת?"
 "שלא בוכים על חלב שנשפך"
 באמת באותו רגע הפסקתי לבכות ושאלתי אותו נחרצות אם יש מצב שהבחורות
 הולכות. "איזה בחורות?"
 יש פה עשרות בחורות שאורבות לו ומתנכרות לי מכל הפינות.
 אולי עדיף שאני אלך, חשבתי לעצמי.
 "אולי עדיף שתלכי", הוא אמר במקומי.

מהנדס תקשורת סלולרית / שר לי במיטה

אתה לובש תחתוני צבא לבנים, צ'ה גאורה; ככה בא לי להגיד עכשיו, ביטוי שמו של
 הארגנטינאי הזה מתאים לי להשלמת המשפט. אולי אדפיס את תמונתך בדיו שחור על
 חולצת טריקו אדומה, תנסוך על פניך הבעת "אני נשבע", איך זה נשמע לך?
 בסוף יום עבודה ואחרי שיעור בשפה חדשה, אתה מספר לי דבר מה שמאוד חשוב
 לך ואני רואה רק גרגר אורז בקארי ירוק שנדבק לזקן הצרפתי שלך, הגבר של חיי.
 ישראלית וברזילאי יושבים במסעדה ויאטנמית בתחומי רפובליקת ויימאר לשעבר.
 המנות קבועות, הבית זמני. אנחנו לא עושים סקס.
 המלצר היהודי מחזיר לשולחן שלנו, מספר 4, את הפערים התרבותיים. קאסטה היא
 בכלל מילה בפורטוגזית, אתה ודאי מטמיע אותה היטב; האם אעלה אי - פעם במעמדי
 בתפיסתך אותנו? אתה מזמין אותי לרקוד ואנחנו מקיימים גן - עדן, אולי אדרוך על
 נעליך החדשות, לא נוכל להתקיים ללא החסר.
 אוהבת אותך בחושים נמוכים ואתה גבר תבוני, רואה את מה שאני רק שומעת.
 ממששת את גופך וחיי ורודים לנצח, הגבר של חיי. בחורה מאוד יפה אמרה לי בעבר
 שברזילאים הם שקר, לא אתן לך את ההזדמנות להוכיח אחרת. אנחנו לא עושים סקס.
 אתה מעיר אותי בצאתך מהמשרד, אני יודעת שזה אתה מבלי להסתכל על הצג, זאת
 השעה שלך. הוא מתעורר ומתסכל בשעון הזוהר בממיר הכבלים: "ארבע לפנות בוקר,
 תעני, אולי משהו קרה". אני שומעת אותך מתחיל שיחה, יש בשורות טובות בקולך.

"Sorry, am Morgen" אני משיבה ומייד מנתקת אותך. "שיחה מהחצי השני של הכדור" אני ממציאא וגבר שאני לא מכירה שר לי במיטה שני משפטים משיר על אהבה רחוקה ונרדם. אני עושה סקס עם אחרים.

אם אתה בסביבה / שי שבח

כשהשמעתי לו את "אם אתה בסביבה" של אריק סיני, הוא התחיל לרקוד בתנועות מוזרות, השתולל על פני 35 המטרים הרבועים שקראתי להם בית. עם האף הארוך והתנועות המגושמות, אבי הזכיר לי את Big Bird מהגירסה האמריקאית של רחוב סומסום. אבי מעולם לא צפה בסדרה, גם לא בגירסה העברית - מנקודת ההנחה הזאת בחרתי שלא לחלוק איתו את המחשבה.

קבעתי עם טובה, אמא של אבי, ליום שישי עוד שבועיים; היא הסכימה לחלוק איתי כמה מסודות המטבח הפרסי. "עד שאת הגעת לגרמניה אבי אכל רק ג'אנקיידה" היא אמרה כשביקשתי להיכנס אליה למטבח, משמע קניתי את זכותי. הסיבה השנייה היא שטובה קצת מרחמת עלי, כי בתפיסה שלה אני "חסרת עדה" והסיבה האחרונה, שעליה אימהות לא מדברות בקול רם, היא שטובה יודעת שמצד אחד אני אוהבת את הבן שלה ומצד שני, שלעולם לא אהיה כלתה - היא לא תיתן שאשתו תכין אוכל טוב כמו שלה.

הפעם הראשונה שפגשתי את טובה הייתה גם הפעם הראשונה שנכנסתי לדירה בנתניה, כילדה לא האמנתי שבאמת גרים אנשים בדירות שהמרפסות הסגורות שלהן צופות אל "הצומת של נעלי גזית". דלת הדירה הייתה פתוחה ואבי עמד בסלון לבוש בתחתונים ומדד בזו אחר זו את החליפות מגרמניה. טובה החליטה שלחתונה של אחיו הוא ילבש חליפה שחורה וחולצה לבנה או כחולה. היה לה טבעי שאני רואה את אבי בתחתונים. אחרי שטובה בחרה בחליפה האהובה עליה, היא שלחה את אבי לקנות חלב ואותי לקחה אליה לחדר השינה וביקשה את דעתי על שמלה שקנתה.

בימי גשם כל הגברים בגרמניה מחזיקים ביד מטריות שחורות ארוכות עם ידיעות עץ מעוגלות. אבי הכי אהב את המטרייה שלו. בייחוד אהב את המראה האלגנטי שהאמין ששיוותה לו בשילוב עם המעיל "היקר" כלשונו, "דמוי העור" כלשוני. בנתניה מעולם לא הייתה לו מטרייה, כי בשדרות בנימין גבר עם מטרייה זו עילה למכות. באוצר המילים שלי השם נתניה תמיד הקביל למכות ולפרסים, "הפרסים" היה כינוי לחנויות הבגדים הזולות בעיר, בהן גם לצעיר המוכרים היה מבטא פרסי; תמיד עשינו חיקויים שלהם באוטובוס חזרה למושב, "כפרה, יש לך חבר? איפה את גרה?" לאבי אין מבטא,

אבל הוא מדבר פרסית שוטף. אני הכי אוהבת כשהוא קורא לי עזיזם (כפרה בפרסית). עבור אבי ריח של שישי בצהריים הוא ריח אקונומיקה, אמא שלי השתמשה בחומרי ניקוי מבושמים. בזמן שבישלת ארוחות שישי, אבי היה מנקה. הדירה שלי בגרמניה תמיד היתה מסודרת, אבל לא ממש נקייה. תקופה ארוכה הייתי בטוחה שבפינת החדר יש מסמרים שמחברים את הלמינציה לשכבת הרצפה הבנויה, כמה שפשוטים ואבי הסיר את ה"מסמרים".

פעם אבי אמר לי שהוא יכול לדמיין אותנו חיים יחד, שאומנם אני "מרוקאית חולת נפש תחת חזות של אשכנזייה", אבל שחלוקת התפקידים בינינו כבר ברורה, הוא ידאג שתמיד יהיה כסף ואני אחכה לו בסוף יום עבודה עם ארוחה חמה. סבתא שלי מאמינה שכשגבר אוהב את האוכל שאישה מבשלת אפשר להתחתן; אבי, שאוהב גיוון, יודע שאוכל תמיד מחזיר אותו חזרה, בייחוד כשאני מכינה לו המבורגר בייתי או טחינה ירוקה.

"גברתי הקצינה", אבי אמר שככה היה פונה אלי אם היינו נוסעים יחד ברכבת לבסיס. "לא גברתי ולא קצינה, מי בכלל היה רואה אותך?". הפנים הגרוטסקיים שלו הביעו "הייתי מת להכניס לך עכשיו איזו קטנה", אבל הוא רק אמר; "עזיזם, תהיי אשכנזייה טובה ושימי שיר של המלך". בחרתי להשמיע את "הפרח בגני".

שי שבח

בכל האישונים מחפשת אור
היוצא מלבו של זה, שבבואו אלי
שוב איננו גולה
פעם, רגעים מעטים לפני ש, היא הסבירה לי כיצד נוצרים חללים גבריים. "אלישבע, מה זאת אהבה?"

כשהם יוצאים מחיי אני מגיעה אל רחוב המוסכים, נושמת אוויר מצברים. מאז הייתה לי אהבה גדולה, היא כבר לא תדע; רבים אהבו אותי לילה אחד. דבר לא נאמר, בלילה הבנתי שאין טעם וכבר דברים אחרים מלאו את לבי.

הם עלו בזה אחר זה לבמה, מאהבים, מבחר גברים שאין ביניהם כל מכנה משותף. ערב לזכרה. "גם אני כרומוזום". אמר המדען, "כרומוזום האקס". פרופסור לשירה הקריא מספרה שזה עתה ראה אור, שחקן תיאטרון אחד, רואה חשבון. גלות המאהבים שלה קמה לתחייה מול עייני. המאהבים שלי: גולה. אל הבמה יעלה ראשון עוזר קצין

הביטחון, אחריו המהנדסים של הניילונים, המנועים, יסכמו את ההסמכה מהנדסי מערכות המידע. חקלאים, קופירייטר, עורכי דין ואז תם הטקס, יעלו ויבואו קציני הצבא.

בשניים באפריל נסתמו ארובות השמים והגשם הלך וחסר מעל הגגות. התאריכים זהים, שנים אחריה אני מוצאת אישונים מוארים. הוא מבקש ממני יציאה אל הגלות. אני מחכה שדברים אחרים ימלאו את לבי; גנרטורים, קרבורטורים, כל תיקוני החשמל. אני מגיעה אל רחוב המוסכים, היום צעירים שוכרים שם בתים. מחפשת בין כל העיניים, עיניו של זה, ששוב אינו גולה.

אלישבע היקרה,

קשים געגועי כעינית הפלדה

הפעורה בדלת

בשורש א.ב.ד - אנתולוגיה קטנה של אבל / עינת הראל

בלוז הלוויה / אאודן תרגום: עינת הראל

הפְּסִיקוּ כָּל הַשְּׁעוֹנִים, נְתָקוּ הַטִּלְפֹּן
עֲצְרוּ הַפֶּלֶב מִלְנַבֵּחַ, עֲצֵם תָּנוּ בַּמָּקוֹם
הַדְּמִימוּ אֶת הַפִּסְנֵיתִים וּבִתְיָפוֹף שֶׁקֵּט
תָּנוּ לְאַבְלִים לְגִשֵּׁת אֶל אֲרוֹן הַיֵּמָת

בְּסִיבּוּבִים הַמְטוֹסִים מִקּוֹנִיִּים מֵעַל
וּלְשִׁמִּים מְסֻפְּרִים עָלָיו, אֲשֶׁר חָדַל
אֶת הַיּוֹנִים קִשְׁטוּ בְּסֶרֶט עַל צִוְּאוֹן לָבָן
וּכְפָפוֹת שְׁחוּרוֹת עַל כָּל יָד שֶׁתִּכְוֶן לְכָאן

הוא הָיָה לִי לְמַצָּפֶן, לְשׁוֹשְׁנַת רוּחוֹת
הָיָה שְׁגֶרֶת יוֹם וְעֵמֶל, וְכָר לְמִנוּחוֹת
הוא הָיָה יוֹמִי, לִילִי, הָיָה לִי קוֹל שִׁירָה
חֲשַׁבְתִּי שְׁנֵאֵהָב לְנֶצַח: זֶה לֹא מָה שֶׁקָּרָה

כִּבּוּ אֶת כָּל הַכּוֹכָבִים כִּי אֵין לִי צֶרֶךְ בָּם
אִירְזוּ אֶת הַיָּרֵחַ, פָּרְקוּ אֶת הַשֶּׁמֶשׁ גַּם
טֹאטְאוּ אֶת הָעֵצִים מִפֶּה, שִׁיפְכוּ גַם אֶת הַיָּם
כִּי טוֹבָם אֲבָד לִי, לֹא יָשׁוּב עוֹד לְעוֹלָם.

בלוז הלוויה / עינת הראל

העולם זז מוזר היום. נדמה שהוא עוצר את הנשימה. לא - העולם
נושם, אבל הנשימה שלו מאומצת, לא טבעית, כאילו הוא מרגיל
את עצמו מחדש לנשום אחרי עצירה בחדר אשפה, או כמו ההליכה
המוזרה והמזויפת שיוצאת לאנשים כשהם יודעים שמישהו צופה
בהם, אולי בוחן את היציבה, או את גרירת הרגליים. זו אני שלא

נושמת. כלומר -נושמת, אבל רק כשהגוף נזכר, ומכריח, והנשימות מגיעות בלגימות גדולות, בהולות, ומיד מישהו מגיע, תומך בגב, מציע שאשב, או אנשום לשקית, ואני אומרת שלא, ותודה, ואני בסדר, ושום דבר לא בסדר בכלל.

אנשים מתקשרים, ומישהו צריך לענות להם. להגיד איפה, ומתי, ואיך קרה, ככה פתאום, ויושבים פה, ולא, אין צורך שתביאו שום דבר. הסלון מוצף בכיסאות שהושאלו, וקשה לתמך ביניהם, לפנות מסלול אל המטבח ואל השירותים, וכל צלצול צורם ומהדהד בין הקירות כאילו החדרים ריקים לגמרי, מחריד את השקט המכובד ההוא שאני כל כך מחפשת. אבל פס הקול של המוות נשמע כמו גרירת רהיטים, צלצולי טלפון, הילד של השכנים מתאמן על הפסנתר, וויכוח שנשמע מהחלון, בין שכן לבעלים של אחת החנויות, שמרשה לכלב שלו להסתובב ללא השגחה ולהחריב את הדשא שלנו.

טא-טם, טא-טם, טא-טם. אני שומעת, שומעת ומרגישה, את הדופק שלי באוזניים. לא מהיר מאוד. לא היסטרי. מתחזה לסטואי, אבל לא ממש. הוא דופק לי ברקות, במצח, הוא דופק לי מתחת לעפעפיים. היום אפור כיאות, אבל קשה לנשום אותו. המצח שלי מזיע והידיים שלי קרות, ומזג האוויר חומק ממני. מישהו לוחץ לי את היד, וגם היא מיוזעת. רטובה וקרה. הגיע הזמן.

דברים קטנים מושכים את תשומת ליבי בנסיעה. פעם, כשהתראינו מעט והתכתבנו הרבה, הייתי מספרת לו על כל אלו, והעולם התמלא. כל יציאה מהבית הייתה סיפור, והאנשים במעבר החצייה היו דמויות, והוא היה הקורא, אבל גם המוזה, ובעיקר הקסם שהפך את הכל לראוי, למרגש, לבעל משמעות. ועכשיו? נסעתי היום ללוויה. בדרך שמעתי מטוסים קטנים, מטוסי ריסוס, אולי, אבל הם כנראה היו גבוהים, או רחוקים, וכל מה שראיתי כשהסתכלתי לשמיים הייתה להקה של ציפורים, שטה במעגלים, לכיוון אחד ואז לכיוון אחר, ובפעם הראשונה חשבתי אחרי מה הם הולכים בעצם, וכמה שרירותי וחסר טעם, ובכל זאת יפה כל כך, ולרגע חשבתי שאפשר לדמיין שזה הם עושים את הקולות של המטוסים, ואולי, בלעדיך, הטבע השתגע (לי אסור).

בדרך פוגשים רמזור מקולקל, ושוטר שמנסה להחליף אותו - אבל זה לא אותו דבר. הרמזור עומד שם, והעיניים שלי כל הזמן חוזרות אליו, מחכות שניצוץ חיים לפתע יידלק בו ויחזיר קצת סדר לחיים, אבל בינתיים הרמזור מאיר שחור, והתנועה לא זזה. מסביב מתחילים לצפור, והשוטר, בחור קטן ומכריס באפודה זוהרת, נהיה עצבני. הוא נראה כל כך קלישאתי, כל כך יומיומי, שזה כמעט מעליב, ונראה ברור שהוא מתעלם מהצד שלנו של הכביש ונותן לכל השאר להמשיך הלאה. סחרחורת. מישהו אומר לי לא לדאוג, הריי לא יתחילו בלעדינו. זו הלוויה שלי.

בתוך העגלה אני רואה אותו, כרוך היטב, והוא נראה כל כך קטן, יותר קטן משאי פעם ראיתי אותו. אני חושבת שאולי המוות באמת לוקח אותו למקום של לפני הילדות, כאילו התהליך של הגדילה והחיים באמת היה דו כיווני, משחק של ריבועים שחורים ולבנים שאפשר לטייל ביניהם, ואיך שדודה שלי סיפרה על הנכד שלה: יש לו בן, הוא אומר, ומספר עליו ועל כל מה שהם עושים ביחד, וכשהיא שואלת איפה הבן הזה, הוא מסביר לה שהוא עדיין מת. העיניים נישאות אליי. חלקן של אנשים שאני לא מזהה, לא מכירה. הם מחכים שאדבר, שאהיה להם לפה ולייצוג - אני האבלה מספר אחת, המארגנת בעל כורחה של הטיול הזה, שיהפוך עכשיו לטיול שנתי. אבל מה אומרים? אני חושבת על חנוך לוין - פעם היה יענקליה. טוב שהיה יענקליה. עכשיו אין. הוא היה כך וכך ואהב כך וכך, ואני הייתי בין הכך וכך שהוא אהב, ובין הכך וכך שאהבו אותו. והנה הוא נמחק. הנה אני מוחקת אותו. הנה כל מילה שתצא לי מהפה תחליף זיכרון חי, אמיתי, עד שכל הזיכרונות ימותו והוא יהפוך לדמות בסיפור שאני לא אוכל לספר לו. היה היה בחור. הוא היה בחור טוב, ולכן עצוב שהוא הלך. וכל נותני המבטים יודעים להנהן, כן, הוא היה בחור טוב. זה כואב לאבד בחור טוב. כבר אין הרבה בימינו, אבל אני מסתכלת עליהם ואני יודעת שמחר הם יקומו לעולם עם בחור אחד פחות בתוכו, ואני אקום ללא כלום. לעולם עם עולם אחד פחות. אני מועדת, ומישהו נבהל. הנה, תשתי משהו.

היום עובר. הנה, הם שמים אותו באדמה. הגברים החזקים מתנדבים לכסות. הנשים החלושות עומדות שם בפנים רציניות. שמים פרחים. לוחצים ידיים. חוזרים הביתה. אני חושבת - הבית הזה לא יהיה שוב שלי למשך שבוע, ושבריר של הבנה מסביר לי, שהבית הזה לא יהיה שוב שלי אף פעם.

הרבה אוכל, הרבה אנשים. הם צועקים זה מעל זה, להישמע. מישהי חולקת זיכרון ילדות. מישהי מספרת מאיפה הגבניות. מישהו אומר לי - את עוד צעירה, ואני מבינה למה הוא מתכוון, והוא טועה, ואין טעם להסביר. כן, יש עולם גדול בחוץ. יש אנשים, יש הזדמנויות. יש יופי, יש דקלומים של ילדים קטנים וסיפורים של אנשים זקנים. לפעמים מספיק להציץ מהחלון, ופסים-פסים של שמש יצאו מבין העננים, ופס אחד יפגע בענן אחר, ובאותה נקודה יראו כתם קטן של קשת. זה יהיה יפה מאוד, ואני אחייך, ואני אתרגש. אז אני אסתובב מהחלון, ולא יהיה שם אף אחד לספר לו. זה יקרה כמה פעמים, עד שאני אפסיק להסתובב. ואז אני אפסיק להסתכל. ולא יהיה עוד סיפור לספר אותו.

~~*

דלילה,

אני בדרך הבטוחה להתאבל עלייך יותר זמן ממה שהכרתי אותך. הייתי אומרת "עברתי קצת יותר מרבע דרך", אבל אני יודעת שזה לא נכון. מחכים לי חיים שלמים, והשאלה היא - כמה נותר לי עוד, מהחיים השלמים האלו. לפעמים נדמה לי שלא הרבה. לפעמים נדמה לי שאשאר כאן, ככה, לנצח.

אני בוכה פחות, כמובן, מצייתת לחוקים הידועים של אבל, מקלה על כל מי שרוצה להאמין שאני משתפרת, שהימים נהיים קלים יותר, והמיקוד זז, באופן טבעי, למקומות אחרים. אבל הריק הזה שהותרת אחרייך ממשיך למשוך אותי יותר מכל דבר אחר, ואני לא יכולה לצאת. אני מתפלשת, אני מציינת בגועל עצמי, מתפלשת בביצה, חסרת בושה וכבוד עצמי, אבל הביצה הזאת היא שלנו, הביצה הזאת היא מה שנשאר, ואני מעסה בידי את הבוץ, ואני טובלת את הראש עמוק יותר ויותר, ככל שאני מעזה, עד שאי

אפשר לנשום יותר, אי אפשר לנשום, ואני מוציאה את הראש, מתבוננת בעולם בעיניים מצופות הבוץ שלנו, והוא מכוער וריק כל כך, ואני רק רוצה לחזור.

כבר כמעט חודש מאז שביקרתי אצל האישה. היא אמרה שטיפלה בזה, שטיפלה בהכל, ושזה ייקח בערך שבועיים, ואני בכיתי בחדר עם הנרות, כי כל כך רציתי להאמין לה, ולא יכולתי, והנה, עברו כבר יותר משבועיים, ואפילו אם בדרך נס היה שינוי אבל אני לא אדע עליו לעולם - ואני תוהה אם זה אנוכי מצדי, כאילו יותר חשוב לי לדעת שאת בריאה מאשר שתהיי בריאה, ואילו תבראי ועדיין לא תחזרי, ואני בכלל לא אדע, מה כל זה יעזור לי.

חלמתי עלייך הלילה. אירחת אנשים בבית שלך, והדלת הייתה פתוחה. אני ניצלתי את ההזדמנות ונכנסתי, ולא הצטרפתי לאנשים בסלון, אלא המשכתי ישר לחדר העבודה, והתיישבתי שם ליד השולחן, מול הדלת, לא בטוחה אם טרחתי אפילו לסגור אותה, או מה רציתי לחפש שם, כי כשהתיישבתי כבר מצאתי, מונחת על השולחן מולי, ערימה גדולה של דפים, ספר, כתוב בכתב שזיהיתי ככתב ידך, ורק בדיעבד אני מזהה את עבודת החיקוי העלובה של התת-מודע שלי - זה לא היה הכתב שלך בכלל. בזמן שקראתי נכנסת לחדר, נעמדת מולי, בכניסה, מעליי, ואני פחדתי להרים את העיניים ולהסתכל עלייך, מפחדת מפני מה שאני עלולה לראות, לא רק אם את עדיין רזה כל כך, אלא ההבעה שתחכה לי שם, ואיך להתמודד עם העיניים שלך, שיסתכלו בי פתאום לא ברוך ולא בקבלה ולא באהבה, ואני אוזרת אומץ ומסתכלת, ולא בטוחה מה אני רואה. האם העיניים צרות יותר? האם החיוך ציני? לא, אני לא באמת מעיזה, לא מסוגלת, וכל מה שאני בטוחה בו הוא שהסתפרת, שיש לך עכשיו פוני, ואת יפהפייה, כמו תמיד, אבל אני לא בטוחה שהוא הולם אותך. את אומרת משהו, ואני לא מבינה, או לא זוכרת, מה את אומרת, ואת אוחזת בקצווה גדולה מהשיער שלי - את רוצה לגזור אותי, ולרגע זה נראה ברור והגיוני, כי אני הר"י זאת שגזרה את שלך. את לוקחת כבר מספריים גדולות ומכינה אותן על השיער, יותר מדי, גבוה מדי, ואני מבקשת ממך שלא, לא ככה, ובוחרת בשבילך קצווה אחרת, קטנה יותר, אחורית יותר, אולי ככה לא ישימו לב, ואת מחייכת, מהנהנת, מסכימה,

ומכינה את המספריים הגדולות. בניתוח לאחר, אני נזכרת בדבש אריות שקראתי לפני שבוע, בגללך אני חייבת לקרוא כל דבר שכתוב עליו "גרוסמן", ונראה שהצבתי אותך כדלילה לשמשון העלוב שאני, אבל אז, בחלום, שמחתי. לא רציתי שתגזרי לי את השיער, אבל הייתי בטוחה שאחר כך, אחר כך יהיה טוב, שזה אקט של עמק המשווה, של הסכמה ושל אינטימיות, ונדמה היה לי שאני זוכרת ערימה קטנה של שערות חומות ומבריקות, שגם אני שמרתי לעצמי, ואת חותכת. כשאת מחזיקה את השיער ביד, נדמה לי שיש יותר ממנו ממה שהסכמנו, ובכל זאת, את נראית מרוצה, מחזיקה בקצוות שיער צבועה שהייתה שלי פעם, ואני מתרגשת, תוהה איפה תשמרי אותה, כמו תלתל של תינוק באלבום, והחיוך שלך משתנה לי כשאת מודיעה "חתכתי!". את אוחדת בשיער שלי כאילו בידיך היה הנשק האולטימטיבי, מסבירה לי שחתכת, שאין יותר קשרים, ואני יכולה ללכת, שהכול נגמר. אני רוצה להגיד משהו, לשאול, לתהות, למחות, אני רוצה לזעוק, וכמו שמשון גם אני מגלה שנטלת ממני את הכוח, שהמילים שלי אצורות בקצוות השיער בידיך, בוודאי תזרקי אותה לפח ברגע שאלך, ואני קמה, אין עוד מה להישאר, ואני מתבוננת בך, ובראש עוד מהדהדת המילה "בגידה", כיצד יכולת לנהוג בי כך, ואז את אומרת משהו מוזר ונוראי "את רואה, אם את לא יכולה להתמודד אפילו עם זה, איך היית מתמודדת איתי כשהייתי אמא גרועה?" אני רוצה להגיד לך שזה לא נכון, שאת תהיי אמא מצוינת, רגישה ומלאה באהבה (זאת לאורה בראון, זה בגלל שקראתי אתמול את "השעות"), וגם אם היית עושה טעויות, וכולם הריי עושים טעויות, לא אומר שלא הייתי מוכנה להיות שם, ורוצה להיות שם, יחד איתך, אבל המילים לא יוצאות מהפה, הן עוד מטלטלות רפויות ודהויות ביד שלך, ואין לי ברירה, אני מקבלת את התבוסה שלי, והולכת.

מתוך כל הדברים שאני כבר לא יכולה להגיד לך/ עינת הראל

כשהייתי בכיתה ב', הבן החייל של רינה, האחות בית ספר, התאבד בירייה מהרובה שלו. ידעתי שהיא בטח נורא עצובה, אז החלטתי לקנות לה מתנה. לא הייתי רגילה לקנות מתנות למבוגרים, אבל בסוף בחרתי פסלון חרסינה קטן, של כלב ים לבן, והייתי מרוצה ממנו. ביקשתי שיעטפו יפה. בבית, הורדתי את העטיפה בזהירות כי רציתי להראות את המתנה לאמא, והיא אמרה שלא מביאים מתנה למישהו באבל, ושזה לא מתאים ולא יאה, ואני לא ידעתי מה לעשות עם כלב הים הלבן הקטן. עד היום הוא יושב אצלנו בוויטרינה, תזכורת לחייל שלא הכרתי, והתאבדות, וכיתה ב'.

היום היה היום הראשון שלא בכיתי אפילו פעם אחת. הרגשתי את הדמעות פוערות לי חור חם וצורב בחזה, ושורפות לי בגרון, אבל לריסים הן לא הגיעו אפילו פעם אחת. זו הייתה תחושה לא נעימה, בעשרים הדקות שהלכתי איתה, ולרגע שקלתי להרים ידיים ולהכריז על עצמי חולה ולחזור הביתה, אבל הלכתי לחדר צוות ולקחתי דקסמול קולד וחזרתי ללכת בסיבובים, כמו מקצוענית אמיתית.

יד ימיני הפכה קרה. יד שמאל מנסה לעודד אותה, לחמם אותה, לשווא. היא בעצמה מאבדת חום במהירות. הדם לא זורם. הלב עסוק בדברים אחרים.

ורק עוד מחשבה אחת, של הרגע השלושה-חודשים-אחרי-האחרון: במחשבון הגדול, את, גברת הפרדות (אני זוכרת את התנועות שלך מרפרפות על הבטן, כמו מנסות לרווח את האיברים הפנימיים), היית סימן חילוק, ואני, זה ברור לי, הייתי חיסור. עמוד חדש

לאהוב/ עינת הראל

אומרים שלאהוב זה ליפול.
אומרים שלאהוב זה לרחף.
לא אומרים שלאהוב זה לעמוד.
גם כשכבר כואבות הרגלים.
גם כשמעקצץ באצבעות.
גם כשכל הגוף כבר זועק מרב צרך לזוז - לעמוד במקום.
גם כשברור כבר מזמן, שחייבים ללכת.

להגיד שלום / עינת הראל

עינתוש יכולה להגיד שלום
לזכרון רע מאוד שצץ לו פתאום
מחיר לה חיוך מנמס נורא
היא בוכה כאלו הכל רק קרה
עינתוש יכולה להגיד שלום
"מסתבר"

"שלפחות פיזית את יכולה"
עינתוש יכולה להגיד שלום
והיא לא מצליחה

עינתוש יכולה לרדת במדרגות
שמאל וימין, משתדלת מאוד
לא ליפול, לא עכשיו
לא לרצות, לא למעוד
לא לחשוב,
לא להתפתות לרחוב
עינתוש יכולה לרדת במדרגות
היא יורדת כמה וכמה

עינתוש חושבת על מישהי אחרת
שקראה לה עינתוש ואז התכונה
לו רק עינתוש היתה מותרת
ואומרת שלום, אך היא לא מוכנה
לעזאזל אתך, עינתוש
עברה כבר שנה
עינתוש חושבת על מישהי אחרת
שהיתה וקראה ואינה.

שלוש וחצי / עינת הראל

מִרְגַּע שִׁידְעָתִי לְדַבֵּר מִשְׁפָּטִים
יִדְעָתִי לְשֹׂאֵל
מִי הִילָדָה בְּתִמּוּנָה
בְּעֵינַיִם גְּדוּלוֹת וְעוֹר רַךְ
הִיא תִלְוִיָּה
אֶצֶל סָבָא וְסִבָּתָא בְּחֹדֶר הַשָּׁנָה
לִיד הַתִּמּוּנָה שֶׁל אָבָא בֶּר מִצּוּה
יְדוּד יוֹחִי תִינוּק
עַל טֵפֶט שֶׁהָיָה אֶפְנָתִי, בְּזִמְנֵו
וְאִמָּא וְאָבָא אוֹמְרִים
זוּ יִלְדָה שֶׁהִכְרָנוּ פַּעַם .
בְּגִיל שֶׁלֹּשׁ וַחֲצִי
כָּבֵד הִבְנֵתִי לְבַד
שֶׁהָיְתָה לִי אָחוֹת
וְהָיָה מֵתָה
וְלֹא יִדְעָתִי מָה הוּא מוֹת
וְלֹא יִדְעָתִי מָה הִיא אָחוֹת
וְלֹא יִדְעָתִי לְהַבְדִּיל

לגדות הנהר / עינת הראל

לְעוֹלָם אֵינִי נִסְחָפֶת בְּנֶהֱר הַתֶּאֱבוֹן.
בְּסוֹפּוֹ מִפֶּל, זֶה יְדוּעַ.
גַּם מִי שֶׁשׁוֹרֵד אֶת הַזְרָמִים, הַתִּנִּינִים וְדָגֵי הַטָּרֶף, מִגִּיעַ לְקֶצֶה רַק
כִּדִּי לְהִתְנַפֵּץ.
לְעוֹלָם אֵינִי נִסְחָפֶת. אֲנִי יוֹשֶׁבֶת עַל גְּדוֹת הַנֶּהָר בְּשִׁמְלָה נִפְרָשֶׁת,
עוֹצֶמֶת עֵינַיִם וּמוֹשִׁיטָה לְשׁוֹן,
צִמְאָה לְטָפוֹת שֶׁל רֶסֶס .

*

בְּדִידוֹת הִיא שָׁפָה אוֹנִיבְרֶסֶלִית
שֶׁאֵף אֶחָד לֹא מִבִּין

*

הִרְצֵל וַיֵּשֶׁס / אִיצִיק צִיֵק

להרצל לא נשארו יותר מדי ימים לחיות. היה לו פעם יותר זמן, אבל הוא בזבז את רובם בלריב עם הרופאים. הוא אהב להתווכח וביום שהודיעו לו שהשיעול שלו, זה עם הדם, הוא לא השיעול הבריא ביותר ושאין לו יותר מדי זמן להעביר עם החברים, הוא התעצבן והתחיל לצעוק על כולם בבית החולים ואחר כך בבית. הויכוח שלו עם הרופאים היה על בסיס יומי. הוא תמיד קבע תור אצל רופא המשפחה, דוקטור וינשטוק, וביקש ממנו עוד בדיקות. הוא לא היה צריך באמת את הבדיקות הללו, אבל הוא חיפש סיבה להגיע בסופו של דבר אל הנושא שהיה בווער אצלו כל יום וכל לילה: הוא עצמו. בהתחלה הוא לא רצה למות, אבל התרגל לרעיון שכולם אוהבים אותו יותר ככה. אז אם פעם הוא היה מעצבן אנשים עם זה שהוא התווכח על כל דבר, עכשיו אחרי הבשורה של הרופאים, הויכוחים הצטמצמו רק לנושא אחד: המוות. הוא התווכח איך זה יהיה בעולם הבא, אותו עולם מפורסם שאי אפשר לראות מכאן, מהחלון של הבית שלו. הוא ידע שהעולם הבא הוא מקום טוב יותר מהבניין המתפרק שהוא גר בו, זה בטוח. הוא התווכח אם הוא יוכל להגניב לחדר שלו שם למעלה בתולה אחת של שאהיד. "שיעבור את ה-71 הראשונות ואז שיחפש אותי". אבל גם להרצל היו ספקות לגבי הגהנום. מה הוא יעשה אם ישלחו לשם? הוא כבר הפסיק לעשן, מזמן. זה היה בכלל גיהנום בשבילו, אבל עוד אחד? כוסומו השטן.

להרצל הייתה אחות גדולה שטיפלה בו. הוא נורא אהב את אחותו אבל עשה את הכל כדי שזאת לא תדע, אפילו לא תרגיש. היא הייתה דאגנית נורא וחיפשה כל דרך לוודא שהוא עדיין בסדר, שעדיין יש לו כוחות להמשיך להתווכח עם אחרים. מבחינתו, בכל פעם שהיא שאלה אותו שאלות הוא ענה בתשובות של מילה אחת. כן, לא, לא יודע, איפשהו, חלאס. לאחותו זה לא היה באמת אכפת, היא רק רצתה לטפל באחיה. היא ידעה שלא נשאר לו הרבה זמן, ורק ביקשה להיות לידו, ללוות אותו עד כמה שניתן. היא עשתה כל מאמץ לא לבכות בכל פעם שהוא

השתעל. במקום לנסוע בכל יום מיד לאחר העבודה לדאוג לו לאוכל, היא החליטה שהיא צריכה להיות לידו עד כמה שניתן. אז לקחה חופש מהעבודה ועברה לגור עם הרצל. כמובן שבתחילה הוא התעקש שזה לא יקרה וניסה בכל כוחו לגרום לה להתחרט. הויכוחים שלו עברו לה ליד האוזן. הוא לא הצליח לעצור אותה והיא כבר עברה לגור אצלו בסלון. לא לקח לו יותר מדי זמן, הוא התרגל אליה והיה לו ממש נעים, לפחות בלב. הוא רק לא רצה לתת לה את ההרגשה שהוא באמת התרגל, אז כל פעם שהוא עבר ליד הספה, כשהיא הייתה שם, הוא היה מסנן משפטי מוות כמו, "זהו, תוך יום יומיים את נשארת פה לבד", "את יכולה לקחת את הספה איתך כשהכול ייגמר", "אל תעירי אותי כשאני אמות". השיעולים של הרצל היו מגיעים בפתאומיות ויכלו להימשך כמה דקות בכל פעם. לא היה לו כוח להסביר לאנשים למה באמת הוא משתעל בצורה הזו והמשפט הקבוע שלו הפך להיות, "זה בשביל האפקטים, נראה לכם שאני אמות בשקט?" הוא היה קם בבוקר, מגיע אל המקלחת, מניח את ידיו על דפנות הכיור, מטה ראשו מטה ומשתעל. זה לא היה בשליטתו והוא רק חיכה שהשיעול יעבור, הוא יוכל לשטוף את הכיור ולהתחיל בצחצוח השיניים. אחותו הייתה מגיעה עם כוס התה ודורשת לשלומה. תמיד הייתה לו הקלה לאחר השיעול, אבל הוא ידע שזה לא טוב. ההקלה הזו נתנה לו שקט לכמה דקות, ואז החרחורים התחילו שוב, לסירוגין. נשימות כבדות היו מלוות אותו לאורך כל היום. לא הייתה לו אפשרות להסתובב יותר מדי בחוץ, גם בגלל המאמץ וגם בגלל השיעולים התכופים, שיכלו להוציא אותו משיווי משקל. השכנים היו שואלים את אחותו מה שלומה. את הרצל כבר לא רצו לשאול. התשובות שלו היו מכניסות אותם בחזרה אל מעבר לדלתות, אם היו פותחים אותן כאשר הרצל היה עולה במדרגות, מחרחר. הוא היה צועק לכל דלת. "משפחת ברוכים תתגעגע להרצל, משפחת בן טובים תתגעגע להרצל, משפחת גרבר תתגעגע להרצל". אחותו הסבירה לכל שכן שדרש בשלומה שהוא מנסה להתמודד עם המצב שלו וככה זה עושה לו הכי טוב. להרצל זה באמת לא היה אכפת. כשהיא הייתה נכנסת הביתה הוא

ביקש ממנה לא לספר לשכנים מה יש לו ותוך כדי היה שואל מה כל שכן רצה לדעת. הרצל נורא אהב מוזיקה. הוא היה מאזין לדיסקים מהבוקר ועד הלילה, עם אוזניות ובלעדיהן. הוא כבר לא נהג תקופה ארוכה, בגלל המצב, ולא יכול היה להאזין למוזיקה תוך כדי נסיעה, אז בבקרים הוא היה נכנס לאמבטיה כשהוא עושה רעש של מנוע, מנסה קצת להתניע את הגרון, עד שהיה מגיע השיעול המיוחל, או המאמלל, תלוי על איזה צד של השיעול מדברים. בבוקר האחרון שלו הוא התחיל השתעל וזה עדיין נשמע כמו התנעה של גנראטור וכמדי בוקר, הוא המציא מנגינה בראש שהלכה טוב עם המקצב של השיעול. כל בוקר שיר אחר היה מפתיע את המחשבות שלו. מכיוון שהוא לא הצליח לשיר בקול, הוא התחיל להשתעל את השיר. בשלב מסוים הוא הקים להקה דמיונית אצלו בראש - 'לוע מדמם'. לאחותו אמר שזאת להקת רוק סמך, שזה בין רוק כבד לרוק דביק כמו בשנות ה-80. הלהקה הייתה מתחממת עם שיעולים קצוצרים שהיה מכין בדרך למקלחת, עם המנוע של הרכב ואז המקצב החל להתפתח. השליטה שלו בשיעולים כבר השתפרה, אבל לא היה לו יותר מדי זמן להתמקצע. לא נורא, מביחנתו הוא כבר הופיע בכל האולמות הגדולים בעולם עם 'לוע מדמם'. באותו הבוקר נגמר החלב ואחותו יצאה לקנות שקית, 1% הספיק. היא הייתה בדיאטה ולו זה הגביר את הליחה. כשנכנס אל המקלחת לצחצח שיניים ולהביט במראה כדי לראות את הקהל הנאמן שלו בזמן שהוא מגיע לסיום הלחן, הוא ניסה להגביר את עוצמת השיעול. זה גרר את הגוף להגיב בצורה חריפה עוד יותר ולהציע את הגרסה שלו לשיעול חולני. הלהקה התחילה להתווכח תוך כדי הופעה מי ייתן את הסולו וירים את כל הקהל על הרגליים. אם יש משהו שהרצל רצה לעשות זה לחייך תוך כדי שיעול, אבל לא הייתה לו אפשרות. תמיד הוא היה נכנס אל המקלחת שהוא יודע שאין לו יכולת לחייך ואין אפשרות להסיר את הידיים מן הכיור כשרכנ קדימה להשתעל. השיר החל להתנגן והשיעול היה בקצב הנכון. הוא רצה להתחיל עם בלדה ולהתקדם לכיוון סולו תופים. הריאות עבדו קשה מרגע לרגע וטיפות הדם כבר החלו לרסס את משטח החרסינה הלבנה. ואז, כל

הלהקה ניגנה את הפזמון בדרך לסולו גיטרה מרטיט ריאות. הוא שמע את הקהל שר איתו ובירך בלב את אלוהים ששם אותו עם מחלה סופנית שמביאה לו כל כך הרבה קהל בכל הופעה. הנה הגיע הסולו של הגיטרה והשיעול הפך רועש יותר ויותר. התו האחרון של הסולו היה ממש גבוה והקהל צווח. לרגע הוא הצליח להתיישר ועם פה מלא בקצף של משחת שיניים נפלט השיעול המכריע על המראה.

זה רק המיץ של הזבל / איציק ציק

בדרך לפח אתה מנסה להרים את שקית האשפה כמה שיותר גבוה, שלא תיגרר לאורך המדרכה, אבל היא כבדה מדי. מדי פעם היא נגררת לה קצת, לאורך בלטה פה, שתיים שם, אבל באמת אתה מנסה להרים אותה כמה שאפשר. תוך כדי הרמה אתה גם משתדל להרחיק אותה מהגוף, כי היא מאותן שקיות שמזיעות את התסיסה של הזבל. הכול מטפטף לאורך הדרך אל הפח, ואתה חושב, אולי בדרך חזרה תלך לאורך סימון הטיפות, או שלא. אתה בטח גם תזהה את המקום שבו השקית נקרעה ומשם אתה כבר נאלץ ללכת עם השקית בגובה נמוך מאוד, ממש שקית אשפה רחפת, מילימטר מהמדרכה ומטר ממך. את ההנפה של השקית לכיוון הפח אתה כבר מתכנן הרבה מאוד זמן לפני. הפח בטווח ראייה, ושיקולים של משקל ומרחק נכנסים למשוואה עם הנעלם, זה הטפטוף מן הקרע. גבירותי ורבותי, אלברט איינשטיין בא לזרוק את הזבל, חוצצרות בבקשה! החצוצרות לא איחרו לבוא. אלטעעעזאאאאאאאאאאאאאאאא. משאית מרצדס ביונית עם קבינה כפולה וחלק אחורי ריק, מגיעה לכיוונך. אלטעעעזאאאאאאאאאאאאאאאא... זה יוצא מהרמקול שיש להם על הגג של הקבינה. הם שניים, אחד נוהג, השני צועק. אבל מה הוא צועק? "מכומות מיסה, מנורים, שטיחים, טלוויזי", אלטעעעזאאאאאאאאאאאאאאאא!!

אתה בכלל עם השקית, לשנייה שכחת, אבל פתאום אתה מגלה את הפלסטיק המזיע דבוק לך לברך, שם, בצד, איכס. אתה מחליף יד, לא

לפני שאתה מקמר את הגב, כדי שטווח החצי מטר בינך לבין השקית יישמר. אתה רואה את המרצדס מתקרבת לכיוונך, ואתה מגביר את הקצב, מממהר. אתה מבין שהמרצדס מתקרבת לפח ומתקרבת אליך, אתה מאיץ, עד כמה שאפשר להאיץ עם המטען הרגיש שמחליף ידיים בקצב הולך וגובר. זה אתה מולם, זה אתה נגדם. שעון מיץ הזבל מטפטף.

"מכומות מיסה, מנורים, שטיחים, טלוויזי, אלטעעעזאאאכייאאאאן!!! המרצדס מגיעה לפח ונעצרת. הנהג מוציא יד מהחלון ומתופף עם שתי אצבעות על המראה הצדדית למקצב שיר רועש וקצבי מאוד ברדיו, והבחור שליד הנהג, זה מהרמקול המקולקל יוצא מהמרצדס בשביל לראות מה יש בפח. הוא מחפש אוצרות מהם אתה רוצה להיפטר. הוא מטה חצי גוף לתוך הפח ומתחיל לשלוח ידיים. בדרך אתה מבין שהמשוואה משתנה, והזריקה לא תהיה כמו שחישבת, צריך לחשב מחדש. אתה לא יכול לזרוק שקית אשפה מטפטפת וקרועה לפח שתקוע בו איזה אלטע אחד, והחבר שלו, זאכייאאן, מסתכל עליך כמו אחרי 100 שנות סכסוך, אתה מתקדם לכיוון הפח, מחשב טקטיקות שונות, מוציא תכניות מגירה.

ההמתנה.

לא ארוכה מדי, אך עדיין נצחית, הטפטוף לא מפסיק ולא יפסיק גם עוד 100 שנים של סכסוך. אתה בינתיים מתחיל לנדנד את השקית, נותן להנפה קצת תנופה, בשביל התעופה, של השקית, ושליך. אתה מבין שכאן מגיעה ההחלטה על נקודת האל חזור, השקית אוטוטו באוויר וניסיון ההשלכה שלך עומד כאן למבחן. הפעם זו לא חתולה. מן הרגע שהשקית השתחררה מהיד אתה יודע שזהו, מגיעה ההטחה, הספלאש. הספלאש יכריע את הסכסוך. אתה מבין שאתה הולך לקבוע עובדות בשטח, אבל אתה לא רוצה לראות את זה ומיד בתום ההנפה אתה מפנה את הגב המקומר גם ככה לפח, מתיישר כמו סרגל ומנסה להתרחק כמה שיותר מהר. אתה לא רוצה להצליב מבטים עם הנהג, ולא לראות איך ההוא שבתוך הפח לא נבהל. בדרך חזרה אתה מתרץ

את הספלאש. היית חייב לזרוק את הזבל, הכול כבר טפטף ולא הייתה אפשרות אחרת, זה המקום הטבעי לשקית, לא לאנשים. הכניסה לבית בחזרה מובילה אותך ישר לחדר האמבטיה. לחיצה על הסבון הנוזלי, לשפשף, לספור עד שבע ולשטוף. אתה לא תמצא מנוחה עד שקריאות האלטעעעזאאאכייאאאאןן ייעלמו כלא היו, יחזרו לשם, לשקט שלפני המחלוקות.

ריטה / איציק ציק

ריטה נמצאה מתה על מיטה עשויה מקרטונים של ירקות
בתחנה המרכזית הישנה.
כשמצאו אותה עם העיניים פקוחות לא ידעו שיש לה ילד
שלא ראתה כבר שנתיים.
במותה ריטה שקלה 27 קילוגרם של צל ביישן
ועוד שלושה גרם הרואין.
ריטה ידעה חמש מילים בעברית בשביל להתקיים
פינוק. שלום. רוצה. תביא . מנה.
מה שריטה הכי אהבה לאכול זה סלט טונה במיונז
לפני שנפלו השיניים.
חיפשו את המשפחה שלה במולדובה כדי להודיע
שיחה ישירה ממרחב ירקון.
לריטה לא היו הרבה חברים בתחנה הישנה, רק לקוחות
של 20 שקל בכיס של הג'ינס.
ריטה הייתה פעם אחות שיקומית בקייב, מולדובה
היא באה לעבוד בסיעוד.
כשמצאו את הבוס הוא אמר שריטה לא גרה אצלו יותר
היא הייתה מתעלפת הרבה.
הוא אמר שהיא הייתה בחורה טובה ותמיד חייכה
בכלל לא ידע שהיא בהריון.
עוד חורף שחון וגם בתל אביב לא ירד הרבה גשם
אבל ריטה מתה מקור.
מישהו כבר לקח במקומה את המיטה של הקרטונים
הוא גם רצה לישון.

משפחה לא בוחרים / איציק ציק

כשהיטלר בא לבקר אצלנו בשנה שעברה, חלק מהמשפחה התנגדה. את אבא שלי זה לא עניין שהוא כבר לא אותו אדם שהכרנו ואבא של אבא, היה אפילו עוד יותר קיצוני ואמר שאם היטלר יגיע אפילו לשתות כוס קפה, הוא הולך לשכב בבית העלמין על יד אשתו ולבכות עד שימות לפחות בייסורים כמוה. את אמא זה לא עניין, היא לא רצתה יותר לשבת ולחכות בכל שנה באותו יום בדיוק, בידיעה שהיטלר לא נמצא עם המשפחה שלו. היא אמרה שזה לא משנה כבר מה שקרה, כי מה שהיה היה. הבחירה של אדם היא שלו וזהו, לא צריך לעשות מזה עניין. אמא שלה לא ידעה מה להגיד. היא הייתה המומה מן העובדה שהיטלר בא לבקר, אחרי כל השנים שניתק קשר. היא סיפרה שניסתה לכתוב לו כמה פעמים במהלך השנים, אבל הוא מעולם לא כתב חזרה. רק מזה היא נעלבה ממש. חוץ מזה, לא היה אכפת לה שהוא יגיע. היא גם לא אהבה את אבא של אבא. היא יותר אהבה את אמא של אבא. אבא של אבא ואמא של אבא קבורים קרוב אחד לשנייה ותמיד באזכרות יש מתח באוויר לאן להגיע קודם, את מי צריך לכבד. אבא של אמא ואמא של אבא מתו באותו היום, לא באותה שנה. יש הפרש של 20 שנה בין המוות שלו ובין המוות שלה, אבל לאזכרות כולם מגיעים בדיוק בזמן, כמו שמתוכנן. יש גם אותנו, אחי הגדול אדי, אחותי הקטנה איווי ואני. אנחנו לא מביעים דעה, לפחות לא מול האחרים. פעם אחי הגדול ניסה לומר מה הוא חושב על אילן היוחסין המשפחתי ומאז הוא לא עשה את זה עוד. אנחנו כבר למדנו מהלקח שלו. נורא כייף להיות חלק מהמשפחה, אבל דעה צריך להביע רק מגיל מסוים. אי אפשר לעשות קיצורי דרך ואין שום אפשרות לעשות את זה בעקיפין. המשפחה שלנו מכירה את כל הטריקים. כולם יודעים בדיוק מה כל אחד חושב ואיך הוא מדבר. זה לא יכול להיות אחרת. אמא אומרת שלאבא שלה היה פה גיורה גדול עוד יותר מאשר אבא של אבא, אבל אמא שלה תמיד הייתה מרסנת אותו ונותנת לו שטיפה כשהם היו הולכים הביתה. אפשר היה לשמוע אותם עוד ביציאה,

לאחר הביקור שלהם, איך היא אומרת לו, "נו באמת, אתה לא יודע לשבת בשקט?" אבל למרות הכול, מבחינת אמא, אמא של אבא הייתה צריכה לחיות עם דרעק גדול עוד יותר. אבא ניסה כל הזמן להגן על אבא שלו, אבל ידע שאמא צודקת. אמא שלו באמת חיה עם איש קשה. היחידי שאמרו עליו שהוא יותר קשה מאבא של אבא היה היטלר, וזה בגלל שהיה אוסטרי שניסה להיות יקה אמיתי. הם תמיד רעים יותר, שלא יחשבו אותם. אמא נורא אהבה לומר את המשפט הזה בפני אבא, גם כדי להמתיק את הגלולה שגדל עם אבא קשה וגם כדי שיוכלו להתפייס לאחר מכן.

נורא רצינו לדעת מי זה ההיטלר הזה שכולם רבים בגללו. נולדנו וגדלנו רק עם השם, אבל לא תמיד הצלחנו לקשר בינו ובין הכעס של המשפחה אליו. לרגעי השתיקה שליוו את השאלות שלנו כבר התרגלנו, אבל תמיד היינו שואלים מי זה היטלר, ומה הוא בשביל אבא של אבא ואבא של אמא? תשובות לשאלות לא היו הצד החזק של ההורים שלנו, וגם לא של ההורים שלהם, אלא רק הבעות דעה. לא ידענו מי זה, אבל ידענו בדיוק מה חושבים עליו. וגם אם חשבו עליו מחשבות לא טובות, וגם אם היו רגעי געגועים, תמיד זה התחיל בחצי משפט ואז הסתיים במבט תואם. ידענו רק שלא היו לו הרבה חברים. את הקשר עם משפחה הוא ניתק קצת אחרי המלחמה. היה לו תפקיד בכיר ואי אפשר היה להתקשר אליו, לא לשלוח מכתב ואפילו חבילה לשנה החדשה לא ניתן היה להעביר. אמא מספרת כל הזמן שהוא ניתק את הקשר כדי שלא יידעו שיש לו את המשפחה שלנו, ואז יבינו שהוא לא מה שחשבו עליו כל האחרים.

זה היה מצחיק לשמוע ממנו את כל הסיפורים. ההרגשה לשתות קפה עם דוד שלא רואים כל כך הרבה שנים היא מוזרה. מצד אחד, משפחה לא בוחרים, כמו שאומרת אמא. מצד שני, הוא הריח מנפטליון. חשבנו שאולי הוא יביא מתנה, משהו שיזכיר לכולם שהוא חלק מהמשפחה של פעם. לא הביא כלום וחצי כלום. על נושא המתנות המשיכו עוד לקטר גם אחרי שהוא הלך, אבל כל זמן שהיטלר התארח אצל המשפחה שלנו, הוא זכה לכבוד הרב ביותר. במשך חצי מהמפגש הוא רק התווכח עם

אבא של אבא על השנים שהוא לא היה בקשר עם ובחצי השני ניסה להסביר לאחרים למה הוא מסתובב עם פאה. אף אחד לא חשב באמת שזה יפה לו, אבל רק אמא של אמא טרחה להעיר לו שככה הוא מזכיר לה את האיש שהיא הכי שונאת בעולם.

שוק לוינסקי / יושבת זרקא

דירת הגג שלו נמצאת מעל שוק התבלינים בבניין בפינת הרחובות נחלת בנימין ולוינסקי. היא יושבת עכשיו בסלון הקטן, על הכורסא האיטלקית המזויפת שהביאה מהוריה, קצת לפני שעברה לגור איתו. מסתכלת עליו, על עצמה כשהוא מסדר את הדירה. עיניה עוברות אל ריצפת האריחים הצבעונית, מעויני אוקר ובורדו ומילוי כחול דהוי, משוטטות אחר הקווים החומים שביניהם ועוקבות אחר חוטי החשמל שמקיפים את הסלון באלתור לכיוון המטבח. היא לוקחת פתקית מרובעת מקופסת הפתקים שמונחת על הרמקול. תחת הפתקים הטריים שלל פתקים משומשים במספרים, שמות וקשקושים. הסלון מרעיד את עורה לפעימת הבאסים. היא מתנתקת בהד השחור עוצרת את המקצב בתוכה כמו את הזמן ומזהה צליל יחיד בזמן שהמוזיקה ממשיכה. עטים רועדים ליד הפתקים על הרמקול. היא מקשקשת קו עגול לבדוק את הדיו, ומתחילה לרשום ליד הקשקוש 'אני', ואינה ממשיכה. באותה צלילה קטנה אל המילה משתרשת בה הבנה. עיניה נסוגות אל האבק המנצנץ בקרן אור החודרת דרך החלון. אבק שבמסעו עד לדירה, בריחופו העדין מתוך זרימת האוויר הרכה, בהתנגד לגלי הסאונד, נושא את השוק אליה. קולותיהם של הרוכלים מן הרחוב למטה, עומסים של מילים וצעקות ודברים שאמרו ואמרו הלקוחות, ורשרושים של שקיות חומות מתמלאות ונסגרות, שכבות של קולות של צעדים כבדים של סוליות שחורות וצעדים קטנים של נשים בשלניות, של אנשים מחכים, של מטבעות נספרות וקופות נסגרות, דוחק של צמיגים המחפשים חנייה, שתיקת השקים השמנים שבתוכם פסטות ופול יבש ושקדים שלא נאפו, היא מדמיינת שקד אחד בתוכם, פול אחד, פסטה אחת שנשברה בין השלמות. דינאמיקה שמתמסדת אל מבנה צלילי אחיד. בימי שבת מזדהר עומס האבק על צליליו וצבעוניותו עד הגג, מהדהד את ימי השבוע שעבר. רוצה קפה? הוא קורא מן המטבח הצר. היא אינה עונה, עיניה עוברות מן

האבק בחזרה אל הפתק, רגליה נרדמו וגופה נשכח, רק נקודות החיבור בקצות אצבעותיה עוד ערות, מחזיקות ברפיפות את הנייר והעת. היא קוראת 'אני'. מה? הוא שואל ויוצא אליה, חלמתי חלום, היא אומרת ומספרת. היא עובדת במכבסה תת קרקעית, זה יומה הראשון, היא יורדת אל מקום שנראה כמו מתקן סטרילי סודי. בקבלה ניצב עובד, גם הוא חדש. היא אינה מדברת אל העובד החדש אך עוברת כל פעם בסמוך לו, כאשר היא מעבירה כלים מלאים כביסה נקייה ומלוכלכת, הלוך ושוב. בכל פעם נראה גופו שונה, פרוק, לעיתים הוא רק חלק גופו העליון ללא רגליים, עומד על הרצפה עם מותניו ומדבר אל עובד אחר, היא מביטה בחטף וממשיכה וכשהיא חוזרת גופו שלם. בהמשך היום גופו מקבל חיתוכים שונים, ללא ידיים, עם רגל אחת, והיא נאלצת להבין כי גופו מחולק אף כי הוא נראה שלם, ולכן חתוך בהסתר. יום העבודה נגמר והיא מצטרפת אליו בצאתו. שניהם מתמהמהים בצאתם היא שוכחת את נעליה, הוא שוכח חלקים מגופו. הם יוצאים אל הרכבת היא מחכה לרגע שבו יוכלו לשבת יחד ולדבר, אך מתעוררת מחלומה לפני בואה של הרכבת. המים רתחו. הוא חוזר אל המטבח לשטוף כלים ולהכין קפה. רגליה נמתחות קדימה ואז מתקפלות אל עצמה ואל תוך הורוד של הכורסא. היא רוצה לספר לו כי כשכתבה על הפתק 'אני' הבינה שהיא שתיים ולא אחת. וכי באופן הגיוני לחלוטין אם היא יכולה להגיד אני, זאת אומרת שישנה הבחורה שקוראת או כותבת את הפתק, וישנה הבחורה שעליה הכותבת מדברת. הן שתי דמויות שונות. היא יודעת שינסה להבינה אך מעדיפה לשתות איתו קפה. היא רוצה לזכור את תחושת הפיצול בעת הכתיבה. הלילה לא ישנו. האבקות שלהם מילאו להם זמן אסתטי משוגע, אבקות שבאות בצורות של כדורים לבנים או כאלה שנמסות אל קרטונים צבעוניים קטנים. באותן שעות חלים חוקים נוקשים של עונג. הגוף המשתוקק שלו הוא החוק והיא הגוף כנגדו, עליה למצות את תחומי הזמן הזה אל שמחה טהורה של עור, מגע, מבט והתלכדות. הוא רוצה להיות

לה סרט פורנו, היא רוצה להזכיר לו שאינה רואה אלא את העצמי שלו והעצמי שלה. היא מציירת מחוות בראש ועוקבת אחריהן עם הגוף, הוא עומד לפניה מקבל את העצמי שלו, הם נעים בהרמוניה זה אל זו בכוח גופם הילדי. עבודה הסקס, הוא ביטוי של שגרה, תשוקה רגילה, העונג האמיתי הוא שהייה בתוך מרחבים אינסופיים בין הזמנים, בין הדפוסים, בדיוק ברווחים שבהם לא ניתן לדעת ולזהות את עצמם, כמו אותן דקות בערב שבת שאין להם שימוש, כמו משך הזמן בין פסיעה לפסיעה, כמו שתיקה בשיח.

הוא סיים לשטוף כלים, היא יוצאת אל הגג אל הכביסה המתעופפת ברוח כהה, כביסה שלעולם לא תהיה נקייה. היא אוספת את היבשים פנימה ואצבעות ידיה מאוכזבות ממגע אבק על הברדים.

הסלון וחדר השינה מחזיקים ביניהן את מסדרון המטבח, בקצהו המקלחת הקטנה והשירותים בתוכה. על קיר המקלחת נייר שתלשה מספר אמנות ובו "המתרחצות הגדולות" של סזאן. כשהיא מתבוננת בתמונה המבט עוטף אותה להיות צבעיה, מחשבותיה נהיות רצף הקווים והצורות. עיניה עוקבות אחר האזורים בהם הצבע כחול כהה ושחור הצל, והם משיקים אותה אל קווי הקונטור. יש לה ביטחון בעמעום של קצה הגוף – הנושא הוא גם הרקע. בקצוות הידיים שעל החול נעלמות הידיים אל אזורי אין צבע. היא אינה רוצה להתקלח. היא אינה זוכרת את הזרם על גופה, אלא רק את זווית הגוף כלפי חריץ הדלת, כשהיא ממהרת לסיים, תחתה יעברו המים ויציפו את מסדרון המטבח.

היא צועדת מהמקלחת אל פתח הסלון וחדר השינה, משולש העצים והענפים שתחם את המתרחצות בציור הוא הסלון. תנועות הגוף של שניהם הנעות במרחב ללא זמן הן המתרחצות. הסלון מאבד מעומקו כאשר הם נראים בתוכו בהכפלה, רגעי הזמן קובצים, שכבות על שכבות של גופו במחוותיו וגופה במחוותיה, שנתהדקו לשהות אחת. היא והוא כדמויות ברגעים רבים ובבת אחת, היא מתבוננת על עצמם הרבים. מזהה

את הריקוד שלו ואת הסטטיות שלה. הנהר והגדה בעומק הציור הם חדר השינה. השמיים הם החלון הצר.

את הקפה שלה הניח לרעוד על הרמקול ואת שלו במטבח. הם מתחככים זה בזה במעבר. כפות הרגליים נצבעות בצבעי התבלין שנכרכו באבק הנופל, הם נושמים את אותו אבק צבעוני - אין להם ברירה אלא להיות זוג.

הוא מטאטא והיא שבה אל הכורסא. היא לוקחת את הפתק בידה ורוצה לשוב לתחושת הגילוי שהעבירה בה סחרחורת ובאותה מידה דווקא בהירות, היא מבינה שעתה היא בתוך הגילוי. השמש פונה אליה, בתוך הסנוור היא רואה כתם כהה, (צל שמופיע כנגטיב), בצורת טורסו, ראש, כתפיים, ידיים, בקצותיו הכתם מטושטש או דוהה רכות אל האור. הכתם נע, יר נשלחת במחוות כתיבה מן הגוף כעין גשר. בתוכו יש תנועה של נקודות ריקות קטנות, מולקולות שזזות תחת מיקרוסקופ, והתנועה הינה מן הגוף והראש לכיוון הזרוע ואל היד הכותבת. תנועת המולקולות מגיעה עד לקצה היד הכותבת ושם נעצרת, כמו נשפך הדיו מצורת הגוף והופך לעולם בהיר. אחר כך כשתלך ברחוב עיניה יתקלו בקיר לבן ומסנוור ואותו הכתם יופיע שם.

היא לוקחת פתק חדש, מחשבות על מילים מרחפות לפניה באוויר, היא מלקטת אותן והן עולם הדברים עצמם. הם אוכלים אותן או מלטפים אותן אחד על השני, הטעם מעוות את הלשון, טעם של זכר, רוך חלול; טעם של צבע שחור, זפת מתוקה, מתוקה מידי; טעם הבאסים, ערפל סמיך; טעם המילה תשוקה, מתפוצץ בפה כמו סוכריות קופצות.

הדברים מוכרעים עבורה, כל רגע כבר נקבע, גורל שאין בידה לשנות. היא מבקשת לה רק את הפתקים ואת זמני המרווח, להתמסר אל מה שמעבר לחיים עצמם, לרמות השנייה, הכותבת, לשהייה נבדלת, יקום ניפרד.

הולכת לים / יוטבת זרקא

א.

בבית עומדים הדברים, מילים בשיר טאו, זה לצד זה ללא קשר עין, כמו אנשים שיושבים נצח ואינם מדברים, לפעמים נוגעים בטעות. כשהיתה קטנה החביאה ציורים מתחת לשידה, ממעל נראו התמונות המצוירות של אמני המאה. רפרודוקציות של פיקאסו, של בונארד, ממוסגרות במסגרת דקה וצבעונית שדהתה. אסור היה להביא חיות מתות או צדפים מהים, את הצדפים שלה היא מחביאה עדיין. במגירות התחתונות כבר שכחה ששמה את החיות המיובשות הקטנות, את הסרטן הכתום. בכניסה ליד הדלת עולה הריח המלוח מהשירה, והרוח המזרחית מדביקה אבק צהוב לאדי המרק שלה. נמנום בין שפתיה עובר לאצבעותיה, הלשות את הבשר לקציצות, הרוח מריח מרחוק את הבשר החי, משתהה במסדרון להעיז להיכנס שוב למטבח, להחליף את האוויר, משייף קילופים חדשים מהקירות שנוצרו מהלחות הכבדה, מרחף סביב החפצים הישנים.

למה היא גרה פה. הקירות הצעירים יחסית מספרים סיפורים של לכל היותר שני דורות. בדור הקודם הוריה נאלצו לעזוב את בית הוריהם, ההיסטוריה הכריחה אותם לשנות, להיוולד מחדש, פה בארץ אנחנו כבר לא צריכים להתאמץ, לנו כבר נולד הבית הזה ואנחנו בתוך התולדה הזו. עדיין מסתגלים אליה, בוחנים את הנוף הנחלק בחלונות, את הטיח באור שצובעים הפתחים המתורסים. אם נשאר פה עוד, אולי נבין דברים, אם נעבור נדלג.

היא מכינה מרק, מורידה את הכרישה ואת הסלרי שהפך את הבית בריחו אז, פעם. המקרר, התנור, הפירות בשקיות, הצפצופים בחוץ, דיבורים בקומה ורעש, הבדידות מוצפת קולות אחרים, כבר לא נותר לה מה לומר. עוד לא היתה היום בים. מן החלון, דרך מרפסת המטבח, נראה השכן אף הוא גדל

בבנין, מה הסיכוי ששני ילדים יגדלו באותו בנין ויישארו לגור בו אחרי בגרותם. מכאן שוקקת הרוח הצהובה, על ריחותיה אל חלוננו המואר בכחול, ממשיכה חיים הלאה. היא מסירה את העיניים ממרפסת המטבח, וידיה שכחו את תפקידן. מחר תכין מרק אחר.

עיניה מציצות על מצבור חפצים, שהיו מונחים על שולחן הפורמייקה האדום במטבח. מכלול של פעם, והיום, זרוע באלמנטים קטנים שניתן היה לטעות בהם כלכלוך, והם בתוך קערה שטוחה מנחושת שקישטה פעם איזו פינה בסלון של ההורים. אילו היתה יכולה למיין חפצים עם עיניה היתה קוראת לכל חפץ בשם ומקטלגת אל תוך ארכיון הבית הגדול, מתייגת וממיינת תחת שמות וערכים, חומרים וזמנים, וכל פרט היה מקבל כמה מקומות, ותוך כדי קטן ומידלדל, כזיכרון עמום.

הדלת נטרקה מהרוח, הבשר נותר במקרר והיא מתפשטת כבר במסדרון. היא הולכת לים, איש לא יגיד לה לא. כפות רגליה מאמצות להן כפכפים ישנים ורחבים, רגליה עבות וכבדות ובקושי נושאות אותה בשל משקלה. הרצפה קרה ודלת העץ, נשארות מאחוריה, היא יורדת במדרגות קומה וחצי וחדר המדרגות שהתמלא בסופה, מטיל תחושה של שרירותיות, כאילו ננטש הבניין והיא הדיירת היחידה בו. היא עומדת מול הבניין ומביטה עליו מלמטה למעלה אל המרפסות, הן סגורות או פתוחות באופן חלקי, וצבעי אפור-צהוב עכור מלכדים אותן, אילו היו צבעים לא היו הדברים כה שרירותיים לגביו, תרה אחר בגד או עציץ חי ולא מוצאת, רק רהיטים ישנים שהתאספו בפינת מרפסת אחת וכמה אדניות פלסטיק תלויות באחיזנים חלודים.

בקרב צעדיה יהיו רכים על החול הזהוב, שמי הסופה נדבקים בה במדרכות הסתורות, עורה מתמלא בכיסוי אבק. עם הרוח המזרחית נאספת אל מורד פרישמן, המדרכה משתפלת, מושכת אותה מטה להידרדר הימה, והמקום הצר מאלץ אותה להפזר ברגליה, מותחת את החזה לאחור שלא ליפול ואנשים מביטים בה והיא איננה מעיזה להביט בעיניהם. הם רואים בה את בזות גופם,

דרך גופה המשתלט לרוחב המדרכה, פורץ אל אזורי הכביש, הם רוצים לעבור אותה ואינם מעיזים לגעת או לבקש.

מכוניות יורדות לכביש הירקון, והן עומדות כמו לעצור לא בחכותן לאפשרות מעבר, אם כי להסתכל אל המערב, שם העננים מתאספים להיות סככה כהה לרוחב הים, ורוח מערבית מבקשת להתפשט אל העיר. היא הולכת לצידן עוקפת אותן בהליכתה האיטית, לגופה שמלה גדולה מבר כותנה דק תכול ושקוף ופרחים קטנים מקשטים אותו. היא אינה יכולה להסתיר את בטנה הגדולה את ירכיה הרחבות, גוף חסר פרופורציות. היא אינה מסתכלת על עצמה כמעט, גם לא במראה המוסתרת מאחורי דלת המקלחת. ידה מורמת לנגב זיעה שהצטברה מתחת לאפה, מגלה שפשוטים אדומים תחת עובי הזרוע, כשהעור והשומן מתדלדלים תחת קלילותם, אף מן התנועות הקטנות של הגוף, העור העורף כמעט ומבקש לו התחברות אל דבר מה, כיוון שהשרוול נרפה ואינו נסגר עליו, אלא נפתח ומסתיים מוקדם.

הים רוצה לחבק אותה. לים אין עור אין לו קליפה. הוא מחכה לה ללא אומר.

החול הרך מחלחל אל בין אצבעותיה, היא פושטת שמלתה שפרחיה הבהירים הזעירים הושקו מזיעת הדרך, ומניחה על הגרגירים עם המפתח והכפכפים. צעדיה נושקים אל המים בזהירות רבה, הקור צונח אליה מבקש שתחממו, מהמזרח עוד מחכה השמש הסמיכה. הרגליים עוד במים והגלים מניעים אותה, היא מונעת בניגוד לכובד. משקלה צונח בתוך הגל הגדול שבא אחריו והיא עתה זעה למקצב המים הפנימיים, החוזרים אל הים בתנופה. היא שטה, גופה אצה נדופה במים שחורים, העור קל והים עוטף אותה לחיבוק, המים ניגפים אל הפתחים אל הנקבוביות, אל מבוא הרחם, והם מתקרבים והולכים עם תנודותיהם אל תוכה והיא נעתרת אל בואם, בשר הים מבקש אותה אליו, שריריה מתמסרים ברפיונם.

הדגים מריחים את הגשם בקצה המערב. החוף כמעט ריק, קו המים הפרוע אינו נסוג מגאות הלילה וממעל שמיים צהובים ושמיים שחורים נרחפים זה בזה. מבטה הלאה אל האופק פונה לאחור לרגעים קלים לראות שם בניינים, קו אורבני רציף ומרוחק כשכבת אדמה חדשה. מבטה חוזר אל הכהות וברק מכה במרחק את המים, גופה העירום נרעד מן הזעף, רגליה פשוטות למרחב המים וידיה זעות למקצב התנועות בעומק הגלים, איטיים וגדולים. עליה לעקוף את שוברי הגלים.

בבוקר הוציאה מהשירה סרטן מת שהתייבש ונרקב, ריחו היה ישן מאשר סרטני. מותו כבר נשכח מגופו, נטמע אל עברו והוא הפך לחפץ, דבר מה שחוזר על עצמו. המוות תמיד שייך אל העבר גם כשעדיין לא ארע. היא ניסתה להיזכר ביום או ברגע בו מצאה אותו.

בגבה התחתון היא חשה לטיפה רחבת סנפיר, דג גדול סובב סביבה והוא מלטף אותה הלך ושוב, מתרחק ובא ונוגע בבטנה ובאחוריה, היא רוצה לאחוז בו, לתופסו, להופכו לשלה.

היא מרגישה בזרם עבה של מים חמים, היא מופתעת מעומק החיבוק הנע אליה. גופה מתעיף, הזרמים מתפשטים, סוחפים אותה הלאה והגלים מתעגלים סביבה עד שיכחון. בהסתכלה אחורה היא אינה רואה עוד בניינים.

כל יום הוא חול שונה, חול רך ובולע, כזה שעבר סופה, מלא באצות, בכתמים שחורים, בשקיות וצדפים וחפצים שבורים, מוכתם בבריכות, או חול שזהיבותו שקרנית, קר, שמתחמם לאט אחרי השתהות הכף בתוכו, או ימים בהם החול קשה, מקיש בעור מהדהד דרך חוט השדרה עד העורף, או חול אוורירי שנדמה שעד בואה ריחף כולו באוויר ועתה צנח למקומו המדויק והוא מצייר קו ממשק נקי עם הים. כך היא צוברת את ימי העבר, בזה אחר זה נשארים הימים בים, והיא נפרדת מעצמה דרך העונג הנחטף.

אין פרפרים בשמים של ים. בשעה שנזכרה הופיע פרפר בעומק הים, לבן

ופשוט, שאינו מחכה לגשם.

בחלום היא יושבת במטבח ליד השולחן הקטן, ממנה והלאה האור ממלא את החדר, ועד החלון הארוך והפס הזה שנוצר על השולחן האדום, מגלה את מרקמו, מזכיר לה את ריח המקרר שנשב לפני רגע ביניהם. המטבח קטן, כמו במציאות, שולחן קטן כסא אחד ועוד אחד, ארונות ישנים עם דלתות מעץ, מדפי סנדביץ' שכוסו במדבקות ודהו, אריחים לבנים, מגבת מטבח על ידית דלת המקרר. היא רוצה לקום אך לא יכולה, כך שעה ואינה יכולה לומר מילה.

רק פה יכולה להיזכר בחלומות, המילים מתפשטות ממנה אל המים וגופה הולך בתוכם. הגשם פורץ בטיפות עבות וסבלניות, כמו כדורי ויטמין שקופים על אמצע אפה, על קרקעית עורפה, והם מתנפצים עליה ונספגים מיד. עומק הים מניף אותה בגליו, רחש קל בעור הכתף. ניחוש שולח את ידה לגעת, כנף אחת לבנה דקה ועדינה בידה, והשנייה שמוטה על כתפה, ואיש אינו יכול להגיד לה זאת. הגשם עצום, וברק נוסף מאיר בהבזק את פניה והחום ממשיך ועולה מהקרקעית. להקת דגים נעה סביבה והם באים אליה בכוח המים הפנימיים, היא מנסה להתרחק, הים כהה ובשקיפות המועטה הם גדולים והיא אינה מבדילה עוד בין אבריה לביניהם. הם צובטים ברגליה בזרועותיה בבטנה במותנייה, זרמי הכאב הדקים מגדירים לה את מרחבי הגוף, כשהיא נרפית אל הגלים בהנאה, ידיה תשות ורגליה נשמטות מתנועתן ראשה נופל לאחור כגבעול יבש והשדרה אחריו, אז מחליקים זרמי הכאב אל המים ממנה ועוזבים אותה. במרחק כיסא עץ, צף במים.

ממורד פרישמן מתראה הים עם החול הדביק באמצע הסערה, הים השחור נושם את רוח המדבר מהבניינים, מהסמטאות. קו הגבול נעלם ונשבר והגשם מתרחב אל העיר.

ב.

במטבח נותרו כלים על השולחן, ובגדים קצרים על גוף מקורר ברחובות הצהובים, בדרך שהפכה ארוכה יותר לים. בחדר המדרגות הטיפות הגדולות כבר למטה, נוזלות מכל הקומות בתאוצה גוברת, בדרך כלל זו היא שמנקה את חדר המדרגות, וללא מים רבים. בעלייה יש להיזהר שלא להחליק, והקירות לחים מאוד. האור דעוך, ללא צללים, האובך הצהבהב בחדר המדרגות ריכך את המראה, המים שנפלו היו לעיתים רק ברק הזוי, הקירות בלעו את כתמי הלכלוך הישן, הפינות נעשו רחבות יותר והד הטפטוף היה גדול.

המים נזלו מתוך דירתה במהירות, מים רבים, שקופים, נראה רק הקצב שלהם, לוחט מתחת לדלת העץ, שהתאמצה להישאר סגורה בפניהם. איש לא ניסה להיכנס, השכנים בדירותיהם תמיהים לקולות הטפטוף. בדירות התחתונות החלו המים לחדור תחת הדלתות הקדמיות ולהיכנס פנימה ללא רשות, גם המרתף כבר התמלא כולו מים ובוץ. הגינה המיובשת שמחה.

המרפסת בחזית היתה מטפטפת, כקוראת לעזרה, והמים המשיכו לצאת בעוצמה, דרך שתי דלתות הזזה רחבות, מעץ צבוע לבן שמסגר חלון. מן החלונות הגדולים הללו, נראו בתוך הדירה בצבע סערה מזרחית, חפצים זזים בזרם, נעים מפה לשם. שרפרף ובגדים שזרמו כלפי דלת הסלון, שנעה הלוך ושוב. נראה שמתוך הרצפה פרצו המים. גם ספרים נעו בזרם החוצה מהסלון, ספרים שהיו שעונים על הקיר, על הרצפה וגם משקפי ראייה וצלחת קטנה. התחשק כך סתם לעמוד ולהסתכל איך הבית מתמלא עד גדותיו, עד שהחפצים הכבדים יצליחו אף הם לנוע בזרם, ויהיו קלים ומתערבבים כנגד כיווני הקירות בסידור אחר, לתקרה, לקירות, לרצפה, שוהים בתוך בית מים, ואיך ניתן לשחות שם, להצטנף בהיפוך על הכורסא, להתרכך אל המקרר המרחף בזווית מן המטבח, והיא שם בתוך המים, כולה צפה בתנועות ידיים, שאינן עסוקות אלא בהכנה של מרק, וירקות המרק שלה נשטפים, ונאספים זה אל זה במקריות ומתפזרים אל חדרי הבית. תווי פנייה מתעוותים בחוסר המשקל ונוצרים מחדש, הלחיים עולות הצוואר מצטמצם, והסנטר מתמלא קדימה. השפתיים נפערות כמו נשימה באף סתום.

דלתות המרפסת נפתחות בכוחות הזרם הכבד, והוא שוטף אותה, ונופל ממנה מטה כלפי חזית הבניין. האור מזהיר את הרצפה ואי הסדר בניקיון, הקירות נוזלים כלפי החלל. אולי צריך למהר לאנשהו, אך לאן. ריצה בין החדרים, המטבח, המקלחת, השירותים, חדר השינה, כולו בבריקה שגובהה עדיין עד מחצית הגובה של רגלי המיטה, והשטיח תחתיה והחושך המהול בשקט. סדקים של אור צהבהב נשפכים פנימה על המיטה והשרפרף בירוק קדור וסביב המיטה צל כהה, עד כי לא נראים המים, אלא כתחושת העומק שהם מעניקים למימד הרצפה. במקום הדלת תלוי וילון מבד להפריד, והבד נטבל במים ונדבק אל המשקוף כתבליט. השכנים הזמינו עזרה ומישהו מהעבר השני צעק צעקה לא מובנת, או שרצה להיכנס לדירה.

לאחר הכול יתייבש הבית ולא יישאר עוד דבר רטוב. אף לא טיפה תסמן את שהיה, רק ספרים שנטשו את מיקומם הקודם ונפרסו על הרצפה, קצוות שטיח שנפרע כיוונם, מחשבות שנספגו בחדר, אהיל ישן שהבהיק מה, גלגלי מקרר שחלדו. עד שיפקע הזמן ואישה חדשה תבוא בדלת.

קריצה מהמוות / אורי נחום

היא לקחה נשימה, כול מילה שלה דרשה מאמץ, "כמעט מתתי" אמרה בקול חלש ומלא גאווה. עורה היה צהוב אפרוחי, על ראשה הייתה תחבושת גדולה עם צינור דק שנמשך ממנה עד לאחת המכונות הרבות שסייעו לה להישאר בחיים. לא ידעתי אם לגשת למיטתה או להמשיך לרחף בחדר כלא-קיים.

המראה של שירלי מוטלת על המיטה באפיסת כוחות הציף את ראשי בין רגע במחשבות על המוות. כמו קלישאה, כל כרוניקת ההיכרות ביני לבינה מאז היינו נערים בני חמש עשרה חלפה מול פניי.

זו הייתה התאהבות ממבט ראשון שלא נתתי לה סיכוי מלכתחילה מפני שלא האמנתי בעצמי מספיק. הסתתרות מאחורי ידידות שהסתיימה בחשיפת שקר ארוך שנים, לאחר מכן ניסיון נוסף לחיות עם האמת עד לפיצוץ הגדול שנבע בעיקר מהקנאה שלי. הנתק הממושך ולאחריו הפיוס, ההתקרבות, המבט המפלט והמשיכה ההדדית שבמשך נעורים שלמים הייתה חד-צדדית, הנשיקה הראשונה שכבר הייתי בטוח שלעולם לא תגיע ולבסוף, ההשלמה עם העובדה שהרכבת שלנו, מבטיחה ובטוחה ככל שיכלה להיות כבר לעולם לא תצא מהתחנה.

הבטתי בה שכובה על המיטה ושאלתי את עצמי, האם עשיתי כל מה שיכולתי לעשות? האם חזרתי מספיק? האם הבהרתי לה שמבחינתי היא תמיד הייתה האחת? אם שירלי בכל זאת לא תצליח להתאושש, האם אשאר כול חי בחרטה? מצטער שהיחסים ביני לבינה אף פעם לא התפתחו מעבר למה שהיו? מה אתרץ לעצמי אז? שלא הייתי חזק מספיק בשבילה, חתך מספיק, גבוה מספיק, שלא היה לי בטחון עצמי, שהעדפתי את העובדה שהיא חלק מחיי בכל וריאציה שהיא מאשר לקחת סיכון ולאבד אותה לגמרי? האם הסיכון הזה, בסיכום הביניים שנכפה עליי ברגע זה היה שווה? האם לא ויתרתי מהר מידי על זו שאהבה נפשי.

כל כך רציתי להרגיש אותה עד שהתעלמתי לגמרי מהוראות האחות

להימנע ממגע, התקרבותי ואחזתי בכף ידה. היא פתחה את עיניה וחשפה את אישונה הצהובים אבל לא הצליחה להרים את מבטה. נשקתי על כף ידה "הכול יהיה בסדר עכשיו מאמי" לחשתי לה, "אני לא משחרר אותך יותר בחיים את מבינה?" חיפשתי אפילו את התגובה הקלה ביותר, לדעת שהיא מזהה, שומעת את קולי. היא לקחה נשימה עמוקה ככל שיכלה, אגרה כוח, ולחשה לי בחזרה "כוס אמא שלך יודע מה". מעולם לא חשבתי שקללה תסב לי אושר גדול כל כך.

רק שלושה ימים לפני קיבלתי את הטלפון המר מלימור חברתי, מבלי שהיו לה יותר מידי פרטים לתת לי, קולה השבור, חוסר היכולת לסיים משפט, החזרה הרחופה על צירוף המילים "זה לא נראה טוב", הפילה עליי מציאות חדשה. קשה להודות אבל כבר באותו הרגע, לצד המשאלה להחלמה מלאה ועכשווית התחלתי להכין את עצמי לחיים בלי שירלי. פסעתי בחדרי הלוך ושוב בהרגשה של חוסר אונים ותסכול. מתוך הטפה עצמית על חוסר מעש התחלתי לחפש בסביבתי תורמי דם כאילו הייתי חובש בשדה קרב, הכול כדי להרגיש שאני פועל למענה. המשכתי לצעוד הלוך ושוב בעצבנות עד שסימני שחיקה הופיעו על הבלטות, עוד רגע והיה נפער בור. ירדתי על ברכיי והתפללתי בלי לדעת למי. באלוהים הפסקתי להאמין מזמן אבל קיוויתי שבכול זאת מישהו ישמע. התחננתי לנס, שלא ייקחו לי את האהבה הראשונה, זו שחשבתי במשך שנים לנפש תאומה. החזקתי יד ביד בחוזקה, אולי כך תחינתי תקבל משמעות גדולה יותר. עצמתי את עיני כשאבן גדולה עוד הייתה תקועה אי שם בין הריאה לסרעפת, הקשתה עליי לנשום והורידה לאפס את הסיכוי לישון.

ביום למחרת הוריה של שירלי החליטו לנסות ולמצוא תרומת כבד בצרפת רגע לפני ששעון החול שלה אוזל לחלוטין. חשבתי על אמה של שירלי, אירית, ברגע בו הייתה צריכה לראות את בתה עולה על מטוס, מבלי שתהיה לה הזדמנות אמיתית להיפרד, מבלי לדעת אם בכלל תקבל אותה בחזרה. רגע לפני שמנועי הסילון נהפכו חזקים מידי מכדי לשמוע, צלצל הטלפון

והשתיק לגמרי את עוצמתם, "כנראה נמצא תורם בארץ". כאילו מתוך אנדרלמוסיה שלמה בקע לו לפתע פתאום קול קטן של היגיון. הרופאים דיברו על שמונים אחוזים שהפציינטית שלהם לא תשרוד את הלילה, שירלי בתגובה, מתוך תרדמת עמוקה, לקחה את העשרים האחוזים הנותרים וסחטה אותם עד תום.

כשקיבלתי את הבשורה ששירלי התעוררה ואולי יתאפשר להיכנס אליה התעלמתי לחלוטין מהמשך סדר היום שהיה מתוכנן. לימודים, עבודה, לא זוכר באמת לאן הייתי אמור להגיע אבל אפילו אם הפגישה המכרעת של חיי הייתה מתוכננת לאותה שעה הייתי מבטל אותה מבלי להניד עפעף. לא עברו עשר דקות וכבר הייתי בכניסה הראשית לבלניסון.

הדרך למבט מעיניה של שירלי לא הייתה כל כך פשוטה. ההליכה לכיוון חדרה נראתה כנצח, גם בגלל ההתברברות במבוכי בית החולים אבל בעיקר בגלל המחשבות עליה. האם היא תזזה אותי? האם היא מתקשרת עם הסובבים אותה? מה אומר לה? מהירות הצעדים גברה והדרך לא התקצרה. כמו מסדרון ארוך שרק התפתל והסתבך ונתן לי זמן לחבוט בעצמי על התקופה האחרונה בה לא היינו בקשר. בפעם האחרונה שהתראינו הייתה בערך לפני חצי שנה, מאז בכול פעם שקבענו להיפגש משהו קרה. נחרדתי מהמחשבה שאולי אצטרך להישאר לעד עם אותו זיכרון אחרון שלנו, יושבים על המיטה אצלי בחדר, היא עם הקפה והמנטול הנצחי, אני רק שמח שהיא לידי.

בחדר ההמתנה ראיתי את אירית. בתקווה שתזכור אותי, ניגשתי אליה, חיבקתי אותה חזק כמו שהייתי מחבק את שירלי אילו הייתה מולי. פניה נראו מעודדות, ללא סימן לאישה המרוסקת עליה סיפרו לי יממה לפני. היא גוללה בפני את כול השתלשלות האירועים מתחילת השבוע הקודם בקור רוח מופתי, כאילו מדובר בזיכרון רחוק.

"אל תגיד לה דברים שילחיצו אותה, גם לא על איך שהיא נראית", אמרה אירית והלחיצה אותי. שירלי אומנם התעוררה אבל עדיין לא ידעה את

חומרת מצבה. היא לא עודכנה בדרמה שהתרחשה יום לפני בשדה התעופה, לא על כך שהפכה לעניין תקשורתי גדול כל כך ובטח לא על כך שהייתה כבר בדרך הבטוחה לעולם הבא. הוריה ניסו לגרום לה להאמין שבסך הכול סבלה מחום גבוה ואיבדה את ההכרה כדי לא להפחיד אותה. "והכי חשוב" הוסיפה אירית, "לא לספר לה שגילחו לה חלק מהראש, גם ככה היא תהיה בדיכאון מזה". מההיכרות עם שירלי, אירית ודאי צודקת. גם אם תבריא במהרה, קשה לי לראות את שירלי יוצאת באור יום לפני ששערה יצמח בחזרה. לידיי אמיתית, תמיד תראה את הצד האצילי שלה, תמיד תהיה יפה, מטופחת, תקפיד לשמור על גזרה. אוהבת לבלות המון ולצאת למסיבות, אבל אם תהיה במצב רוח לא נכון, אם תרגיש שהיא לא מסוגלת לבוא עם האנרגיות שכולם מצפים ממנה, שכולם אוהבים בה, תעדיף לא להופיע בכלל. היא תעלם, תנעל עצמה בביתה, לא תענה לטלפונים ותבטל תוכניות בשנייה האחרונה, כי אם זה לא שירלי במאה אחוז, מבחינתה זה לא שירלי בכלל.

ברגעים האחרונים לפני הכניסה לחדרה של שירלי, כשסכנת החיים החלה לנשב הרחק מכאן, ראשי התפנה למחשבות אגואיסטיות בהרבה מאלה שהיו. על ערש הדווי של אהובינו ליכנו עסוק בתפילה מתמדת, אך מוחנו חושב דווקא על עצמו: כיצד מותם ישפיע עלינו. האם אמשיך לחיות כרגיל גם לאחר מות יקיריי? מה אעשה כשהסיכוי להגליד פצעים שנפגעו מזמן יעלם לחלוטין? כיצד אוכל להמשיך כשכל מה שרציתי לומר ולא הספקתי, התביישתי או כעסתי מידי, יצטרך להישאר קבור בבטן?

המוות לא סתם התחכך בשירלי, הוא עשה לה עיסוי כתפיים. לי לעומת זאת הוא רק קרץ מרחוק, אבל זה הספיק כדי להפחיד אותי כהוגן, לגרום לי לרוץ למראה הקרובה ולבדוק אם אני מסוגל להישיר מבט עם מי שאני. אם מחר אבליע בטעות את הגלולה הלא-נכונה, איך ארגיש לגבי חיי? כשהמוות חולף על פנייך אתה נותר פעור פה, הסיכוי למסקנה אחת ברורה הוא אפסי וכל שיישאר הם רק סימני שאלה, והרבה. אתה רוצה להיות שם בשביל החברה

הכי טובה שלך אבל אתה גם רוצה באותה שנייה לנטוש הכול ולצאת לטיול חובק עולם, כי גם תורך יגיע.

אני מאשים את עצמי על מה שיכולתי להיות ואני לא, על הפינות שידעתי שצריך לשייף ובכול זאת עיגלתי, על הקשרים עליהם ניסיתי לשמור הדוקים ועדיין נפרמו. אבל אני מבין שכל רגע שאני מעביר בחשבון נפש ובחרטה על דברים שכבר לא אוכל לשנות לעולם, עולה לי זמן יקר בו יכולתי כבר להתחיל לתקן.

"אתה יכול להיכנס" בישרה האחות. בצעדים מפוחדים עברתי את סף הדלת ומה שחשבתי שאני יודע על החיים והמוות נשאר מאחור בחדר ההמתנה.

הדרן של איברהים / אורי נחום

"אתה זוכר חבר יקר, כשתפסנו את הבית ההוא" .. צוטט החייל בדפי העיתון כשהספיד את חברו. קולו יצא מתוך השורות וכאילו הופנה אלי. זכרתי, אבל כנראה העדפתי לשכוח.

באותו רגע כבר לא ישבתי לצד שולחן קטן בפינת האוכל שותה קפה וקורא עיתון. עמדתי בפתח דלת מתכת גדולה, משקיף למרחק לראות שאף אחד לא מתקרב. אריאל עמד בצד השני של הדלת ותפקידו היה זהה: אני לשמאל והוא לימין. החזקתי את הנשק במצב מוכן, בין כוונות. בשעת לילה לפעמים קשה לראות מי מתקרב עד שהוא ממש מולך. המקום עדיין לא היה מאובטח, לא הייתה עמדת שמירה או שקי חול בחלונות, עוד לא הקמנו חדר מלחמה ותנאי השטח של הכפר עצמו כלל לא היו מוכרים. אם התושבים המקומיים היו נחושים להוציא אותנו מכאן, זה היה הזמן הנכון בשבילם לתקוף, רגע לפני שהתמקמנו.

מפקד הפלוגה ירד במדרגות הבית עליו שמרנו כשלפניו בעל הבית ואשתו, אוספים חפצים אחרונים לפני שהם מובלים מחוץ לפתח ביתם. אף אחד לא השתמש בכוח או צעק, קשה אפילו לומר שמישהו התייחס אליהם לא יפה. מצד שני כשיש לך נשק, מדים ירוקים ופנים צבועות בשחור אפשר לוותר על כול הפוזות. "שם עוד חלון" הוא הצביע לעבר החדר האחורי והוביל לשם את מפקד הפלוגה כשאשתו ממתינה מאחור. המ"פ קיבל סיורי יסודי בבית, רק אחרי שהבין היכן כול הפתחים, החלונות, זוויות התצפית ודרכי הגישה הוא החל להראות סימנים של נוחות. "אתה בטוח שאין עוד חלונות?" שאל פעם נוספת כשיצא מהחדר האחרון, הפעם כבר מלווה את בעל הבית. ראיתי על פניו שהוא רוצה עוד כמה דקות בבית לבדו רק כדי להיפרד. הוא הביט בקירות במעין געגוע, או אולי זו היתה השלמה עם תקופה שהסתיימה. נדמה היה שהשתדל לא ליצור קשר עין איתנו, פרצופו היה מופנה אל הקרקע כשצעד לאיטו וחלף על פנינו בדרכו החוצה. מפקד

הפלוגה ניגש לאריאל והניח את דגל ישראל בידו "אתה יודע מה לעשות". כאן הזיכרון נקטע באופן מפתיע.

תמונות שונות מבתים שונים המשיכו לעלות באותו היום. לא הצלחתי לעשות סדר או להבין בכמה מהם הייתי, כמה פלשתינאים פונו מול עיני, לכמה משפחות פלשנו לחיים והפכנו את מקום מבצרם למרחב מוגן בטענה שמדובר בנקודה אסטרטגית. שישה, שבעה, אולי יותר? פיסות מידע התרוצצו בראשי. שבועות שלמים ללא אוכל חם, תשעה עשר יום ללא מקלחת, פטרולים ומארבים אינסופיים. בקבוקי תבערה שנזרקו על הבית רק כדי להעביר מסר, מכונית תופת שלעולם לא הגיעה, איברהים יורד במדרגות כשבידיו שני דליים גדולים, אני נגעל אבל לא זוכר ממה.

מצד אחד אני זוכר יחס של כבוד כלפי כל בית. מעולם לא היינו משתמשים בחפציהם האישיים של הדיירים, לא ברהיטים, לא בשולחנות או בכלי המטבח. דברים שלא הספיקו לארוז הדיירים לפני שפונו רוכזו בחדר אחד, הרחק מידם של החיילים. גם במקלחת ובמים הזורמים לא היינו משתמשים, הצבא אמר שהפלשתינאים מתקלחים ושותים מים מזוהמים, מי ביוב, ושאסור להשתמש בהם, בפקודה. ממרחב מוגן אחד לשני, בין אם היינו בזוותא, בית-איבא, אנקרה או קוצ'ין ראיתי את הניסיון לשמור כמה שיותר על צורתו הטבעית והתקינה של הבית. מצד שני, איברהים המשיך לרדת במדרגות וזכרונותי עם אותם שני דליים. עמדתי באמצע הגרם וניסיתי להציץ בתוכם כשהוא עובר לידי אבל לא הצלחתי, ידיו נראו מטונפות מעבודה קשה, הריח היה חריף ובלתי נסבל. בניגוד למפגשנו הראשון הפעם הוא הסתכל עליי, המבט שהוא תקע בי התפרש בראשי כאילו הוא מאשים אותי באופן אישי, מבטו היה כועס ומושפל. התמונה נמחקה שוב. הפעם נותרתי עם הרגשה של גילוי, של הבנה קוסמית, משהו התנפץ בי שם כשאיברהים ירד במדרגות.

בפאתי שכם הטמפרטורה יורדת מתחת לאפס כמעט כל לילה. ממרפסת התצפית נחשף נוף מרהיב, פסגותיהם של הר עיבל והר גריזים היו מושלגים

כאילו היו חלק מרכס באירופה, בגיא שביניהם אפשר היה לראות את העיר כולה מכוסה ענן גדול. אילו הייתי מגיע לכאן בטעות הייתי אומר שזה המקום היפה ביותר שראיתי אי-פעם, אבל בעולם שלי אסור לחשוב ככה. בכל רגע נתון היינו כעשרים חיילים ב"מרחב המוגן", אם לא היית חלק מכוח החלוץ שתופס את הבית לא היית נחשף לדיירים כלל. רצו לתת לנו את ההרגשה שאנחנו נכנסים לבית נטוש, אבל התמונות המשפחתיות שעדיין היו תלויות הקיר, הספות, השטיחים ותכולת הבית דיברה זהות של מישהו אחר, מישהו שכבר לא כאן. שמרנו דרך חלונות, הרמנו פצצות תאורה, הדלקנו גזוניקים. רוב פעילות המחלקה היתה במסגרת לוחמה פסיכולוגית ("מודיעינית" בצה"לית) "רק שיראו שאנחנו כאן". למרות שבד ההסוואה שכיסה את הקירות מבחוץ, גדרות התיל שנמתחו מסביב לבית והטנק שחנה באופן קבוע בחצר האחורית לא השאירו הרבה מקום לספק.

אף פעם לא דיברנו על מה שעתיד לקרות לאנשים האלה. גם המפקדים לא היו מנדבים מידע. השמועה הייתה שכול משפחה פלשתינית אליה נכנסים הביתה היא משתפת פעולה ישראלית. מאותו בית עלוב ומתפורר ממנו היינו גואלים אותם הם היו מועברים אוטומטית לבית מלון בתל-אביב ומקבלים פיצוי כספי גדול מהשב"כ, מין תוכנית להגנת עדים או ככה לפחות היה המיתוס. הפעמים היחידות שדיברנו על מי שגר שם לפנינו הייתה בנימה של קנאה. היינו בטוחים שבעוד אנחנו סובלים מקור ורעב בביתם, הם משתכשים בג'קוזי של האינטרקונטיננטל.

את איברהים ראיתי פעמיים. למה? הפעם בו ירד במדרגות לבדו עם הדליים לא הייתה כשנכנסו לבית אלא זמן מה אחרי, אולי ימים אולי שבועות. לא הצלחתי להיזכר בתוכן הדליים או במה היה המקרה הזה כל כך משמעותי עבורי. בצעד נואש החלטתי להתקשר לאדם היחיד שאני זוכר בוודאות שהיה איתי באותו הרגע. למרות שאריאל היה החבר הכי קרוב אלי בזמן השירות לא שמרתי איתו על קשר כמו שהקפדתי לא לעשות עם כל אחד אחר מהתקופה ההיא. בסוף המסלול נפרדתי מחבריי למחלקה והלכתי

לדרכי שלי. התירוצ' היה ברכיים שחוקות, האמת הייתה קושי מוסרי. לא פקפקתי לרגע בצורך של המרחב המוגן או בחשיבות של מחסום כזה או אחר, לא הטלתי דופי בנוכחות הצבאית בשטחים כבושים, או בנוכחות שלי בבית ההוא בקוצ'ין ובכול זאת, מהרגע הראשון, לא הרגשתי שלם עם מה שאני עושה שם.

כשהייתי רואה אדם ממתין במחסום במשך שעות בלי סיבה אמיתית לא חשבתי על הסכסוך הישראלי-פלשתינאי, לא על הסכנות מפגועים או על הצורך לשמור על הבית, ראיתי אדם אחד, בודד, ללא הגדרות וכל מה שרציתי זה ללכת אליו ולהגיד לו עד כמה אני מצטער שאנחנו חיים בעולם כל כך עקום. לא הצלחתי ולא רציתי לעשות את מה שבא לאחרים בקלות, הקצנת עליונות אתנית, התנשאות דרך קשיחות מזויפת, הפגנת רוע לבני-אדם שגרמו לנו להאמין שהם נחותים מאיתנו. בד בבד חבטתי בעצמי על כך שחוש הצדק שלי גבוה משל כולם, למרות ששנאתי את מה שצריך לעשות בשביל להיות אחד מכולם עדיין רציתי נורא להיות שם. ההחלטה להתקשר לאריאל לא הגיעה בקלות. מהרגע שפרשתי ממערך הלחימה הרגשתי כנידון לגלות והיחס אליו זכיתי מאלו שעד לא מזמן היו "אחיי לנשק" היה קר כלילות קוצ'ין.

"מה קורה חמ"לסט?" הוא ענה בהתלהבות אבל לא שכח לזרוק עקיצה. סיפרתי לו על הזיכרונות שהחלו לצוף בראשי מאז שקראתי את אותו טור בעיתון. "אתה זוכר את הבית בקוצ'ין?" שאלתי אותו "אתה זוכר את איברהים?" דממה מעיקה שררה לפתע פתאום על קו הטלפון ובסופה מין אנחה. "את האמת, אני לא זוכר כמעט כלום מהשנה הראשונה של השירות. אל תשכח שאחרי הבתים עוד עברתי כמעט שנתיים של פעילות. יש כל כך הרבה דברים שאני אמור לזכור לפני קוצ'ין ואני לא. כל מה שאני יודע זה שעשיתי מה שצריך לעשות, מה שאמרו לנו שצריך להיעשות". "אבל איברהים", התאמצתי להחזיר אותו לנקודה, "הוא היחיד שחזר לבית פעם שנייה בזמן שהיינו שם..".

"מה שאני זוכר מקוצ'ין זה שהנגמ"ש בקושי סחב בעלייה לכפר, שהבריוח אותנו משם באמצע הלילה כי הייתה התרעה שמכונית תופת תפגע בבית. היינו בטוחים שיחזירו אותנו לגדוד אבל בסוף נכנסנו לבית אחר בכפר לא רחוק מאיפה שהיינו". נדהמתי לשמוע על הבית השני אותו כלל לא זכרתי. "והייתה גם את הסתימה" הוא חתם את סיפורו בקול מגוחך עם אירוע שבתפיסתו היה משעשע, "איזה גועל נפש" נזכר פתאום. אותו פרט שולי ולא משמעותי מבחינתו של אריאל בו נזכר ממש ברגע האחרון הוא הפרט שחיפשתי במשך כול כך הרבה זמן.

"הסתימה" חזרתי על המילה בפליאה, בסופה הייתי שוב בבית בקוצ'ין והכל חזר אליי. בדיוק ירדתי משמירה של כמה שעות והדבר הטבעי ביותר היה לרוץ לשירותים רק שאלו היו מחוץ לתחום. כבר כמה ימים לפני השירותים התקלקלו אך בהיעדר אופציה אחרת המשכנו לבצע שם את זממנו כשברור לכולם שלתוצרת יש רק מקום אחד ללכת, למעלה. אחריי יומיים, כשמעל קצוות האסלה התרומם הר חדש בגדה המערבית החדר נאטם לגמרי. חיכינו בדריכות לפתרון של המוחות הצבאיים הטובים ביותר ובינתיים התאפקנו. אם מישו ממש היה במצוקה הייתה יוצאת חולייה שתאבטח אותו בזמן שהיה משתחרר מחוץ לכותלי הבית. במהרה התברר שהתשובה הצה"לית לשירותים סותמים בבית פלשתינאי שבשליטתו היא לא פומפה, גם לא שרברב או כל צורה אחרת של פתרון שמגלמת בתוכה שבב של הגיון.

התצפית דיווחה בקשר על אדם בודד שמתקרב אל הבית. "שו איס מק?" נשמעה צעקה מהגג, "איברהים" ענה המקומי שהתקרב לבית. דקה לאחר מכן נשמעה דפיקה על הדלת. איברהים המתין בחוץ מספר דקות עד שהתארגנו במרחב המוגן לפי הוראות מפקד המחלקה. גם מכשיר הקשר הושק לכוך דממה כדי שלחישות המלחמה לא ינדרו בטעות לאוזניו העוינות של אורחנו. עמדתי באמצע גרם המדרגות ממנו ניתן היה לראות את הכניסה כמו את יתר חלקי הבית בזמן שמפקד המחלקה ירד עם אריאל ועזרא כדי לפתוח את הדלת.

הופתעתי לראות את אבי המשפחה שפונתה עומד שם. הוא נראה היה מבולבל ולא הבין מדוע ביקשו ממנו לחזור לביתו הישן, זה שלא מזמן גורש ממנו. באותו מבט אפשר היה לראות גם התרגשות גדולה למראה המקום שהוא הכיר כל כך טוב, שמכיל את עברו. גם אני מצאתי את עצמי מבולבל, הנוכחות החוזרת של איברהים הציפה מעל פני השטח אמת מרה, פתאום הבנתי שאף אחד מהם לא באמת מועבר לגור בבית מלון בתל-אביב, אפילו לא לדירת מפלט בשכונת הארגזים, לא היה להם שום סידור לאחר שפנו ושום פיצוי לא ניתן להם מהמדינה. אם אתה פלשתינאי והצבא רוצה את הבית שלך כנראה שתישאר תחת כיפת השמיים, לפחות עד שיתפנה משם. הוא ניסה להספיק ולתפוס בעיניו כמה שיותר מביתו הקודם בטרם הן נקשרו ברצועת בד. אריאל נשאר ליד דלת הכניסה כשמפקד המחלקה ועזרא הובילו אותו במעלה המדרגות. חדר השירותים שנאטם ונאסר לשימוש בגלל מצבו נפתח לרווחה, רצועת הבד הוסרה מעיניו ולתדהמתו של איברהים הוא הוכנס לשם כשבידיו שני דליים. לו היה יודע לאיזו מטרה הגיע כנראה היה מצטייד בכלים מתאימים יותר. הדלת שוב נאטמה ומאחוריה נותר איברהים לבדו. "יש לך חצי שעה" הודיע לו מפקד המחלקה מעברה השני של הדלת.

משרוקית / נטע אטלסוביץ

שרקתי לראשונה בגיל 9 ובאותה שנה בדיוק שחיתי בריכה שלמה בסגנון חתירה, מישהי אמרה בזלזול שיש לי כשרון מלידה וסבא שלי קרא לי הדג שבמים. והיו לי דגים בכדים שקופים ומתו לי כולם, ואחד התאבד, והזוכית התנפצה, ואין זכויות עמידות נכון לרגע זה.

בגיל 11 מדריכה להחלקה אמנותית על הקרח חבטה בקרסוליי מידי שיעור. זה עזר, ובזכותה הצלחתי להסתובב במדויק 360 מעלות. באותה שנה בדיוק רזיתי מאוד וראשי היה לגופי וגופי נעלם. והייתי לראש ורגליי היו סנפירים לכודים ומחליקיים. שניים סכינים.

מאז אני אוהבת מכות ומכונות וחלקיקי אנוש מחוררים כאלו שאיבדו עצמם בצד הדרך המהירה ולא שמו לב כי לא הייתה זו תאונה ברורה, וזקוקים למחילה, חלקי-חילוף, והזדמנות שלישית וחמישית.

כשהכרנו היינו שנינו ללא זוגיות ממשית, כוס זכוכית וקשית חד-פעמית. בלילות ראשון בשבוע הוא לא היה נשוי ולא אב לבנותיו, ואני שוכחת בקפידה מהיותי דמות מצוירת מהזן שמאמין בשינון "עד עצם היום הזה".

במהלך השבוע אני שוכחת את שמו ואת ריח עורפו שנידף ממנו חלקיקי בושם ופניו מגולחות למשעי ואולי כל זה שהוא כך- בגללי. והיה שהייתי מופתעת כל פעם מחדש לנוכחותו ומחבבת בחמימות מעורפלת ומתנתקת ראשונה.

ואצבעותיו ביד שללא הטבעת היו עוברות דרך-קבע מבעד לחולצתי, בודקות את חוליות גבי וחוזקן ויציבותן, ולא נשברתי לעולם, והייתי לקשית עמידה עד שהתבקעה כוסית משקה מהזן הזול, ושתייתי והייתי צמאה ובקשתי עוד, והייתי לדג שסנפיריו כבדים עליו ומושכים אותו מטה, וחגתי במעגלים שלא היו 360 ובעבתי אל העולם, ומתחת למים

אי-אפשר לדבר שפת אדם.
והיה בי פוטנציאל להיות דג אולימפי של ממש.

והיום מחכה מעבר לפינת האוקיינוס, לחכה שתפתה אותי ולא תשחרר.
ישנם מי שמגיעה להם הזדמנות רביעית.

פוחלצים/ נטע אטלסוביץ

כְּמַעַט אִישָׁה הוֹלֶכֶת בְּרָחוֹב נוֹטָה לְהִיגָמַר/ צְעָרִיהָ קְצוֹבִים עֶקְבִּים/ מְדַרְכָּה
נוֹזְלִית חֲשׂוֹכָה/ מֵאֲנַפְּפֶת לְעִצְמָה/ הַלִּילוֹת רַחֲשֵׁי כְּפִיּוֹת מְעַרְבְּלוֹת בְּכוֹס
זְכוּכִית/ נִזְפָּרֶת בְּעִיר אַחֲרֵת/ בְּפִנְקֶסֶה רוֹשֶׁמֶת 'חֹזֶרֶת'.

זה סופו של עוד שבוע והשעות מתות לי בידיים, היום יכול להמשיך עד מחר
ואני לא מוצאת מנוחה. סמטאות העיר בשעות דמדומים לא מפחידות אותי,
אני עושה אותן שלי ואין מי שיכול עליי, רחובות העיר הם רק תחנות בדרך;
נכנסת להתבונן ויוצאת בעיניים שרוטות ולב מקומט, אבל לא מפסיקה
ללכת את הדרך שלי ולא מחפשת קיצור. ישנה האחת-קצרה, שהיא ארוכה
ושנייה, ארוכה, שהיא קצרה, תראו לי את הדרך ולא אפחד ללכת אותה,
לנסוע אותה, לצלוח אותה, לעבד אותה. מי יראה לי מה ומתי, כולם בדרך
טועים בדרך, שוטים בדרך, כל הדרך, עד לבר.

פוחלצים נראים חברים מוכרים בשעת לילה מאוחרת. זה רחוב הרכבת.
פעם היו כאן מבני משטרה ובית כלא אחד, היום תאים בודדים וסורגים
עבים, הטיפוסים אותם טיפוסים, כולנו סוסים באורווה זה רק החציר שמריח
אחרת. מבטים מסונכרנים, בעלי אישונים מורחבים, מעושנים, מתערבלים,
מתחככים ובין האדים, אני מתרוצצת בכל פינה ואף פינה, נושמת או סותמת
נחיריים, מפלסת את דרכי במרפקים, אוספת את כל מה שנקלע; אני רדאר,
אני רובוט אני מחוברת אלקטרונית לאלקטרודת הפעולה, כשאני בטקסי
אני על "פליי". הרקע תפאורה חיה, סביב חשכה. רכבת גרביון אישה, סיגריה
בוערת נמַעֲכֶת בְּקֶצֶה זָרוֹעַ/ כָּאֵב/ מוֹגְלָה/ רִיחַ שְׂרִיפָה/ אֲנִי כָּבֵד רִגְלָה/ כְּתֵף
דוֹחֶקֶת חֲזָה מִיּוֹזֶעַ/ יָד אוֹחֶזֶת בְּקִבּוּק וְכוֹס זְכוּכִית/ קִשִּׁית נִמְצָצֶת בְּשִׁקְיָה/
עוד עֲרָאק בְּבִקְשָׁה

הכניסה הקרמית עדיין בשימוש אך תיסגר בקרוב, השבוע פתחו עוד דלת,

צדדית מתוך הסמטה האחורית של הבניין. אנשים אוהבים להרגיש שהצליחו להתחבא: קשה להימלט בעיר הזאת ממבטים ומקולות אפילו ליד רמזורים, כבר שנים ש'מחבואים' הוא משחק מופת ותל אביב היא עיר מקלט, "טקסי" בפרט. אמרתי לו: "אני לא יכולה עם המבטים הריקים האלו. דבר אליי אמת באמת". עשרים וארבע שנים דברתי אל אנשים מבלי שהייתה לי היכולת להביט אליהם בעיניהם. בטקסי גיליתי עד כמה הדבר מטריד, מבעית. חוסר אמון בסיסי, תקשורת אלכוהולית מתנדפת בקלות/שלישיות מזויפות בתאים ממוקקים/שירותי-הפר אף פעם לא נקיים/גם כשהם נראים/אנשים אוהבים להשתין בעמידה/אתה צוחק?/אני לא, את תמימה/מחפשת נזירות באולם תענוגות/מי את חושבת שאת?/ארכיטקטית של נפש מתחסדת.

זה כמעט ינואר של שנה אחרת, שוב מתחיל עשור ואני בדרך. איפה קו הסיום, ומי לעזאזל שם אותו דווקא שם. המעיל שלי. הכוסית שלי. הסיגריות. זו דלת היציאה, אולי אשאר עוד קצת, כאן קורים דברים, לפחות כך אומרים.

פוחלצים נראים חברים מוכרים בשעת לילה מאוחרת, יש רגעים שהם חיים יותר מהאנשים עצמם, טקסידרמי זה כאן. מדים עורות אדם, שיניים מצהיבות התיישנות מאוחרת חורקות לצלילי מוסיקה אלקטרו-ניוטונית לעיפה, סימפוניית אפקטים לסוף שבוע מתפורר בהווייתו. "אם תישארי" הוא פוסק, מלקק את שפתיו "יש מה להסניף". תוקעת מבט במראה, בשבירר השנייה הראשונה מתקשה, בפנקסי רושמת: "הממתקים נשארים ממתקים; מרים יותר יקרים יותר וממכרים יותר, הרבה יותר". מזל שאני בת לאבא עשיר נורא, אחרת הייתי זונה.

שבוע אחרי שהגעתי הקומה העליונה שופצה וסופחה למחסן שהפך לחלל מרכזי אחד ושני חדרי אכסון קטנים. יומיים אחרי, התקינו פרקט, הקירות נצבעו בירוק, פוחלץ נשר מדמם קיבל מקום של כבוד בפיו של שועל צעיר זוהר ומת. ושולחן: גדול ארוך כבד עבה מזמין לבן. תמונת ברון חנוט, גוף אישה צחורה בראש עגל, קרניו משוננות. הקומה השנייה היא נקודת-השקה של רישול מהוקצע, כל פריט מריח רקמות מערה. זה מה שעושות האיילות בלילות תל-העיר - פוגשות פרשים בודדים מאוד שגורסים שאם זה לא כואב זה לא מרגיש. שעה לפני על הספה זה נראה נוח, קל ונוח אבל זה אף פעם לא קל או נוח. עכשיו מלטפת נימים פרוּמים/שְׁדִים נשוכים/

גם ספּסָּקִים כְּמוֹ בּוֹלִים מְקַשְּׁטִים אֶת עוֹרוֹת הָעִיר.
לפני כל משמרת עוברת רכבת בייני ובין העולם. הדרך מהשכונה הקטנה
אורכת רבע שעה ויכולה להמשך שנה. עשרות גבולות אני פורצת כל
פעם שמתניעה עד שמגיעה. או-אז מסדרת קצוות שיער מאחורי אוזניי
הקטנות מדיי. תלתל עקשני חוזר מזכיר משהו שאמר "את הכי יפה מכל
המפונפנות". להן מותניים צרות משלי וחזה קטן משלי והן מהלכות על
עקביהן בנינוחות יתרה. "נראה לי שזה טבעי" אמרתי לו ולקחתי איתי, מה
שלא נמחק בשנתי קם איתי לבוקר אחרי.

עד שהגעתי לא ראיתי קוק, גם לא את אדם הורביץ, אך זיהיתי אותו בשבריר
השנייה הראשונה, הוא לא השתנה, מכונת אהבה יעילה, אם ישכב לרגע
אולי לא יתעייף עוד לעולם. בינתיים מפזר חמלת חינם כלפי כולם מלבד
לְאָדָם. כשהוא עושה רוקנ'רול אלוהים שלו עומד בצד, ולפעמים הפסקת
חשמל, מחברי הקוק נכבים נדלקים ונדלקים. הפעם הראשונה שלי
הייתה כשעליתי למחסן לקחת את מעילי, מאחורי דלת נעולה עמדו ארבעה
שלפני רגע הזמינו ממני משקאות ואת אסף. אסף רואה בי משהו שמזכירה
לו את הבת שעדיין אין לו. אולי הוא בן 40, אולי פחות, דמות שסועה.
מדבר עם העיניים לא ברור על מה, תמיד חצאי מילים, רבעי משפטים
ומבט. כשאסף מנהל אני טובה, בפנקסי משרבטת פתיחה: "שורה עניינה
בשליטה". תחילה התרגשתי נורא ומאז בתאים, מלקטת שאריות אבקה
לבנה שנחות מעל נירוסטה כסופה, כאילו אומרות 'היינו כאן', משתינה
במהרה, משתדלת שלא להשתין על עצמה. יורדת קומה, בחור ניצב בין
גרמי המדרגות, מעל ראשו חזיר בר שחור אימתני ומת, מתצפת על מה
שנראה בורדל מופתי בדיוקו. סיגריה מתחלפת בסיגריה דומה, הוא כמעט
מרוצה, כמעט נהנה, כמעט מכור. תגיד משהו, "אני לא מבוית". נושכת חצי
שפה, מתנשפת מזיעה, את המחשבות הלחות משאירה להתאדות, האוננות
משעממת אותי, אדיה חונקים לי.

האף האנושי מורכב ממיליוני נימים עדינים ומתפוצצים במהירות; תחושת
שריפה קלה ואז צריבה וְאֶלְחוּשׁ נעים כמעט, ואז משיכה בשתי האצבעות
ואז מגלגלת את ערובות העיניים, כשלא מתאפקת מגרדת בקצה האף,
מושכת שאריות מדומיינות.

מאז שאני מביטה בנתי מכן אוכל אני מפנטזת אירוטיות קולירית וגומרת
הרבה יותר חזק, אפשר גם מאז שאני ב"טקסי" כפות ידיים הפכו נושא רגיש
אצלי. הוא מכונה לייצור תשוקות ואני נסיינית מתקשה להתרכך, הוא משמן

בנדיבות שכזו והמבט שלו חותך בצל דק דק דק, לפרוסות ענק, מדויק, מרוכז לכדי היפנוזה כשהוא לא חותך הוא מחייך, כשהוא לא מחייך הוא שותק, כשהוא שותק זה סימן שהוא לא כאן, מוחו נזיר מחשבות מבעבעות; שום עשבים ושמן זית. פניו נחתמו עוד בילדותו, הייתי רוצה שיהיה אחי הגדול או שאהיה אחותו. אבל כשנתי פוצע לחם, אני רוצה להיות הלחם. מוציא מתוכו הבצק ומכניס לתוכו את העולם והרבה חומץ. ילד מהתקופה של המערבונים, רואים לו בגומות- חידות לא פתורות. אצבעות ארוכות מרשימות, כף יד בוגרת וצעירה כל כך. נתי מזין באהבה ומזיין באהבה. הוא שם שירים עצובים נורא עטופים בעטיפת קצב מקפיצה שמחה, משויפת, מבלבלת, מתולתלת ותמימה, שרוצה לגרום למות בעדינות אצילית אלימה האדר קור. הוא עוזר תמיד כמעט מיד, סוקר במהירות-חשדנית מופגנת זוג רגליים של אחת ופנים של אחרת. מתאהב ארבע פעמים במשמרת, עושה לארטישוק מה שהיה רוצה לעשות להן. "רוצה פרוסה של נקניק וחמאה?" בטח רוצה, וכל הזמן חושבת שהכי נורא זה למות מחוסר זהירות. בפנקסי רושמת- "דייקנות פנימית תכונה חשובה".

חצי אחר חצות, מנקבת בעיני את הטיפוסים שעולים לשירותים, סופרת להם את הזמן בוהה בשקיקה, מאזינה לשאיפות לאנחות המקוטעות, לסידור האבקה, צנרת חשופה באדישות מאומצת. "אם שוטפים למעלה אז בזהירות עם הדק, הוא מטפטף ללמטה". המדרגות- אישיות הטרונגניות. קולות עמומים חלולים מבטים נתלים בתזזית משתקת. אישונים שחורים פְּעוּרִים בְּשִׁתִּיקָה מְכוּוּצָת/ לָמָּה אֶת שוֹתֶקֶת אֵין לִי מָה לֹמַר/ חֲתִיכַת מְצִיצָה הַגּוֹנָה/ אֶת יוֹדַעַת לַעֲשׂוֹת אֶת זֶה נִפְלֵא/ שִׁיחַת סָרָק סָבִיב הָעֲמֻדָּה הַצְעִירוֹת- שְׁאֵרִיּוֹת זְכוּכִית עַל מִדְרָכוֹת אֲלֵנִי- פּוֹלְגוֹ קֶצֶת שְׁבוּרוֹת. בפנקסי מדגישה - "העיר יתומה ואֲנַחְנוּ חִפְצִים, מְחַפְּשִׁים בְּעֵלוֹת מִמְשָׁמַעַת".

פּוֹחֲלָצִים נִרְאִים חֲבֵרִים מוֹכְרִים בְּשַׁעַת לֵילָה מְאוּחָרָת/ כָּבֵר לֹא מְלַטֶפֶת/ זֶאֱבִים רַעֲבִים שוֹתֶקִים בְּמַעֲבְרֵים צָרִים/ מִיִּלְלִים נְהִימָה מְאוּחָרָת מְמוּחָרָת, מְשׁוּחָזָרָת/ פּוֹלֵם דּוֹמִים מְאוּד וְגוֹמְרִים מְהֵרָ/ כָּבֵר לֹא זוֹכְרִים/ מְמַהֲרִים, יְצוּרִים אֲנָמִים.

אחרי ככלות הכול אין בי שנאה אל העיר הזו, לפחות לא בצד של הים. תל אביב עיר נותנת, אני רק הולכת. הבדידות מצטלמת נפלא כשהיא עטופה בשדרה ארוכה ירוקה, העיר הגדולה היא שקר קטן שרבים עמלים עליו בשקיקה, מדרכות שבוורות מעטרות בתים של אחרים, שכבר לא יודעים מי גר פה מתי ואיפה אם בכלל. בפנקסי מוסיפה "השכחה יפה לעור פִּנְיָךְ"

ובסוף, מה בסוף? בסוף מתבוססת בשברי זכויות, אנשים נוטים להיגמר מהר בעיר וזו והדרך הקצרה, זה מתחיל ונגמר בשולחן העגול ואז אני יודעת, בקרוב לא אהיה כאן. טורקת אחרי דלת זכוית כפולה, כבדה, כבר רגילה. פוקקת מפרקיי ידיים דביקים ואצבעות אניס, נושכת עור רך, נח בין האצבע המורה לבוהן, נרדמת או מקיצה מזיעה טרייה. הבוקר כבר לא אותו בוקר/ אבל הבחילה תמיד דומה לזו שקדמה לה/ פשוטה מתחיל מלמטה/ אני יודעת שאחרי הקפה השני אני אקיא את הכול/ או אשכח מהכול/ אבל תמיד יש עודךך.

חצי שנה לפני, ברלין, שוכבת קלה אחרי לילה ראשון. גשר חוצה גשם וריח של משהו שהתנגן בראשי. בעשר בבוקר נימורים של שמש גירו כפות רגליים, היה לילה של ניאון מאחורינו ונזקקתי לקפה. אם ממשיכים עד הקצה של שדה הראיה מגיעים לבלוקים של תורכים, מאפיות שמריחות אחרות- לא זרה, שם הבנתי מה קסמה של חצי כפית דבש בכוס קפה רותח, זה לא עלה הרבה להיות מאושרת מאוד, מרחק בקשה, שם הבנתי כמה תל-אביב היא רק דומה- מדומה/ פיסת צרף החסרה/ מבשילה להופיע. כמעט אישה הולכת ברחובות אינאופק רחבים, העיר לבנים אדומות ורפאים/ נטיפי זיעה דרך גבה/ ממהר להתקרר/ תקרות גבוהות כל כך, אפשר לעוף בין העבר לעכשיו. קולות קוראים על בלוקים לא נגמרים, כל מילה צעד ובראשי עקבות מהמאה שעברה, יש רגעים מרגישה שייכת. הגשם יורד כאן אחרת? עוד חושבת ונוסעת ונוסעת וחושבת ונוסעת וחוזרת/ מה את הולכת? את יכולה להשאר/ אולי אין מקום אחר/ ממחרת. -עוד משמרת.

(מדמינת איך חוזרת לעיר מפולגת אחרי שנה באטמוספירה אחרת. העיר אותה עיר, גומחות בהן יזהו אותי או ישכחו ממני ולא יהיה לי אכפת. החיפוש המתמיד הוא מעגל מתיש מאוד ומעייף. רצף תודעה בתקופה משתנה ללא הרף. מבקשת למצוא את המקום).

עִבְרִיִּית / ג'סִיקָה ובר (קטעים מתוך נובלה בכתיבה)

מחלת השפה

יש סדק ברצפה, סדק לכל אורכה והיא נפערת ככל שהמיטה מתרוממת לכיוון התקרה. נדמה שהמיטה היא הדבר היחיד שמנע מן הקרקע לפצות את פיה, אך כעת היא ממלמלת את כל השנים שנגנה הייתה חסרה, את כל המילים שלא למדה מהרגע שעזבה. הקרקע לא שותקת, נגנה מביטה אל הסדק ושואלת איזה זכות יש לרצפה חדשה כמוה לדבר כך אל מי שהספיקה לצעוד בדרכים אחרות. גופה מתרסק אל המזרן, מעיף כריות אל הסדק, מנסה להשתיק. שמיכות ניצולות נחות תחתה, לא הספיקה לכסות עצמה בנפילה. היא שומעת קול קורא לה, אולי זה קול ההיגיון מבקש לעורר בה זיכרונות. היא זוכרת את היום הראשון שבו הצליחה להבחין בחלון לכל אורך הקיר. מולו, הר אינסופי עליו פרשו שטיח ירוק בלתי נדלה, כאילו נלקח מציור שלא ניתן לרכוש אף פעם. היא חושבת שאם הייתה יכולה לראות את כולו בזמן שרגליה מתהלכות בין קרחות בו, הייתה יודעת מילים שאחרים השאירו מאחור בדרכיהם. ידיה לוחצות את גופה אל המזרן והיא נושמת בכבדות, מרגישה כיצד הקיבה עולה ומבקשת לצאת דרך פניה. אולי אם תעצום את כולה העולם יאט אבל מרגע שעצמה עיניים הוא מסתובב ללא שליטה, היא מבקשת לעצור. התקרה הלבנה

נאבקת עם נקודות שחורות והנקודות מתארגנות לאותיות ק"ש¹, מוטציות שאינה יכולה לקרוא עוד. שוכבת במיטה צפה, אך איבריה כבדים, מגמגמים מנוחה. היא מנסה להזיז את כולה, לאסוף הברות שהותירו אחרים לפניו אבל רק הסדינים נעים,

Levantate¹

Porfavor, levantate.

ידיה לוחצות על חזה, מנסה לקום.

אין בכוחה להמשיך, אבל החילוץ בשירותים. נשימותיה עמוקות ותנועותיה נספרות יחד עם פעימות.

יש קרב בתוכה, היא מבקשת תיקו. קצות אצבעותיה מצליחות לגעת בקרקע, ופניה מזהיבות כשגרונה ננעל. האוויר תופס מקום בקיבה מתפרצת, El baño esta lejos ².

הרצפה ממשיכה למלמל ורגליה מנסות להתייזב, לצעוד בין השתיקות. הסדק מושך אותה לקום, דוחף אותה קדימה, רגליה משקולות. צעד ראשון וראשה נתקע בארון, היא נאלצת להחזיק אותו בידיה, מעולם לא תיארה לעצמה שראש יכול לשקול יותר ממה שצוואר מסוגל להחזיק. היא יודעת שעוד כמה שעות, תוכל לדבר עם צידו השני של העולם, מבקשת עכשיו

Robar minutos de la muerte para marcar recuerdos, mientras caigo en el vacío.³

צעד ראשון נוסף וברכיה רועדות, השירותים נמצאים במרחק שבע פסיעות מחדרה, שבע נשימות אינסופיות של אמצע הלילה.

.....

Percepcion extraterritorial de la expresion lingüística ⁴

Caminos pacíficos muerden las olas de mi voz, con pasos, marcan mi existencia en cicatrices desconocidas. Tengo tres piedras en mano, entre los dedos caen golpeando culpas que deletrean mi cuerpo, escondido en susurros.⁵

יש מילים שהיא שוכחת כשהיא על אדמה יציבה. קוראים לה ברמקולים, חוזרים על שמה שוב ושוב מבקשים ממנה להתקדם אל עבר הכניסה למטוס. אנשים עומדים בתורי האבטחה והיא רצה ביניהם, מביטה היישר בעיניהם

ומבקשת להביע את אותה שייכות שדורש קול בלתי נראה בחללי המעבר. הממתינים מביטים בה, גופם מתקשה ונדמה שרגליהם דבוקות לקרקע, ידיהם נעות ללא שליטה באוויר, מנסים לאחוז בכל עצם נייד, העיקר לא לשקוע במקום.

לובשי-מדים לא מאפשרים לגופה להשתחל בין אחרים ושמה ממשיך להישמע ברקע, כמי שרוחות רפאים שורקות באוזניו אך לא מצליח להוכיח גלי קול במדד המציאות.

היא מגיעה, ובכניסה ממתינות לה שלוש דיילות ושוטרת. אנשים בתור מחדירים את עיניהם דרכה והיא לא מבינה על מה המהומה, מבקשת בקול צרוד להוכיח שהיא אותה דמות לה ביקשו בחללי שדה התעופה.

- רגע, אז היא תעלה למטוס? שואלת דיילת אחת את חברתה בספרדית.

- אני ממש לא יודעת, עונה לה השנייה בפנים ריקות.

היא תוהה אם ייקחו אותה לחדר חקירות וינסו להוציא ממנה מידע. במקרה כזה, לא תדע לחבר משפטים שלמים שיגרמו להם להבין שאין כל קשר בינה, לבין מה שהם מחפשים, ומה הם מחפשים בעצם?

השוטרת נוגעת בידה ולוחשת שעוד מעט ילכו, כעת ממתינים. היא לא מעזה לדבר, אבל גם לא מבינה למה ממתינים.

בין האנשים מנסה להשתחל בחור גבוה, הוא הודף אחד אחד ונעמד לצידה השני של השוטרת, טוען שקראו לו ברמקולים. השוטרת מהנהנת ומתחילה לנוע קדימה מפנה כלפיה מבט מוכר, הוא הולך אחריה והיא נאלצת להזדחל אחריהם, חוזרת בראשה שוב ושוב "אני לא פושעת, אני לא פושעת, אני לא..". הם עוברים במעברים מאובטחים והשוטרת מורה לה לשים ווסט זוהר, אם לא הייתה פושעת לפני, כעת לא ניתן לשגות, היא מסומנת. דמיונה פועם והיא תוהה איך שתלו חומרי נפץ במזוודתה או כיצד יכול קמח להידמות לסם, אולי חיפשו אותה קודם לכן, כשנודע להם שלמרות כניסתה למדינה בדרכון מקומי, הגיעה מישראל.

הם מגיעים אל יעדם, תחנת בדיקת מזוודות. היא נעמדת בתור והשוטרת

עוזבת. הבחור הגבוה עומד לפניה, טיפות נוטפות מצווארו והיא מתרחקת כמה צעדים אחורה, אולי יימס לחלוטין והמילים יזרמו ממנו אל האוסף שלה - מרק אותיות שלא מזינות את הרעב. כשקוראים לה היא ניגשת לשולחן וסדרן לבוש ווסט זוהר עומד מצידו השני של השולחן, מבקש ממנה להצביע על המזוודה השייכת לה, היא נושמת, כעת, וכל נשימה מבהירה לה כי הגבול בין פושע לשומר חוק הוא רק מילת נחמה לתמימים. היא מצביעה והבודק מחייך, לוקח את המזוודה ומבקש לפתוח אותה, מתחיל לפרוק את תוכנה; הווסט שלה מאדים והיא נזכרת שלקח לה שלוש שעות לסגור את מה שהסדרן רוקן בהרף עין. הוא אומר תודה ועוזר לה לסגור את מה שבחרה לקחת מעברה בחזרה. שוטר אחר מחכה לה ולבחור הגבוה לחזור למטוס, הבחור הפסיק להזיע, אבל הוא מקלל באנגלית כל הדרך חזרה ואז נעלם בתור הכניסה.

היא מגיעה לדלפק ומנסה לתפוס את מבטה של הדיילת שלא ידעה אם תחזור, חושפת שיניים. הדיילת לוקחת את כרטיס הטיסה מידה ושואלת - את מבינה ספרדית?

המטוס רועש, וכל המילים נבלעות באטמים שגורמים לדיילת המסמנת יציאות חירום להדמות לטובע במים עמוקים, זה גורם לה לגחך כי גם נוסעים אחרים שומעים את השקט ובטח גם הם חושבים שדיילות מסוגלות לטבוע באוויר. הטיסה ארוכה והיא חולמת על אנשים שמחברים משפט אחד עם שלוש שפות שונות, רק כך יש הגיון לשיחה וכשעיניה נפקחות היא יודעת - צריך להקים מדינה על עננים; יהיה נשיא אילם וראש הממשלה יידע לגמגם, התושבים יבינו, בעננים השפות מתאדות.

האוויר שוקל יותר ככל שמתקרבים לאדמה והיא מסוחררת, גלגלי המטוס מתחככים באספלט ויש בחילה מיוחדת שמרגישים כשהרגליים על הקרקע, כזאת שחוסמת אפשרות להפיק קול ממחשבות, ואולי רק למחשבות שלה יש צורה ייחודית להפוך את הקיבה.

רגליה נסחבות לאורך הטרמינל, עוברות בשער כניסה לשפה שידעה את שמה אך מעולם לא הציגה עצמה בפניה.

היא מנסה לנשום. ונדמה שהאוויר נקבר בריאות המדברים. נקבוביות עורה צמאות, מעגלות פיהן עד שנדמה כי כולה נקודות חן מתלקחות ואצבעותיה נרות נמסים אל הקרקע. שיערותיה מטפטפות זיעה על הלבה ועיניה בוערות מגשמים שלא מצליחים לכבות את הכויות מהרגע שנחתה. בגדיה רטובים והיא מחבקת את עצמה, מנסה לאחות שברים עמוקים של חוסר הבנה; כולה נסחטת, ואין עוד מי שיניח ידי אלוורה על המילים שלה, מילות געגוע לאלה שדיברו אליה ולא הטילו צללים על קולה. גופה מתאבל, מנסה להושיט יד אל גב ההמולה אך זרים נתקלים בה ומנגבים ממנה את העור המתקלף, לא מביטים לאחור, סוגרים בפניה דלתות שפתחו אחרים במדינה אחרת.

היא קרובה לשמש
והוא עולה בלהבות.

Solo manos extrañas pueden tocar palabras en mi silencio,
(de que color son tus penas).⁶

¹ קומי, בבקשה, קומי.

² השירותים רחוקים.

³ לגנוב דקות מן המוות כדי לקעקע זיכרונות, בעודי נופלת אל התהום.

⁴ לימינאליות לשונית אקס טריטוריאליה.

⁵ דרכים שלוות נושכות בצעידתן את הגלים בקולי, מסמנות את קיומי בצלקות סמויות. לי בכף היד שלוש אבנים הנשמטות מבין האצבעות ומכות אשמות שמאיתות את גופי החבוי בין לחישות.

⁶ רק ידיים זרות יכולות לממש את מילותיי כשקט, (מה צבעו של צערך).

הגענו בלילה ואפשר היה לדמיין שהעולם כולו נרדם בזמן ההמתנה. לקחנו מונית משדה התעופה וכל הדרך לצפון הבטתי מחוץ לחלון, תהיתי איך ניתן לקרוא את המילים ללא ניקוד ואם אצליח אי פעם להבין את הכתוב בשלטים המוארים בדרך. שלט אחד משך את תשומת ליבי במיוחד, שלט ענק מואר שבו אותיות מסולסלות אדומות וסביבן מסגרת לבנה עבה המקשרת ביניהן, כאילו נכתבו בלועזית מחוברת או גידלו זנבות קטנים שיודעים להחזיק ידיים. ביקשתי מהוריי ומאחותי לנסות לפענח את הכתוב ללא הצלחה. הכרתי את השלט הזה, ידעתי שגם בצידו השני של העולם, באותיות אחרות, עומד איתן ומואר שלט זהה שהבנתי.

בוקר למחרת כבר נשלחתי לבית ספר. זכור לי רק שיעור תנ"ך כי המורה בדקה לפני שהוא התחיל אם אצליח לקרוא מילים מנוקדות. הצלחתי לקרוא "וַיִּלְדָּה בְּבֵית הַסֵּפֶר" ולמרות שלא הבנתי את משמעות "בית הספר" המורה החליטה שאצליח לקרוא פרק בשיעור ונידבה אותי. ילדים סביבי התלחשו והצביעו קופצים בכיסאותיהם משחררים אנחות קטנות של חוסר שקט, הנחתי שקריאה בתנ"ך הוא הדבר המלהיב ביותר שיש לילדים שמדברים עברית. "וַיִּדְבֹר יְהוָה, אֶל-מִשָּׁה לֵאמֹר שְׁלַח-לְךָ אֲנָשִׁים, וַיִּתְּרוּ אֶת-אֶרֶץ כְּנָעַן, אֲשֶׁר-אֲנִי נֹתֵן, לְבְנֵי יִשְׂרָאֵל", י-ה-ו-ה ונהיה שקט מוחלט בכיתה. קראתי לאט, גמגמתי, כל גופי התחמם ופניי האדימו, השתתקתי גם. לא התבקשתי לקרוא בשיעור תנ"ך יותר לעולם, אף אחד לא אמר לי שזה לא בגלל הגמגום שבו קראתי. בסוף אותו שיעור, בכיתי בספרדית וביקשתי שאמא תבוא לקחת אותי, לא היה מי שיבין ולאמא לא היה רכב.

היגון שבקנאה / ג'סיקה ובר

המרחק הפיזי ביניהן נטע באמליה ביטחון, היא מפסלת בעיניה קווי מתאר לאותה דמות במרחק חמישים מטרים ממקומה. ידיה נעות בעדינות על בלוק הציור בעודה גונבת פיסות מדמותה אל הדף, אך העיפרון ממית את זוהרה של דקת הגזרה. היא מתקנת, מוחקת תווים מפניה וחוזרת לפסל את האור המאיר זרקור על הדמות הראשית בסיפור זה.

לינוי ישובה על ספסל לוגמת קפה נטול, חלב דל, גוף דק. היא מותחת ידיה אל על, ספל הקפה מונח לצידה, נע קדימה, אחורה, מתייצב מקרבתה. נוכחותה תואמת את פסטוראליות המדשאות מול שבילים מתפתלים תחת עצים גבוהים ופרחים מבצבצים בנקודות אסטרטגיות כך שידגישו את צורתה, אולי עיצבה את הגן למידותיה, התאימה אותו לעיניה והמשיכה ממנו לעולם כולו.

הנוכחים נעלמים אחד, אחד. נתינים שנועדו לבטא את יופייה בכיעורם ועדינותה בגסותם, רגליה אינסופיות, משולבות קדימה והיא חושפת שיני פנינה בחיוך מרומז, מותח את לחייה השזופות לכיוון עיניים נוצצות, ירוקות או כחולות, מבלבלות את כל המביט בה. לינוי יודעת, כי היא מניעה את שיערה הזהוב על כתפיה, חושפת עצמות בולטות, מסמנות בחץ לכיוון חזה המהודק. היא נעה לאט, והבקבוקים הקלילים על ראשה מלטפים אותה ברכות שמושכת אותה לאחור, מקערת את גבה ונושמת עצמה פנימה. עורה נח בשמש נצחית וגופה עטוף בשמלה דקת כתפיות, פרחונית – כל שתלבש על גופה יראה תמיד כנולד ממנה. היא ארוכה ותנועותיה קלות: היא רקדנית ושחינית.

לינוי מתאמנת מדי יום, והזיעה מלקקת ממנה קילוגרמים של דאגות אותן אווזים אחרים במקומה והרושם הראשוני של קלות הדעת נמוג בשניות הערותיה, היא מצטטת פילוסופים וסופרים, זוכרת משוררים ויודעת להשליך סצנות לתיאוריות פסיכואנליטיות או פרשנות אבסורדית, היא

יודעת את מותו של המחבר וקאנט טיפח בה תבונה טהורה. לינוי מרימה את הספל וטובלת לשונה בקצהו הפנימי, מסובבת אותו בכיוון השעון כך שהקצף ילביש לשונה במתיקות אוורירית, הספל רטוב במיניותה והיא חוזרת להרים את הספר שקראה בו קודם לכן, מסמנת משפטים שהייתה מנסחת אחרת וכותבת הערות על טיבן של פסקאות. רוח קלה מלטפת אותה ושיערות גופה סומרות, לא ניתן להבחין זאת מרחוק כיוון שהן בהירות עד כדי שקיפות ואין לה צורך בסבל הנשי של מריטות וחתכים, היא נהנית מהחום והרוח מפשיטה אותה באלגנטיות איטית כאילו היתה זיכרון נשימה לאותם צוללים בעלי מיכל חמצן מתרוקן. פניה מסגירות פנטזיה על אורגזמה מתמשכת במהירויות שונות, הספסל מהווה לה מאהב סודי וזה נוזל ממנה, כאילו היה היקום מחזר המציב מתנות מספקות בדרכה.

פעם נוספת נוטלת אמליה את המחק בידה ומורחת את גוף הרישום. המריחה מעניקה חיים בעור הדמות אך אין זה עור משי כשל מודל הרישום. היא נעה באיטיות זהירה לכיוון לינוי, מבקשת למצוא בה פגמים שיעידו על אנושיותה אך זו מוסיפה וקורנת ככל שאמליה מתקרבת. הרוח תולשת את דף הרישום ומלבישה עימו את לינוי, גם הוא שבוי בדמותה, מתרפק על גופה, מחפש משמעות לקיומו. צחוקה מתגלגל בעודה מרגישה את ליטופי הדף, מבקשת להחזיק בו.

מאז שפגשה בלינוי לראשונה, ימיה נהיו ליומן רישומים. בחלומותיה, הרגישה את גופה משתנה ותופס את מקומה של האחרת. כעת, רוצה אמליה לדייק, לשרטט את קימוריה ולהדגיש את חכמת עיניה וניסיון ידיה עד לקמטי אצבעותיה הארוכות. לו רק ידעה כיצד להיוולד מחדש, הייתה נולדת בדמותה.

לינוי ממשיכה לצחקק, הרוח עוד מרקידה את הדף וזה נאלץ לחזור לבעליו כשהוא חובט ברצפה ונוחת לרגליה. אמליה קרובה מתמיד, היא יכולה

להריח את הפרחים משמלתה אך זו רואה ממנה והלאה, כדמות שקופה
בנבכי הקיום.

הליכתה של לינוי מובילה את אמליה אחריה, צעדיה צורבים בגווה והיא
גמישה כמי שאין עצמות בגופה. אמליה טופפת אחריה וכששובל ריחה דבק
בה היא מחקה את הליכתה. טיפות פזורות כמו ורדים מוליכות אותה על
שביל אפור וממנו אל דלת לבנה מוכתמת. לינוי נעה לאט לכיוונו, נעצרת
כל שלושה צעדים וממשיכה, ידיה מושכות את הידית הארוכה מטה וגופה
מחליק פנימה כאילו היה נוזל סמיך הנדחק אל דפנות מיכל רותח. הדלת
עודנה פתוחה, אך הפתח חריץ חשוך ואמליה מפעילה את כל כוחה בניסיון
להידחק פנימה ולהיזיז את מה שחוסם דרכה מאחורי הדלת.

תנועת הדלת מותירה צורות דביקות תחתיה ואמליה מצליחה להשתחל
פנימה כשהיא דורכת עליהן. בין איברים פזורים לארון הבגדים, שוכבת
לינוי על רצפת החדר. איבריה זרוקים לכל עבר כבובה מפורקת ופניה
קמטים מתארכים לכיוון הצוואר, מושכים את עיניה השחוקות מעלה,
לכיוון אמליה. גופה של לינוי התעבה כשם שמתנפחים כדורים פורחים מעל
הלהבות וזרועותיה מחולקות בשלושה חלקים שווים, ודאי הרכיבו אותה
בעזרת ציוד מקצועי ודאגו שהצלקות ייעלמו בין מפרקיה. נוכחותה שקטה,
היא נעלמת בין רהיטים ישנים וטפט דהוי, חסר כל נוי. הרצפה שטיח
מאובק ולצד החלון פרחים טורפים, נוגסים באוויר. כפות רגליה מבצבצות
מתחת למיטה, מחפשות להתחבא מעצמה. רגליה מופרדות לאורכן כשרוכים
בלויים ועורה שורשים יבשים של עצי חרוב. היא מקמרת את גבה
ועצמותיה נעוצות בה, מצביעות אל החלון. לינוי לא נעה, ושיערה משקולות
לראשה אשר נשען על כתפיה כמי שנכנע בקרב, מתחנן על חייו. שמלתה
פרחים נובלים וקוציהם שורטים את קולה הצורם בזמן שמיניותה - זיכרון
נעלם ממותניה. לינוי בוכה, אוספת את עצמה לשקיות פלסטיק ודמעותיה
מנקות את הכתמים הסמיכים מחריצי המרצפות כשִלְבָה שוכב על קרח,

מטפטף. היא מגישה לאמליה את השקיות סגורות ומבקשת לתפור את כולה מחדש כאילו הייתה זו מושיעה למעשי חוטאים. אמליה שולחת ידה אל מחט חלודה ובתוכה חוט מוכן. בעודה מנסה לחבר איברים נדמה ששום דבר לא באמת מתאים למקומו, אז היא יוצרת אישה חדשה – קצת משומשת. המחט מחליקה במהירות בין האיברים והחוט צומח מתוכה כשהיא נושכת את שפתיה בחוזקה ופותחת חתכים חדשים לתפור. נראה כי עיניה טובעות בימת חששות וכל תווי חייה – סודות מתים. שפתיה סדוקות והן נעות מול אמליה, "לו רק ידעתי כיצד להיוולד מחדש, הייתי מבקשת לחיות בדמותך".

אני כותב כי אין לי / ג'סיקה ובר

השפּוֹת חוֹלְצוֹת לִי שֶׁד וְאֲנִי יוֹנֵק אוֹתָן בְּלִי קוֹל, הֵן נִקְבוֹת.
אֲנִי שׁוֹרְפָּאת גּוּפִי מְשַׁעְרוֹת,
מֵאֲשִׁים אוֹתָן

אֲנִי אוֹהֵב אֶת הַנֶּקֶב
ה-

רַחֵם הַגִּבְרִי הַזֶּה
שְׁזוֹכֶר
שְׁאֲנִי אִישָׁה

נָשִׁים,
כוֹתְבוֹת עָלָיו
מִהֲרָחֵם הֵן כּוֹתְבוֹת
מִהֲזִין אֲנִי
כוֹתְבָאת
הַכְּרוֹת שְׁלִי
כִּי לִי יֵשׁ
זְכוֹר.

בעקבות / ג'סיקה ובר

אני בשבי השפה והיא מסגירה את זהותי, יוצרת תהום ביני לבן שיחי, אני חייבת להודות באיברים שלא קורצו ממילים.

השפה עצמה היא נקב - ה, חכמה היא נקבה, ושוב הנקב הזה. הזכר בשפה העברית לא יכול להיות זר ושונה, להתקיים בשוליים, כ"אחר". ה"אלף-א" הזה הופך אותי לקטנה בשפה, לשולית ואני חייבת להגדיר עצמי כאישה בניגוד לרצוני. אני כותבת, מנציחה, מתחייבת על אותיות שמוסיפות וגורעות ממני. עליי להשוות את עצמי לזכר השולט, כי מי אני אם איני עומדת לעומת המרכז. אם אשווה את עצמי לנשים אחרות, עדיין אהיה, כתיבת שוליים.

יש את אלה שיאמרו כי התעסקות במגדר, היא מראש פעילות נשית. אני רוצה להיות א-מינית או ביסקסואלית בשפה, המיניות שלי לא נתונה לאישור הסביבה, אין לי צורך לחלוק בה.

יש לי אינטואיציה ויכולת להשתין בקשת.

מיכאל / דינה יאנובסקי

הוא הבחין בהשתקפותה המתקרבת בזוגית החלון, הליכתה היתה מהירה וידיה מאוגרפות וצמודות לגופה. הוא התיז את חומר הניקוי על פניה ושפשף חזק במטלית, "עזוב את זה עכשיו ובוא אחרי", אמרה בתוקפנות והמשיכה ללכת. הוא שנא את נימת דיבורה, את קולה הצרוד, את ריח הסיגריות הזולות שנשפה על פניו כשדיברה. "צריך לנקות", ענה במבטאו הזר והתיז בשנית את הנוזל הכחול על החלון. היא לא אהבה שעונים לה, במיוחד שנאה את התשובות שלו. "ל-א, עכשיו לא לנקות, עכשיו לבוא אחרי, קדימה, נו". הוא הניח את המטלית בהכנעה על הרצפה ופנה אחריה כמו כלב שהבעלים שלו מושכים ברצועתו שיפסיק לרחרח וימשיך בדרך. כשהגיעו לסוף המסדרון אל המעליות, היא נכנסה ראשונה, הוא נעמד במרחק של צעד וחצי מאחוריה. פניו תמיד לגבה. "יש לי לקוח חדש בשבילך" סיננה מבין שפתיה, "לקוח?" שאל, "כן, לקוח, פצינט, חדר מאה ושמונה". אדמומיות החלה צובעת את לחיו, אוזניו, הוא ידע שזה לא בריא לליבו, הרופא כבר הזהיר אותו מספר פעמים. הוא נשם נשימה עמוקה פנימה כשחיין העומד לפני צלילה עמוקה, ספר עד שלוש ושיחרר אנחה קולנית. היא התעלמה ממנה כפי שהתעלמה תמיד. כשהגיעו לקומה הרביעית, היא שלחה את ידה לדפנות המעלית, משהה את סגירת הדלתות, הוא הבין שאינה מתכוונת לצאת יחד איתו ויצא לבדו. לפני שנשאבה חזרה מעלה, הספיקה לצעוק לו: "כשתסיים כאן, תחזור לקומה השלישית ותמשיך". הוא זרק קללה לאוויר, הביט על השעון וחשב לעצמו אם יספיק לסיים הכול לפני שבתו תגיע. הוא הציע לה לבוא כי ידע שמקום כזה מלא בסיפורים שיוכלו בוודאי לעזור לה בכתיבה. הוא קיווה שתזהה אותם, שיתפסו אותה כפי שתפסו אותו, אחרי הכול אלו היו הדברים שעזרו לו להאריך נשימה במקום שבו היא אוזלת מדי יום. הוא הגיע לחדר מאה ושמונה, נקש שתי נקישות והתחיל להתנדנד קדימה ואחורה על קצות האצבעות וחזרה לעקבים כשידיו משולבות מאחורי גבו. הדלת נפתחה בהיסוס וזוג עיניים

בהירות הופיעו ברווח הזעום שבין המשקוף לדלת. "מקלחת?" שאל. זוג העיניים הנהנו לחיוב והדלת נפתחה לרווחה. מולו ניצבה אישה כבת שמונים, את גובהה אמד כמטר חמישים, שעה הלבן היה משוך לאחור בקשת ירוקה שנראתה בוהקת על הרקע החיוור. "בבקשה תיכנס". רוח קלה שנשבה מבעד לחלון פתוח למחצה הקלה על ריח הכרוב המבושל שבחדר. עד היום היה לו רק לקוח אחד, ניסים, בן תשעים. פעמיים בשבוע, בזמן שהעובדים האחרים אוכלים ארוחת צהריים, הוא מוותר ומקלח את ניסים תמורת שלושים שקלים נוספים לכיס, הסדר שנקבע קודם לכן עם בנו. "איך קוראים לך?" "מיכאל". "נעים מאוד אני חנה וזה רפאל בעלי". רפאל שכב על המיטה, מכוסה שמיכה לבנה דקה כשרק פלג גופו העליון מבצבץ החוצה. פניו היו כהים וחרושי קמטים, כמו עלה יבש שאיבד מחיותו ונשר במקרה על מיטה זו. בגרונם היה תחוב מכשיר הסטומה. "רפי אתה מוכן למקלחת?" לחשה חנה בקול עדין כאילו היה מדובר בסוד השמור רק לשניהם. עיניו מצמצו. "מצמוץ אחד זה כן, שניים זה לא" ובאנחה קלה הוסיפה "יותר מזה לא תקבל". מיכאל הנהן לחיוב כמקבל עליו את הדין והתקרב אל המיטה. הוא הביט אל רפאל, מחפש אחר אישורו ולאחר קבלת מצמוץ אחד, טפח פעמיים על כתפו, מסמן לרפאל שיניח את ראשו. האחרון ניסה להתרומם מעט, אך כמי שצפתה את הכישלון, חנה ניגשה לעזור. מיכאל הכניס את ידיו בעדינות מתחת לגופו, שהיה קר ורזה מאוד, הוא אחז בגבו וברגליו והוריד אותו אל כיסא הגלגלים שעמד לצד המיטה. רפאל היה כבד מכפי שנראה בשל חוסר שיתוף הפעולה של גופו ומיכאל לא יכול היה שלא לתהות כמה זמן עוד נותר לגופו שלו עד שיגיע למצב דומה. בשנתיים שבהם הספיק לעבוד בבית האבות, הוא העלה את מינון השימוש במשככי הכאבים, שעתו הלבין בתאוצה חריפה והוא הרגיש כיצד המקום עושק את רצונו לחיות בכול בוקר שהוא מגיע לעבודה. מיכאל הוביל את רפאל אל המקלחת ולכיסא גלגלים נוסף מפלסטיק לבן, שבמרכזו היה חור גדול שאפשר גישה גם לאזור הישבן. חנה הראתה לו כיצד מרכיבים את מגן הסטומה כדי שילמד לפעם הבאה והשאירה אותם לבדם. מיכאל פשט

מרפאל את השמיכה הלבנה, גופו היה מצולק ומחורר, הסימנים לא היו זרים למיכאל, הוא הכיר אותם מקרוב מתקופת שירותו בצבא הרוסי. "קמנדיר?" שאל. רפאל מצמץ פעם אחת, "בצבא?" רפאל מצמץ פעמיים. מיכאל חשב לרגע וניסה בשנית "במטרה?" רפאל אישר במצמוץ אחד. בזמן שמיכאל בדק את טמפרטורת המים, חשב לעצמו שלרפאל בוודאי יש סיפור חיים מאוד מעניין והוא חייב לספר על כך לשרי כשתגיע, חנה גם דוברת עברית אז יהיה לה הרבה יותר קל לשאול אותה שאלות. מיכאל החל לשטוף את רפאל, גופו לא פסק לרעוד והוא נאלץ להחזיקו ביד אחת ובשנייה לקלחו. כשסיים, מיכאל נראה כמי שעבר מקלחת יחד איתו עם הבגדים עליו. הוא החליט שאחרי שישכיב אותו בחזרה, ייצא אל הגינה. בחום הזה של יולי, לא ייקח יותר ממספר דקות בשביל להתייבש. הוא עטף את רפאל במגבת והרים אותו על ידיו, הוא היה מותש, הרגיש כאבים עזים בגבו. כשהסתכל בשעונו, ראה שהמקלחת ארכה כפול מהזמן שלוקח לו לקלח את ניסים והחליט לדבר על זה עם ז'קלין, הוא לא יוכל להמשיך כך לבד.

.....
הוא יצא מחדרם של רפאל וחנה ופנה לחצר האחורית, הוציא מכיסו את חפיסת הנובלס המקומטת ושלף מתוכה אחת מתוך שלוש האחרונות, מישש בכיסו אחר המצית, זיפו כסופה שעליה חרוטים זוג תאומים ותאריך לידתו, מתנה שקיבל משרי ליוםולדת חמישים. הוא לא אוהב לחגוג ימי-הולדת ומתנות שונא אף יותר, מאמין שזה בזבוז כסף מיותר, אבל אנה אשתו, ארגנה לכבודו מפגש משפחתי מורחב ביער בן שמן שכלל גם את בני הדודים והחברים הקרובים. השמש הייתה קיצית ונעימה, לגברים חולקו בקבוקים והנשים התיישבו וניקו דגים מלוחים וגנבו טעימות לפני שנשלחו אל מעבר לשולחן. כולם היו שם, גם כאלה שפחות אהב, גם כאלו שהיום כבר אינם. שרי מצאה אותו במקומו הקבוע, כשבקבוק בירה כהה בידו האחת והנפנף הצהוב בידו השנייה. היא הושיטה לו קופסה כחולה קטנה וביקשה שיפתח את זה בלי שאמא תראה. הבקשה העלתה חיוך על שפתיו, היו דברים רבים, רבים מדי

שהם לא הסכימו עליהם, אבל תחביב אחד הם חלקו יחד בסתר. הוא נשק לה למצחה, חיבק אותה חזק, אמר שלא הייתה צריכה והניח את הקופסה בכיסו. יותר מאוחר כשהלך להשתין, פתח את הקופסה ומאז, למרות שעברו כבר כמעט עשר שנים, הוא לא מפסיק להשתמש בו, מוריד את המכסה, מטפטף מעט דלק, מחזיר וממשיך להדליק איתו. הוא שומר עליו כאילו יש בכוחו לנצור את התקופה ההיא, כשעבד כעורך ראשי ב"נובסטי נידילי", כשבנו הבכור עוד היה בארץ, כשבריאאותו הייתה ללא דופי ושערו היה שחור ומבריק וכיסה את כול הקרקפת. שרי נהגה לקרוא לו אלביס והוא בתמורה היה מעביר את ידיו לאורך השיער ועושה תנועה מהירה עם ברכיו ימינה ושמאלה, וזה היה חיקוי עלוב כמיטב החקיינים העלובים, אבל זה הצחיק אותה וצחוקה היה מתגלגל ומגלגל אותו יחד איתה.

.....
הוא התיישב על ספסל פנוי והסתכל על בית הספר היסודי שעמד ממולו, על מגרש המשחקים, היכן שהחיים נמצאים רק בתחילתם. זו הייתה שעה שבה הילדים ישבו בכיתות ולמדו, בילדותו מיכאל היה תלמיד בינוני, אבל לאורך השנים הוא הצטיין בשני מקצועות, ספרות וספורט, מה שהוביל אותו יותר מאוחר ללימודי ספרות וגיוס לחיל השריון. עוד חצי שעה יישמע הצלצול ועשרות ילדים יצאו וימלאו את מגרש המשחקים בקולניותם ובצבעוניותם. הוא לקח שאיפה אחרונה מהסיגרית כששמע לפתע את בוריס קורא לו, "מישה, מיש", היה רק אדם אחד במקום הזה שפנה אליו בשם החיבה שלו וזה היה בוריס, אב הבית. הוא הסתובב וראה אותו קורא לו מבעד לסורגים שבחלון חדר עבודתו. הוא התרומם ופנה לכיוונו, אך מנגד ראה את ז'קלין צועדת לעברו. "מה אתה עושה שם?" צעקה לו ממקומה, "עשיתי מקלחת" צעק לה בחזרה, "עכשיו צריך להתייבש". "מה זה להתייבש? תגיד לי איפה אתה חושב שאתה נמצא, מה אנחנו פה, בנופש, תחזור לקומה שלוש ו... תביא איתך סמרטוט רטוב, אולי עדיף אפילו כמה". מיכאל התקרב לחלונו של בוריס, "דרוגי ראס בנדיט" (פעם אחרת, פושע) "ייסלי דז'יווש" (אם תישאר

בחיים) ענה לו בוריס בהינף ידו וחזר לקלף או לנסר דבר מה.

.....
דלתות המעלית נפתחו וריח של קיא חדר לנחיריו של מיכאל בכזו עוצמה שגרמה לו לדמיין שלקיא יש כוחות משלו ושבעזרת זוג זרועות ארוכות וסמיכות, הוא לבדו, פתח את דלתות המעלית ושלף את מיכאל החוצה כדי שיעלים אותו ממקומו. "מיכאל, טוב שהגעת, אתה חייב לנקות, אני לא מתקרבת לזה", אסתי פרצה לחדר האוכל, "מה קרה?" שאל מיכאל, "אטה נורה, אנה פרוסטה אברסרלס". (זו נורה, הפעם היא הקיאה את עצמה לדעת) לחשה לו מירה ושפתיה נמתחו מצד לצד. מיכאל הסתכל על אסתי כלא מבין, הרי זה מתפקידה לנקות כאן, זו הקומה שלה, הוא בכלל לא צריך להיות כאן, אבל ידע שאין טעם להתווכח ושלמבטו אין כתובת. כשרק התחיל לעבוד כאן, נהג כדון קישוט, מתווכח על כל דבר שנראה לו לא הוגן, אבל מאותו יום שבו ז'קלין הניפה את חרב הפיטורים מעל לראשו, לימד את עצמו להתחזות ונהפך לשחקן מדופלם בתיאטרון השוטים. הוא פנה למסדרון, לקח את עגלת הניקיון שלו, "תביא הרבה סמרטוטים!" צעקה אסתי לגבו, "זמייה" (נחשה) סינן מבין שפתיו לקירותיו המאזינים. בדרך הציץ בשעון, השעה הייתה כבר שתיים-עשרה וחצי, בתו צריכה להגיע כל רגע, חשב לעצמו, מה יקרה אם היא תעלה ותראה את אבא שלה כורע על ברכיו ומנקה קיא, מה היא תרגיש, איך היא תגיב ואולי היא צריכה לראות את זה, לא, היא מוכרחה לראות, בשביל הכתיבה שלה. הקיא היה בכול מקום, על השולחן, על הכיסא, נטף ונזל אל הרצפה. מיכאל שם על ידיו כפפות ניילון חד פעמיות לפני ששם עליהן כפפות גומי צהובות, כדי שאלו לא ידבקו אל הכוויות שבידיו. הוא הרטיב את הסמרטוט בדלי מים, סחט ובצורה מעגלית אסף את הקיא וזרק לפח. הוא לקח סמרטוט נוסף, הרטיב גם אותו בדלי, סחט וחזר על אותה צורה מעגלית, אחרי חמש דקות כבר לא נשאר לא קיא, לא ריח ולא מיכאל. "חכה" קראה אחריו מירה, "אפשר לפחות להגיד לך תודה? אתה פשוט קוסם, באמת". מיכאל הניד בראשו כקד קידה ולחץ על כפתור המעלית המורה

כלפי מטה, "לאן זה?" שאלה מירה, "בחזרה לארץ עוץ" אמר ונעלם מאחורי הדלתות. הוא החזיר את העגלה למחסן, שטף את ידיו ורחץ את פניו המזיעות, השפריץ מעט מים על שערו והתקדם לעבר הלווי לפגוש את בתו. מלבד השומר בכניסה, הבחורה בקבלה וזוג זקנות שישבו על אחת הספות ודיברו ביניהן ברומנית, לא היו שם אנשים. "סליחה", הוא פנה אל הבחורה, "אולי ראית פה ילדה, אה..הבת שלי, ג'ינג'ית". "לא, לא ראיתי פה אף אחד, אבל הגעתי רק לפני עשר דקות, אז אני לא יודעת". "תודה". הוא הסתכל בשעונו, כבר רבע לאחת, אולי פספס אותה, הוא הוציא את הנייד מכיסו, אך אף שיחה לא נרשמה. הוא יצא החוצה, לחכות לה בכניסה, על יד אחד השולחנות יושבים ניסים, "אה...ניסים מה שלומך?" "בסדר, בסדר" "תגיד אולי ראית פה, ילדה ג'ינג'ית?" "ילדה? פה? פה רק זקנים וחולים, אין פה ילדים". מיכאל הנהן לחיוב והתיישב לחכות לשרי בכניסה, אולי טעה ביום, בשעה, אבל זכר שהם דיברו בארוחת יום שישי והיא הבטיחה שאין לה משמרת ולא לימודים והיא פנויה כול היום רק בשבילו, ככה אמרה, "רק בשבילך".

.....
באותו יום שרי לא הגיעה, יותר מאוחר היא התקשרה וביקשה סליחה, אמרה שהיא מצטערת, שזה ברח לה מהראש בגלל הסידורים לדירה החדשה. הוא אמר שזה בסדר, לא נורא, ורצה לקבוע שוב ליום אחר, רק קודם הוא צריך לבדוק עם ז'קלין כמובן. "אולי נדחה את זה קצת" אמרה, "עכשיו עם הדירה והלימודים והמשמרות, אני לא מספיקה כלום. כשהכול יירגע, אני מבטיחה לפנות זמן בשבילך ובשביל הזקנים שלך". הוא ניסה לשכנע אותה, אבל אנה התחילה לעשות לו סימנים עם העיניים, כאלו שאומרים לו שהוא מגזים ושהוא צריך להפסיק. "בסדר בסדר" אמר והעביר לאנה את השפופרת. הוא ניגש אל המרפסת והדליק סיגריה, הכלב של השכנים התחיל לנבוח ומומו מהרה לארח לו חברה. זנבה זו מצד לצד והכה בקרסוליו, כאילו מזמינה אותו להצטרף. הייתי מתחלף איתך, חשב לעצמו ולו לכמה ימים, חופשת מחלה קצרה, רק בשביל הזיכרון הקצר והאושר האינפנטלי.

.....

אנה ניגשה אליו מאחור וחייבה אותו במותניו, היא לקחה אוויר ועברה לרוסית: "אתה חייב לשחרר קצת" "מה?" "שרי, אתה חייב לשחרר אותה, אין לה זמן עכשיו לשיגעונות שלך". הוא הסתובב אליה "אבל את לא מבינה כמה זה חשוב, כמה זה יעזור לה". "אני מבינה טוב מאוד, אבל היא מספיק בלחץ עכשיו גם בלי שתפיל עליה את בית האבות שלך", "אני לא מפיל עליה שום דבר". "אתה לא רואה את עצמך, את השיגעון הזה שלך עם הזקנים והסיפורים". "תקשיבי, אני לא יודע עוד כמה זמן אני אצליח לשרוד בעבודה הזו וההזדמנות...". "אם זו כזו הזדמנות, אז למה שלא תיקח איזה דף ועט בעצמך, כמו שעשית פעם ותתחיל לכתוב את כול הרעיונות שעולים לך בראש". "כאילו שאת לא יודעת עם איזה אנשים אני עובד, אני כבר רואה את הנחשות מתחילות לשאול שאלות...". "מיש", הניחה את ידה על כתפו וחייכה "אני מכירה אותך, אתה חייב את זה". הוא לקח שאיפה ארוכה ואחרונה מהסיגריה "אולי תוציא אותה, היא משגעת אותי עם הנביחות שלה". "חווטית (מספיק) מומו!", היא זקפה את אוזנייה לקריאת שמה, "אידום גולט" (בואי לטיול), היא הורידה את כפותיה מאדן החלון ורצה לכיוון הדלת.

.....
 בלילה מיכאל התקשה להירדם. מוקדם יותר באותו ערב הוא ואנה צפו בסרט שכבר ראו יחד בצעירותם וכעת שודר בערוץ 'נאשי קינו' (הקולנוע שלנו) "בִּים הלבן בעל האוזן השחורה" של הבמאי סטינסלב רוסטוצקי משנת 77'. הוא לא זכר את הפעם האחרונה שבה ראה את אנה בוכה ועוד יותר מכך, נדהם מעוצמות הרגש שלו ומהדמעות שלא פסקו. לרגעים אף היה מוכרח לחייך מעט, חיוך של מבוכה, כי לא האמין שסרט על אהבתו ונאמנותו של כלב יכולים כל-כך לרגש אותו. כשהכתוביות החלו לעלות הם נשארו לשבת בשקט למשך מספר דקות. בשנים הראשונות אנה והוא היו מדברים ומנתחים כול סרט וספר שראו וקראו, אבל היום מספיק להם מבט אחד בשביל לדעת מה חושב ומרגיש האחר. כבר בפגישה הראשונה הם הבינו שהם חוו הכול יחד, רק לחוד. הספריות שלהם היו כמעט העתק האחת של השנייה ומכירת

הספרים הכפולים מימנה את החתונה הצנועה בבית העירייה. מיכאל נשכב במיטה, אנה נכנסה ונשכבה לצידו, הם החליפו ביניהם "לילה טוב" שקט וכול אחד שקע בשנתו. כך לפחות הוא היה רוצה, אלא שבאותו לילה, כפי שקרה גם בלילות הקודמים, משהו לא נתן לו מנוח. הוא התהפך שוב ושוב מצד שמאל לצד ימין וחזור, אך אף צד לא בישר לו כי מצא את תנוחתו, כמו מומו שעושה סיבובים סביב עצמה כדי למצוא את התנוחה המתאימה לה, ורק אז היא מניחה את ראשה בין רגליה ועוצמת את עיניה. המחשבה הציפה את ראשו מחדש במחשבות על הסרט ועל נאמנותו של כלב. הוא נזכר בג'ק שלו, שלימד אותו מהו המחיר שאדם משלם כאשר הוא עוזב את כלבו. הוא נעדר מבית הוריו כמעט חודשיים כשנסע למוסקבה למילואים. כשחזר, ג'ק רץ לקבל את פניו, אך כשמיכאל ניגש ללטף אותו, הוא נשך את כף ידו הימנית כל-כך חזק שעד היום צורתה קמורה והוא אינו יכול ליישר אותה לגמרי. מחיר המילואים נגבה שוב כששרי שלא האמינה לו שהוא אבא שלה כשניגש לחבק אותה. זקן עבות שחור כיסה את פניו, היא לא נתנה לו להתקרב אליה ובכתה שהיא רוצה בחזרה את אבא שלה. הוא אהב את הזקן, אבל המחשבה שבתו לא מזהה אותו, לא השאירה לו ברירה. הוא רץ עם המדים להתגלח כדי שתפסיק לבכות ותיתן לו לחבק ולנשק אותה, כמו שדמיין כשעוד היה שם.

הזיכרונות מהעבר לא הקלו עליו, הוא המשיך להתהפך ולנסות להירדם על הבטן ואחר-כך על הגב, תחילה בעיניים סגורות, אחר-כך פקח אותן ובהה בתקרה, בחשכה, והקשיב לקול הנשימות של אנה, לקצב שבו היא שאפה ונשפה וניסה לחקות את הקצב. חשב שלמרות שהם יחד כבר מעל שלושים שנה, הם עדיין נושמים בקצב אחר. הוא הסתכל עליה בחושך וקינא ביכולת שלה להירדם בכזו קלות, ובבוקר, הוא כבר יודע, היא תזכור כמעט הכול. תספר לו איפה היא הייתה ואת מי היא פגשה, כי תמיד הוא נמצא שם, לפעמים רק בתפקיד הניצב ולפעמים בתפקיד הראשי לצידה. לבסוף מיכאל נואש וקם מהמיטה, השעה הייתה ארבע בבוקר. בדרך למטבח הוא עבר בסלון ולקח

איתו את הספר "רומן רוסי" שהיה מונח על השולחן. שרי שהמליצה לו על הספר, היא אמרה שכול הזמן הוא ממליץ לה על סופרים רוסים ושגם היא רוצה להמליץ לו על סופר משלה. ככה זה אצלם, יש משלו ויש משלה ודווקא סיקרן אותו לקרוא ספר של סופר ישראלי ששרי אוהבת. מבחינתו זה היה עוד צעד שהם עושים על הגשר הזה של הספרות והכתיבה שהתחילו לבנות מאז תחילת לימודיה. הוא אהב את האפשרות ללמוד גם ממנה וכבר באותו יום ביקש מאנה שבפעם הבאה שהיא הולכת לספרייה, שתחפש לו את הרומן הרוסי של השלו הזה ששרי סיפרה לו עליו. הוא התחיל לקרוא אותו לפני שבועיים ועכשיו כשהוא כבר ממש לקראת הסוף, הוא מאט את קצב הקריאה כדי לא לסיימו. הדמות שהכי מצאה חן בעיניו המורה האידיאלי, כזה שמיכאל תמיד שאף להיות וקיווה שהיה. היום נשארה לו רק תלמידה אחת וזה עדיין חשוב לו באותה מידה ולא רק, אבל גם בגלל שזו בתו. הוא שמח על ההזדמנות להכיר את השלו הזה שאמר כבר לאנה שלפי דעתו זה הגבריאל גרסיה הישראלי והוא מודה לספר הזה שפקח לו את העיניים לגבי צורתו ואופיו של הקיבוץ. הוא נזכר איך בחודש הראשון לעלייתם ארצה לקחו אותם לטייל בארץ והראו להם שפה זה הקיבוץ ושכאן החלוצים הראשונים ייבשו ביצות. אנה אמרה שהיא לא רוצה לגור במקום שבו כולם יודעים מה קורה בתחתונים של מי, שהספיקו לה ימי הקומוניזם ושהיא מעדיפה את ראשון, עיר במרכז הארץ שיש לה חוף ים במרחק נסיעה של רבע שעה. הוא הדליק את האור במטבח למרות שקרניה הראשונות של השמש נדמו כמתעוררות יחד איתו. הוא פתח את התריסים בחלון מעל הכיריים ונתן לבריזה של הקיץ לקרר את גופו. הוא מילא מים בקומקום, מספיק בשביל כוס אחת, ולקח שקיק תה שחור מהמארג המיוחד ששלח לו בנו מארצות הברית. באותו משלוח, הוא גם שלח לו חוברת של תרגילי מתיחה ייחודית לכאלו שסובלים מכאבי גב וכרית בורדו מקטיפה שמחממים אותה במיקרו. מיכאל אף פעם לא היה בוחר בטעמים המתוקים, הפירותיים, היה שותה תה שחור, רגיל ללא סוכר כמו שנהג לשתות מאז ילדותו. משאיר את השקיק בפנים עד שהמים ייצבחו

בשחור והטעם יהיה זהה, מריר כמו החיים, כפי שאימו הייתה נוהגת להגיד. הוא התיישב על כיסא הפלסטיק השחור הקבוע שלו, זה מצדו הימני של השולחן ודאג שתהיה לידו חתיכת דף ועט כדי שאם יבחין בשורה שתמצא חן בעיניו או שתעלה לו מחשבה בעקבות הקריאה, יוכל לכתוב אותה כדי שלא יישכח מאוחר יותר לספר לאנה כשתעורר ולשרי, כשתגיע לבקר. הוא לגם לגימה מהתה והגניב טעימה מכפית של ריבה שאנה הכינה לו מפטל וחשב איך פעם האמינו ברוסיה שלריבה מפטל יש סגולות ריפוי והמשיך לקרוא על החלוצים הראשונים כשהוא לוקח עוד טעימה קטנה מהכפית ועוד לגימה אחת מהתה ועוד טעימה ועוד לגימה. הוא שתה לאט לאט כאילו היה זה וויסקי ולא תה והרגיש איך הגוף שלו מתחמם. הידיים שלו נעשו לחות מעט וטיפות של זיעה בצבצו על מצחו ומתחת לאף. הוא לא ניגב אותן, רק חיכה בסבלנות שהבריזה של לפנות בוקר תאדה את זיעתו, טיפה אחר טיפה.

.....
 בלילה הרביעי לנדודי השינה, הוא הדליק את האור במטבח, פתח את התריסים, הרתיח מים, מזג לתוך כוסו והתיישב בחוסר מעש והצטער על כך שסיים אתמול בצהריים את הספר כי הגיבורים עוד נותרו במחשבותיו, אך סיפורם כבר נגמר. הרבה פעמים כשסיים לקרוא ספר טוב, היה מחכה יום-יומיים, עושה הפסקה קצרה בכדי לאפשר לדמויות מהרומן הקודם לעזוב ולאחרות לתפוס את מקומן. הלילה היה חם מהרגיל והוא החליט לסיים לשנות את התה במרפסת. הוא התיישב בכורסה הכחולה והתבונן בחדר העבודה שלו. לא בדיוק חדר, יותר חלל בין קיר חדר השינה שלהם לחלון המרפסת הגדול כשבאמצע ספרייה קטנה. גם לא ספרייה כי אם מספר מדפים ועליהם ספרים מעטים שהצליחו להביא מרוסיה וקלסרים מלאים בעבודותיו. על השולחן ניצב המחשב הישן שכל שנה דורש תיקון בגלל וירוס כזה או אחר. שרי אמרה שלא יפתח שום מייל מכתובת שהוא לא מכיר, והוא לא פותח וישר מוחק, ועדיין, כל שנה מחדש צריך להזמין מומחה וצריך למצוא אחד שידע לדבר ברוסית, כדי שיוכל להסביר לו שאסור לפרמט את המחשב, שהחומר שנמצא בקבצים חשוב לו, כל התיקיות לבת שלי, אתה

מבין, היא צריכה את זה ללימודים, לכתיבה שלה, היא לומדת עיתונאות. תמיד הוא יגיד עיתונאות ואף פעם לא כתיבה, כי אף אחד לא מבין מה זאת אומרת כתיבה וזה תמיד גורר שאלות כמו איזו תעודה היא מקבלת ואיזה תואר זה ומה היא תעשה עם עצמה כשתסיים ואיפה היא תעבוד. קשה לו להסביר כי היא בעצמה מתקשה לענות על השאלות האלו ותמיד אומרת "די אבא, עזוב אותי, אני לא יודעת, אני בכלל לא בטוחה שיש לי את זה". הוא נזכר בשנים שבהם היה תלמיד. כבר בחטיבה המורות היו משבחות תמיד את הרעיונות היצירתיים והכתיבה המקורית שלו. הדבר בא לתועלתו גם בשיעורי היסטוריה כשהתלמידים לא רצו ללמוד. הם היו מבקשים ממנו לשאול את המורה שאלות עליהן היה מתווכח איתו עד סוף השיעור, כדי שלא יספיק לתת להם בוחן או שיעורי בית. לפעמים היה מבריז מהלימודים עם החברים והם היו הולכים לראות סרט בקולנוע הקרוב לבית הספר, סרטים מיובאים מאיטליה, מגרמניה ומצרפת.

מיכאל הגיע לעבודה וראה בסידור שעל הלוח, שהיום הוא בתורנות בקומה הראשונה בבניין הישן. הוא אף פעם לא קיבל תורנות בבניינים החדשים, היכן שגרים זקנים שיש להם מספיק כסף לרכוש חדר גדול והם מספיק בריאים לדאוג לעצמם. המחלקה שהייתה הכי קרובה לזו בבניינים הישנים הייתה "קומה ראשונה – סביונים". גם שם הזקנים היו עצמאיים וגרו בחדרים נפרדים, הם אומנם סבלו מבעיות בריאות, אך לא כאלו שהקשו עליהם לבצע את הפעולות הפשוטות. הם יכלו לקום לבד, ללכת לבד, לאכול לבד ולרוב גם להתרחץ לבד. כשמיכאל היה מנקה שם, הוא היה יכול לפתח שיחה כמעט עם כולם, גם עם אלו שלא דברו את שפתו. במשך שלוש השנים שהוא עובד כאן, הוא הצליח לרכוש לא מעט חברים. אותן שיחות מאפשרות לו לנוח מעט מהעבודה המתישה, המסריחה, המכאיבה. לרגע אחד לעזוב את החדר ואת החולי ולחזור לאימא רוסיה, לטייל ביערותיה המוכרים, צבועים בשלכת או מכוסים בשלג, לשמר את זיכרונות העבר. לאחר ארוחת בוקר קצרה, התפזרו המנקים, כול אחד לפי סידור עבודתו. מיכאל הלך למחסן לקחת את עגלת

הניקיון ובדרך ראה את חנה צועדת ממולו. הוא חשב שעבר כבר כמעט שבוע, אולי אפילו שבוע וחצי מאז שקילח את רפאל בעלה. מוזר באמת שז'קלין לא ביקשה ממני לחזור, אולי עשיתי משהו לא בסדר, אולי רפאל התלונן. לא, אם זה היה המקרה, ז'קלין בוודאי לא הייתה מפספסת את ההזדמנות לצעוק עלי. חנה התקדמה בצעדים איטיים כשפניה אל הרצפה, משהו בצורה הזו היה נראה משונה למיכאל. זה לא שהמראה השכיח של המסדרונות הוא של זקנים שמקפצים בדילוגים וצוחקים את נפשם לדעת, אבל ההליכה הזו לצד קיר המסדרון כשעיניה מושפלות ככה, גרם לו לחשוב שמהו חמור יותר קרה. "בוקר טוב חנה!" קרא מיכאל בקול רם, חנה הרימה את ראשה ומבטה הביע הפתעה, כאילו הייתה זו הפעם הראשונה שבה מישוה קרא בשמה. "אה מיכאל" היא סיננה בלחש מבין שפתיה "כמה טוב לראות אותך, בוקר טוב". "הכול בסדר חנה?" היא הניעה את ראשה לצדדים ודמעות דוממות החלו לזלוג מעיניה. מיכאל נבהל מהדמעות, הוא התקרב אליה ואחז בכתפיה, "מה קרה חנה? למה...למה את בוכה?". "רפאל, הוא לא מרגיש טוב, אני חושבת שזה הסוף". בכייה התחזק וגופה החל לרעוד בידיו. הוא לא כל-כך ידע מה לעשות. "די, די, יהיה בסדר, שששש...יהיה בסדר, די חנה". "לפני שבוע בא אמבולנס ולקח אותי, חשבת שזהו, אבל אתמול החזירו אותי ואמרו שיש עוד זמן, אבל הנה הבוקר, שוב". כשליטף את גבה, הרגיש את עצמותיה מתחת לבד שמלתה. הוא פחד שעוד רגע וגופה יתפרק לו בין הידיים עצמות-עצמות. "יש מישוה להתקשר אליו? בן? בת?" "עכשיו אני הולכת למרינה, שתתקשר, אין לי כוח אפילו לדבר, אני לא יודעת מה להגיד". "את רוצה אני אלך איתך?" "תודה מיכאל" שפתיה נמתחו מעט לצדדים, מעידים על תחילתו של חייו. הוא כרך את ידו סביב כתפה, מחזיק בה שלא תיפול והלך איתה בצעדים איטיים לכיוון משרדה של מרינה, האחות הראשית. "מיכאל, מה אתה עושה?" נשמעה קריאה מאחוריו. הוא הסתובב בעדינות, מפחד לעשות תנועה מיותרת שתכאיב לחנה. זו הייתה ז'קלין, אוי אטה אנה, סבולצ' (אוי זאת היא, זונה). "אני הולך עם חנה למרינה, צריך להתקשר בן שלה". "מה?

אני לא מבינה, למה...". היא התקרבה אליהם "איפה אתה רשום בסידור?" "פה, אני רשום בקומה א'לף, אבל חנה...". "חנה מה קרה? שינתה את טון דיבורה מגסות לנחמדות מתחזה. "רפאל לא מרגיש טוב, אני רוצה להתקשר לבנים". "או.קיי אז למה את צריכה את מיכאל?" חנה ניסתה לדבר, אבל שום דבר מדבריה לא היה ברור. "היא צריכה עזרה" אמר מיכאל, "מאוד חלשה". "בסדר גמור, אנחנו נסתדר, אתה בינתיים תלך ותתחיל לעבוד, אתה מקבל פה כסף על עבודה ואני לא רואה שאתה עובד". אם רק יכולתי, חשב בליבו, אבל החזיק את עצמו, לא נתן לאף שריר לזוז בפניו. שום דבר לא הכאיב לו בעבודה הזו כמו היחס של ז'קלין אליו וכשחשב שכבר למד איך להתמודד איתה, מה לענות, מצא את עצמו שוב מתעצבן ורוצה לזרוק את הכול ולהתפטר. כל בוקר מחדש הוא צריך להיאבק מולה, להיכנס לזירה ולהתמודד עם המכות והאגרופים שהיא שולפת, עם הרעל והארס שהיא יורקת עליו. הוא מצידו מתגונן, מתכופף, חוסם, הודף ותמיד מוצא את עצמו מפסיד. וגם אם בקרבות הקצרים הוא מרגיש שהוא יוצא עם ידו על העליונה, לא יעזור כלום. בקרב הגדול, הוא תמיד יפסיד. הוא הוריד את ידו מכתפה של חנה ועזב את המקום, הלך אל המחסן, לקח את עגלת הניקיון והתחיל לטאטא את מסדרון הקומה. עבר במסדרון במהירות, הכעס הציף את דמו באדרנלין והוא ניקה מהר יותר, בקצב, לא נתן לראשו להפליג למחשבות מעבר לשנאה פשוטה ובווערת. אחרי שסיים לטאטא, הרטיב את אחד הסמרטוטים הגדולים שלו בדלי מים והחל לשטוף את הרצפה. לא, הוא לא שם חומר ניקוי, מיותר לגמרי, גם ככה אף אחד לא מעריך או שם לב, גם ככה עוד רגע, עוד שעה יהיה כאן מסריח. מישוהו יקיא, מישוהו ישתין, מישוהו יחרבן ושוב מישוהו תגרור אותו לכאן, שוב עם הדלי והסמרטוט ולנקות ולהבריך. המגב, בתנועות החדות והחזקות שלו דפק בדלתות, הזקנים למזלו לא שומעו את הדפיקות, חוץ מאחת, אנוצ'קה שלו. "אוי מיכאל, כמה אני שמחה לראות שזה אתה, שמעתי את הדפיקה בדלת וחשבתי לעצמי, הלוואי וזה מיכאל, כמה התגעגעתי אלייך". "אוי אנוצ'קה, את מתוקה, ממש תות שדה מהיערות ברוסיה". אנה

היא הזקנה האהובה על מיכאל, אולי אף אפשר לומר החברה הכי טובה שלו
 פה. הוא הכיר אותה כבר בשבוע הראשון שלו לעבודה, הוא קרא את שמה
 של אשתו על השלט מחוץ לחדרה "א-נ-ה" והחליט לדפוק על הדלת. "כן-כן"
 נשמע מעברה השני, הוא פתח את הדלת בזהירות ואמר: "אני מנקה חדש,
 קוראים לי מיכאל" "אה...נעים מאוד, אנה". "הגעתי כי גם אישה שלי קוראים
 אותה אנה" "מאיפה אתה?" "מרוסיה, מוסקבה, במקור מטשקנט, אוזבקיסטן".
 "מאיפה אשתך?" גם ממוסקבה, אמא שלה קראה לה אנה על אנה קארנינה,
 את מכירה טולסטוי?" "כן. מכירה, אבל כבר לא זוכרת, אני אנה על שם
 סבתא" הוא חייך. "מאיפה אתה יודע לדבר ככה?" "זה הפרפסיה שלי" "אה...
 כן? מי אתה בפרפסיה?" "ז'ורנליסט" "אה...עיתונאי מתחיל?" "לא" גיחך
 מיכאל "כבר ארבעים שנה". "או גם הבן שלי עיתונאי, כותב ב...בוא תראה"
 היא קמה ממיטתה, ניגשה אל אחד המדפים, הוציאה עיתון מקופל של "ידיעות
 אחרונות" והחלה לדפדף. "בבקשה, תיכנס- תיכנס", מיכאל חשש שמא יראו
 אותו מתבטל, אבל הדבר סיקרן אותו מאוד. אולי באמת הוא מדבר עם אמא
 של אחד העיתונאים הבכירים בארץ. "רגע, אני לא מוצאת", היא חזרה
 להתיישב על המיטה והחלה שוב, לאט יותר. העבירה דף, ליקקה את אצבעה,
 תפסה את קצה הדף והעבירה שוב וכך עשתה עד שנעצרה על עמוד שבו
 הכתבה הייתה מוקפת בעט כחול ושמו של הכותב היה ממורקר בטוש צהוב
 זוהר. "הנה תראה, עופר קלינסקי" קראה את שמו. מיכאל בחן את הכפולה
 והעריך כי מדובר בסדר גודל של 2,500 מילה, הדבר הותיר עליו רושם רב.
 "גם בת שלי לומדת ג'ורנליסטיקה באוניברסיטה". "או איזה יופי!" אמרה
 אנה בהתלהבות. "אולי יש לך טלפון שלו, היא תדבר איתו" "יש- יש" היא
 הושיטה את ידה אל פנקס שהיה מונח על יד הטלפון. היו כתובים שם שישה
 מספרים, "זו בת שלי, זה עופר, זה הבן הקטן, זו נכדה שלי, זו נכדה שלי
 וזה...זה גם נכד שלי, אורי, עכשיו בצבא". מיכאל שמע מחוץ לדלת קולות
 שיחה בעברית, הוא חשב שמוטב לו שיצא כעת ואולי מאוחר יותר יחזור
 וישוחח איתה. "טוב היה נעים מאוד, אני צריך לנקות עכשיו". "בסדר-בסדר,

תראה מה הנכדים הביאו לי בשבת", "לא עכשיו אנוצ'קה, אני לא יכול".
 "מה קרה מיכאל? אתה כולך אדום, חם לך?" "נו...עבודה...אם לא חם לא
 עובדים". "אבל אתה תמיד עובד, היחיד שעובד, בוא תנוח, אני אביא לך
 עוגיות שהבת שלי הכינה, עוגיות שומשום, משהו דליקטס". "עוד מעט, אני
 צריך לסיים, אני אבוא לנקות חדרים ואת מקום ראשון". "בסדר-בסדר אני
 מחכה" אמרה וסגרה אחריה את הדלת. הוא הוציא סמרטוט יבש
 ועבר שוב על המסדרון, הוא סיים כשהידיים שלו שרפו מההחזקה הממושכת
 במוטות העץ של המטאטא והמגב והחליט לצאת לגינה לסיגריה, לפני שהוא
 מתחיל את סבב ניקיונות החדרים. אלו כבר לא ידיים של כותב, חשב בליבו.
 פעם האצבעות האלו היו מקלידות במהירות, יורות מילים, יוצרות סיפורים
 יש מאין. היום, הן אכולות מאקונומיקה שאוכלת את הכישרון שלו בנגיסות
 קטנות. לא כתבתי כבר כל-כך הרבה זמן, אמר לעצמו בייאוש. נראה שהן
 שכחו כבר את מגע המקלדת והתרגלו למגע של כפפות ושל חומרי ניקוי. אני
 לא מאמין ששרי לא באה לפה, מי יכתוב על מה שקורה כאן אם לא היא. אני
 לא יכול לכתוב כמו שאננה מבקשת ממני. העבודה הזו השחירה לי את
 האצבעות, השחירה לי את השכל, איך אוכל לחזור לזה. הוא עישן את
 הסיגריה באיטיות, שואף שאיפה ארוכה ומשחרר את העשן לשמיים הבהירים,
 לגינה המטופחת, לפרחים הצבעוניים, שלמרות ניסיונם העיקש לא מצליחים
 להאיר את המקום. השמש עולה כל בוקר מחדש, אך האנשים האלו, חשב,
 נותרים בחשיכה, איש לא רואה אותם, לרוב גם לא משפחתם. אנשים פוגשים
 גיבורים יפי תואר, חזקים מהטבע רק באגדות. הם קוראים סיפורים שנשמעים
 להם כמו פנטזיות רומנטיות או טראגיות שהשערות יכולות לסמור מהן. אף
 אחד לא יודע שאני זוכה לפגוש אותם יום-יום, אנשים שנלחמו במלחמות,
 שיודעים את משמעות המילה רעב כשאכלו ניירות כדי להשביע את כאבי
 הבטן, או את משמעות המילה אבל כשקברו את בני משפחתם זה אחר זה.
 אנשים שראו מדינות קמות לתחייה ומתפוררות מכסף וחמדנות, אנשים
 שאיבדו את אהבתם הראשונה, השנייה והשלישית. המחשבות לא נתנו לו

מנות. הוא החליט אחרי העבודה לנסוע לקאנטרי, ללכת לשחות קצת, כמה בריכות, סאונה והראש יתנקה, היה בטוח שהמחשבות יתאדו מעצמן, אבל הן לא. בערב התיישב לראות טלוויזיה עם אנה, לא באמת הסתכל, רק בהה עד ששמע פתאום את אחד המרואיינים אומר: "הדבר הכי גרוע בחייו של אדם הוא חוסר היכולת לקחת החלטה ולהיות תלוי לגמרי בתנאים". מיד לקח עט וכתב את המשפט על חתיכת עיתון, הביט עליו מספר שניות והוסיף שאדם שחי חיים כמו אסיר שכלוא בתא קטן עם חלון וסורגים. רק לסוהר ישנו המפתח לדלת. מיכאל חשב על צומת הדרכים שבה הוא נמצא, על הפחד שמונע ממנו לקחת החלטה. יותר מזה, הבין שכפי שהוא אסיר עוד בחייו, הוא גם הסוהר שברשותו המפתח. לראשונה מזה זמן רב מיכאל הצליח לישון שינה רצופה בלילה.

.....
ד.
.....

למחרת בבוקר, מיכאל חיפש פנקס שיוכל לקחת איתו לעבודה. ושיהיה מספיק קטן ודק כדי שיוכל להחביא אותו בכיס של המכנס. אחרי מספר דקות, חדר העבודה כבר התמלא באבק, ערימות של דפים וקלסרים כיסו את השולחן והוא החזיר את הקלסרים בזה אחר זה למדף העליון כשפתאום נפל משהו על ראשו. פנקס קטן בעל כריכה ירוקה דקה שרק כמה מדפיו הראשונים נתלשו. הוא נישק את כריכתו, הכניס אותו לכיס, הוסיף עיפרון ויצא. כשניגש ללוח העבודה ראה את שמו מופיע שוב ב"קומה רביעית-סיעודית א' גפן". מאז שהגיע לעבוד כאן, הוא משמש בתור פקק, איפה שצריך תוקעים אותו. בהתחלה עוד ניסה לדבר על זה עם ז'קלין, "באתי במקום זהבה וזהבה מקומה שלוש!" "נכון, אבל אתה גבר וגבר צריך לעבוד קשה!" "גבר, גבר, אבל לא חמור". "מיכאל לאן אתה חושב שהגעתי, מההתחלה אמרתי לך שזו עבודה שחורה". "עם עבודה שחורה אין בעיה, אם רק המילים היו לבנות...". וז'קלין שאף פעם לא יודעת איך להתמודד עם ההערות שלו, סיימה במשפט המנצח שלה "אה...מיכאל לא טוב לך, אתה תמיד יכול לעזוב", כששניהם

יודעים שהוא לא יכול. כשרק הגיע לעבודה, היה נושא להתערבות, היו כאלו
 שאמרו שישרוד יום או יומיים, אף אחד לא נתן לו יותר מחודש. זו אומנם
 עבודה שחורה, אמרו לו, אבל לא עבודה בשביל גבר. כשיצא מהמעלית פגש
 את סרגיי "או מיכאל, אתה איתנו היום?" "כן" "בוא, בוא תשתה משהו חם,
 תאכל איזו עוגייה, תראה איך אתה נראה". מיכאל שמח על ההזמנה, סרגיי
 היה אחד האנשים האינטליגנטים שיצא לו להכיר בעבודה הזו. הוא התגעגע
 לשוחח עם אנשים כאלו, כאן הם ממש מעטים ואם כבר, אז הם עובדים קשה
 כמוהו. ברוסיה סרגיי היה ראש אגף סיעוד בבית חולים, אבל כשהגיע לארץ
 לא הצליח לעבור את המבחנים ובא לעבוד כאן כמטפל. היום הוא רק מחכה
 לפנסיה, נותרו לו עוד חמש שנים, עד אז הוא הולך עם שתי חגורות גב.
 "מיכאל אתה ממש רזה, אתה חייב להתחיל לאכול יותר". מיכאל טפח לו על
 הכרס "שיהיה לי כמו שלך?" "אתה נראה רע" פסק סרגיי. "החיים רעים"
 השיב. "תשמע", הוא רק התחיל את המשפט וכבר קטיה נכנסה למטבחון
 "מיכאל תיגש מהר לחדר 415 פסיה שלשלה על כל השירותים". מיכאל הניף
 את אצבעו ואמר "לא רק רעים, גם מסריחים!" "ני פוך אי נה פירה!" צעק לו
 סרגיי, "אידי כצ'ירטו!" החזיר לו מיכאל והלך לקחת את עגלת הניקיון. כיוון
 שהוא העובד החדש, הוא קיבל את העגלה הכי דפוקה, את זו של זהבה נתנו
 לאחרת. הגלגלים שלה חורקים, מעידים תמיד על הגעתו. לפעמים כשאין
 לו כוח והוא רוצה לנוח כמה דקות, הוא סוגר את דלת השירותים, מתיישב
 על האסלה, מניע את העגלה קדימה ואחורה ומרגיש כמו אחרון הטיפשים.
 העגלה כבדה, יש עליה שני דליים של מים, שני בקבוקי חומרי ניקיון, תיק בד
 כחול ובו סמרטוטים, שקיות, כפפות גומי וכפפות חד פעמיות ובנוסף היא לא
 יציבה. מיכאל נכנס לחדר 415, "אוי מיכאל, אני כל-כך מצטערת" התחילה
 לייבב פסיה "זה בסדר". "לא, אני כל-כך מתביישת". "זה בסדר, כולם עושים
 קקי בשירותים". מיכאל נכנס לשירותים וסגר אחריו את הדלת. הוא הרגיש
 איך הריח חודר לו לאף, לפה, לאוזניים, נדבק בשיער, בבגדים, בידיים. הוא
 הרטיב את אחד הסמרטוטים במים והעיף את מה שהיה על האסלה לרצפה

וחזר על זה פעם נוספת ואז אסף הכול במטאטא ויעה, זרק לאסלה והוריד
 את המים. שוב אסף ושוב זרק ושוב הוריד את המים, ניזכר איך שפעם, אם
 רק היה רואה שערה במנת האוכל שלו, היה מפסיק לאכול. הוא שפך את
 חומר האקונומיקה על האסלה והרצפה וניגב אותם בסמרטוט לח, לקח את
 ריבועי הספוג, טבל אותם באקונומיקה ועבר על האסלה, המשענת, הידית, על
 הקיר הצדדי והקיר האחורי ועל הרצפה. מחק את העקבות, העלים ראיות ולא
 האמין כשהשעון הראה שעברו רק עשרים דקות מאז שהחל את המשמרת.
 כשיצא מהחדר שמע את פסיה צועקת לו משהו. הוא נכנס לשירותי העובדים,
 קרצף את הידיים, את הפנים, הוריד את החולצה, השפריץ מים אל בית השחי,
 על הצוואר, על בית החזה, נעמד מול החלון הקטן והסתכל על השמש שכבר
 האירה. מהחושך אל האור, חשב לעצמו. הוריד את מושב האסלה, התיישב
 והוציא מכיסו את ספר הטלפונים והעיפרון,

.....

וכתב

.....

קולה עולם / לורן מילק

קולה גרה בתוך הבקבוק האדם והצר.
אומרים שיש לה בגוף מיץ מרשרש שנגמר.

קולה עושה פלונים,
מפחידה ג'וקים
וסוחבת שלוקים.

מסניפה אבקת קסמים משטרות ירקים,
ואוספת מתוקים.

בבית הבליעה שלה כלם מתים
והיא לא אוהבת באמת את טעם החיים.

מִתְכַּת / לֹרֶן מִילֵק

גּוֹפִי לוֹ כְּפָחִית -

מִתְכַּתִּי וְאֲנוּשׁ.

עֵינַיִם אֵלָיו

עֵינַיִם אֵלָיו

מִטְבָּעוֹת שֶׁל זָהָב

אָדָם.

גּוֹפִי הִכָּהָה, הִסְדִּיק,

הָעִירָם.

עֵינַיִם אֵלָיו

עֵינַיִם אֵלָיו

מִטְבָּעוֹת שֶׁל זָהָב

אָדָם.

חלדה / לורן מילק

זה כמה שעות מאז
שלא רחצתי את גופי
שלא נקיתי תא-תא
ואני מלאה מות.

מה הוא רוצה ממני?
כֶּעֶקֶב זה
הנגלה לי בחלומי
פֶטָמָה אחת שרוטה,
פֶטָמָה אחת
שרוטה לי בפיו.

זה כמה שעות מאז
אני גוחנת לעבר חלון,
כמות של זרע בשערי
ואני מטפֶטֶפֶת...

עינים ירקות,
עינים ירקות כחתול
זנק.

זֶה כַּמָּה שָׁעוֹת מֵאָז
שָׁלֹא רָחַצְתִּי אֶת הַחוֹל מִנְעָלִי,
שָׁלֹא הִגַּבְתִּי עַל הַזֶּרַע
בַּצֵּעָקָה גָּסָה.

שְׂאִישׁ לֹא יִשְׁמַע
אֶת הַשִּׁקָּט
הוּא אָמַר
שִׁישׁ אֵשׁ וְעֶשֶׂן
יוֹצֵא בְּאַרְבָּה.

הוּא צוֹחֵק צָחוֹק קָשָׁה
כְּצִלִּיל כַּפּוֹת נַעֲלָיו,
אֲנִי צְרִיכָה לְשַׁפֵּשֵׁף אֶת הָאֶפֶר
לְשַׁפֵּשֵׁף אֶת הָאֶפֶר,
לְשַׁפֵּשֵׁף.

פֶּטְמָה אַחַת חִלּוּדָה
פֶּטְמָה אַחַת
כְּחִלּוּדָה לִי בְּפִיו
בְּעִזֹּ יִרְקָה
כְּחִתּוּל זֶנֶק.

שיקגו / לורן מילק

אם אתה גבר
תכבה את המנוע
כשאני ערה בלילה
ואתה מסתובב למטה עם ההונדה
תראה לי את הסליד שלך
ואני אתן לך להוריד את הקסדה.
אתה תמדד לי את הדפק,
את החם בין הרגלים
ילד הומו של אמא
תעלה אלי הביתה ותרטיב לי את הג'ורח.
מציל שלי, קפיץ לברכת הדם הקפואה,
ערס עם עינים של שיקגו, בוא מתחת למטריה של אמא
קח לי את הצרור מהצואר, תפרץ לפצוציה שלי,
תן לי לראות צפרים הפוכות.
תטביל את אחורי,
תעשה כמו בעלי,
גבר אותי, שחרר אותי מהגרונ שלי, שיקגו.

פּרַפּר פּרָלִין / לורן מילק

פּרָלִין שְׁלִי, הַדְמָעוֹת מְנַקְבוֹת אוֹתִי.
אֲנִי חֲסִינָה כְּאֶדְמַת חֲרָסִינָה
בְּקוּעָה.

אַתָּה כְּמוֹ חֹר בְּאַזֵּן
שֶׁנִּסְתָּם
וַיִּמַּת לְהִתְנַקֵּב
שְׁנִית.

מְכַרְתָּ אֶת קוֹלְךָ,
חֲסֵר-נְשִׁימָה
כְּחִלְזוֹן בְּלִי בֵּית
לִידִים הֶרְכוֹת בְּתַבֵּל.
וְאֲנִי דִיו, נּוֹצוֹת וַיֵּין,
לְמָה אַתָּה מְחַכָּה?
קוֹלוֹת שְׁפִיכָה, מְזִיגָה, בְּעִירָה,
בְּתוֹךְ הַגִּינָס שְׁלִי,
אַתָּה הַנְּרָקִים
בְּתוֹךְ הַכִּיס שְׁלִי.

פָּרְלִין שְׁלִי, תֹאכַל אוֹתִי.
 הָאֲגוּזִים שְׁלִי נִשְׁבְּרִים כְּשֶׁאַתָּה שָׁר,
 קוֹל שֶׁל מְלֶאךָ חַיֵּב לְהִשְׁמֹר קֹר.
 אֲנִי נְשִׁימָה שֶׁל פְּרֹפֶר
 מְשׁוֹקוֹלֵד נִמָּס בְּבִכִּי,
 וְאַתָּה עוֹד שָׁר
 עַל בּוֹעוֹת הַחֶלֶב
 וְעַל הָעֲטִיפוֹת שֶׁנִּפְתָּחוּ בְּתוֹכִי,
 וְרוֹקֵד
 עִם פִּיּוֹת הַדְּבֶשׁ
 הַמְּמַלְאוֹת בְּנִגְיָעוֹת
 כְּנָפִי.

קַח אוֹתִי רָגַע לִפְנֵי שְׁאֲנִי עָפָה
 אֶל אֶרֶץ הַמַּלְיָם הַנִּמְוָחוֹת בְּפִי,
 נִגֵּן אוֹתִי רָגַע לִפְנֵי שְׁאֲנִי פֶרֶפֶר פָּרְלִין.

מורידת השלגים / לורן מילק

היא מתה עם הפרווים באגם.

לאן שהסתכלו,

מצאו אשה-פרפור

עם גוף כחל חשוף,

ועינים שחרות

עינים שבורות.

ובבקרים הרטבים

פרחו בענפיה פרחי דבש לבנים,

כוכבים נופלים קראו לה

מורידת השלגים.

וכשנפתחו לה הפנים

מריח הירח,

היא שקעה באגם

עם הפרווים האפרים,

בדמה פרפרים.

ולִי היתה ילדת כשפים,

עם מצופים קטועים

וזימים של דגים.

יָדִים / לֹרֶן מִילָק

יָדִים

כְּחוּטִים פְּרוּמִים מֵאָדָם

יָדִים

תָּרוֹת אַחֲרֵי מוֹנִית

קפּוּלִי מְשִׁי יֶרֶקִים

כְּנִשְׁיוֹת פָּרָא שֶׁנִּשְׁקָתִי לָהּ בְּשָׁנָתִי.

יָדִים

כְּנִפֵּי פְּרָפְרִים שֶׁלֹּבֶשְׁתִּי

כְּנִחְשֵׁי עֶנֶק מְפָתָלִים בְּמַעֲלֵה גּוּפִי

מְטַפְטְפוֹת טְפוֹת שְׁפָתַיִם

פְּתִיּוֹת שְׁלִי.

וְחִלְמָתִי יָדִים נוֹגְעוֹת בְּיָדִים שְׁלָהּ

שְׁחֵרוֹת כְּאֻנְקוֹת הַלֵּילוֹת

רִיחֹן כְּרִיחַ הָעֵנֶבֶר לְרַגַּע,

וְהֵן מִשְׁתַּנּוֹת.

אַחַר חֵירוֹת הֵן כְּעִינֵי הַשֶּׁלֶג

צִבְעֹן הוֹלֵךְ וּמִדְרָדֵר,

וְאֵין מְרַגֵּשׁ בּוֹ

לְרַגַּע

הֵן נַעֲשׂוֹת שְׁלִי.

המדוזות הללו נִשְׁבִּים, קצת מעבר לשובר הגלים המתינו במשך שנים רבות. הן האזינו בסבלנות לקולות האדם ההולכים ונמוגים, חשו את מרקמן של האבנים המתפוררות וצפו בים המתייבש שהתמלא אט-אט בפסולת תעשייתית. כשהגיע הרגע הנכון, הן ידעו. החול החום והעמודים המחלידים שנשאו בעבר את משקלן של שמשיות הבד, נעו קלות ברוח מלוחה שורקנית ומצבורי מתכת בלתי-מזוהים ניקדו את משטח הבטון האפור שלצידן. נראה היה כאילו נע הים בכוחות עצמו, גועש ומשליך את מה שנדמה כנתזים גדולים של מים שטיפסו לאיטם על החוף הנטוש בזרועות שקופות מיטלטלות. נקודות של כספית חומצית המאכלות משטח נחושת. "עכשיו", נישאה הלחישה כבחוש רעיל, נוצרת על סף תחום השמע מתוך רחשי הגרירה והתפצפצות הקצף. ואיש לא עמד שם על החוף הריק להביט בגלים השקופים הללו שכיסו אותו לאיטם. משום הזמן שחלף ואותם שהיו יכולים ליהנות מן המחזה או לחשוש ממנו או אפילו להביט בו באדישות בזמן שהוא מטביע אותם באיטיות חסרת עניין, כבר לא היו שם. עננים אפורים כהים שטפו בעורקים שחורים של שמיים ואדי אבק מתכתי מעורב בריחות אשפה התערבלו ברוח לאורך קו החוף. המדוזות שכבר כיסו את מחציתו, הוסיפו לנוע באיטיות, נחושות כגורל עצמו. אך אז, לפתע, מכיוון היבשה, הופיעו המפלצות. נקודות הולכות וגדלות הרומסות את קו האופק. הראשונה שבהן צהובה שחורה בעלת עין אחת כמעט שקופה וטור אימתני של שיניים, התקדמה בקרטוע איטי על ארבע רגליים עבות, מנהמת בקביעות. ומעט לאחר מכן שנייה קטנה ממנה, כתומה אדומה שאחזה בין שתי זרועות קצרות, חפץ גלילי אותו דחפה בעיקשות לפניה. השלישית צהובה כתומה ובעלת צוואר נחשי משונן התנשאה מעל שתיהן. והגלים השקופים הצפופים נעו מעט לאחור.

"מה זה?" לחש הקצף מבעד לאלפי זרועות מיטלטלות. "מה מתרחש?" סיננה הרוח המלווה מבעד לאדי הזבל והרעל. והמפלצות הוסיפו להתקדם, מפריחות עננים של אבק כהה. שואגות ומרעידות את האדמה ונוהמות. ונקודות הכספית נעו במקומן בחוסר נוחות, בהיסוס על זרועות הציד שלהן. משהו לא היה בסדר. לא כך היו אמורים הדברים להתנהל. ואז הן הבחינו באדם. אותו בן אנוש כבוי, מורכן ראש שצעד בין המפלצות, מורה להן את הדרך כאילו מתוך הכרח, מצביע לעבר החוף והים. והמדוזות הבינו שרומן. "בגידה!" רגש הים מבעד לאינספור גופים שקופים. "שקר!" לחשה הרוח.

והמפלצות הוסיפו להתקדם, מטילות גושי אדמה לכאן ולשם. נעמדות ושוב מזנקות לפתע לדרכן. וצל מבני הבטון הנטושים מוטל סביבן כשבירה של מראה אפלה. והרוח נאנחה למשך רגע ארוך אחד ופסקה, והמדוזות החליקו לאיטן לאחור, נבלעות בנהמת גלי הים וטיפות הגשם היורד, מותירות מעט משלהן על החוף בכדי להוסיף ולקיים מתוך הרגל של שנים את האשליה. הן הבינו שהרגע חלף, ככל הנראה, שאולי לא ישוב עוד לעולם. המפלצות הקדימו אותן.

בן האנוש הכבוי הרים את ראשו המורכן, מושך עליו את כובע המעיל ומוציא טלפון נייד מכיסו. "הלו משה" אמר, מנגב את המכשיר בשרוול מעילו. "אתה לא חושב שזה משוגע לגמרי לשלוח אותי עם הכלים ביום כזה תראה איזה סערה בחוץ". לאחר מכן האזין במשך מספר רגעים, עוצר את הטרקטור והמחפר ומסמן לנהג המשאית להתחיל לשפוך את מטען החצץ שלה. "בטח שאני מבין שצריך לגמור את החניון בזמן. אבל אם זה ככה, איפה המערבל שלי?" "לא מעניין אותי ששולמן רוצה לאכול, תגיד לו שיעיף אותו הנה". הוא ניתק את הטלפון בלחיצה חדה, מצטער בינו לבין עצמו על כך שצריך להרוס את החוף הזה ולהפוך גם אותו לחניון. למרות שזה

אולי עדיף על רחצה בזיהום וזבל. אבל עבודה היא עבודה ואומרים שאנשים כבר פחות מתעניינים בימינו בים. חבל.
מבטו נתקל לפתע בגוש שקוף דמוי ניילון, משוטח על החול הכהה כמו בלון חסר אויר. מדוזה מתה שנשטפה אל החוף בין הגלים.
הוא הקיף אותה בזהירות, אומד במבטו את גבולות החניון החדש, חולף כבדרך אגב על פני שובר הגלים המתפורר.
והמדוזות הללו, שבים, הן הוסיפו להמתין.

פרק שישי / אורי רדלר

האיש במעיל המסע המלוכלך עמד ושתה קפה. למעטים שהכירו אותו הספיק לומר שהוא מחבב מאד את המשקה המעניין הזה.
את הרבים שלא הכירו אותו זה כלל לא עניין. הוא חשב על כך מעט, מתעניין בכביש שטוגן לאטו בשאריות שמן מנועים תחת שמש הצהריים.

אותו איש במעיל מסע מלוכלך היה אדם מתעניין מאד. למעשה, הוא היה אדם מתעניין עד כדי כך שמעט מן הסובבים אותו שהיו פזיזים יותר מן האחרים היו נוטים לפעמים לומר שהוא אולי שייך למחלקת חקירות מסוימת... בשלב זה היו מבחינים במבטו של אותו אדם במעיל מסע מלוכלך, או שומעים לפתע רחש או מבחינים בנצנוץ פתאומי ומשתתקים מיד.

האיש במעיל המסע המלוכלך היה מנומס להפליא. הוא דיבר תמיד בקול רם, שתה והתווכח ובילה בלהט שלא היה מבייש פר מסתער, אך מעולם לא התפרץ לתוך דבריו של אחר, נהג בחוסר סבלנות או חטא בגסות רוח חסרת בסיס.

מראה של עיירת מכיני הלבנים היה מעורר מחשבה בשעת הצהריים, כך נהג תמיד לומר. וכעת הייתה זו שעת צהריים והנוף שנשקף לעברו מתוך מסגרת החלון בהחלט עורר מחשבות רבות.
דרך אבק חומה-אדומה מדגישה בנייני חימר בנדיבותו חסרת הדאגות של צייר מתחיל וערימת חביות מתכת ריקות שהיוותה מחסה מצוין במקרה הצורך. האדם במעיל המסע המלוכלך הכיר אותה ואת תכונותיה היטב.

אחד משני האנשים החמושים שעמדו מולו בסבלנות כחכח ביושב. מושך את תשומת לבו.

"אנחנו לא אוהבים כאן מתחקרים". סינן האיש מגביה מעט את אלת המתכת שלו. "לא אוהבים אותם בכלל. הבעת פניו של האיש הקרינה חוסר אכפתיות מרושע ועיניו נראו כמתחפרות בצידו ראשו. חברו היה גוץ קופצני ונלהב שעשה רושם של הטיפוס שנגרר תמיד לצרות ומבצע את הזוועות הנוראות ביותר מבלי לשים לב כמעט.

"נפרק לך את כל העצמות שלך". אמר הגוץ הקופצני. האיש במעיל המסע המלוכלך הביט בהם, לוגם באטיות מכוס הקפה.

בעל האלה נופף בה באיום. הגוץ שלף סכין קצרה ומשוננת, מעביר את משקלו מרגל לרגל.

"אין לנו לא עצבים ולא חשק למתחכמים כאן". הסביר בעל האלה. "זה לא משהו אישי, בכלל".

האיש במעיל המסע המלוכלך סקר אותו בעיניים קפואות. לאחר מכן נע מעט הצידה ובחן את סביבתו.

החדר ששימש לו כרקע הפעם היה פשוט וחסכוני. שולחן, ארגז, שידה קטנה, מזרן ומנורת עמוד מן הייצור החדש, אהיל בד מצויר שהתנוסס כפרח פלסטיק מבריק מדי בקצהו של מוט פלדה עבה. בעל האלה נדרך. הגוץ הפך את הסכין, מכין אותה לדקירה והחל לצעוד שמאלה בתנועות מעגליות

האיש במעיל הביט בהם פעם ופעמיים. הגוץ עקף את הכיסא מן הייצור החדש שעמד ביניהם. בעל האלה הניף אותה לאחור. האיש במעיל הניח את כוס הקפה על השולחן ובחן אותו. בעל האלה עצר לרגע כמהסס.

הגוץ השלים את מסלולו ועמד כעת בצדו הבלתי מוגן של האיש במעיל.

צופי התחרויות במרתף אולם התרבות לא היו מהמרים על האיש במעיל המסע המלוכלך לו בחר להשתתף באחד מן האירועים המפוקפקים הללו. הוא לא נראה חזק במיוחד ועיניו בהו נכחו בריכוז חולמני וריצדו מפעם לפעם לכיוון זה או אחר. כביכול, מופתעות מעצם קיומו של העולם.

בעל האלה שנתקל כעת באחד מאותם מבטים, ייצב את זרועותיו פעם נוספת והניף אותה לאחור. הגוף התכווץ מעט, מרים רגל אחת מן הקרקע.

האיש במעיל המסע המלוכלך בהה לפנים באדישות. הגוף בעט בכיסא והסתער מן הצד. בעל האלה הנחית אותה בכוח, החטיא את הכתם המטושטש שחמק מול עיניו ויצר סדק מכוער לאורך השולחן.

"היי", אמר הגוף שספג את עמוד המנורה בזרועו. הוא שמט את הסכין. מתנווד לרגע. בעל האלה הניף אותה בקשת נמוכה. הכתם המטושטש חזר ולבש צורת אדם, נסוג מעט לאחור ומסובב את עמוד המנורה במהירות גדלה והולכת. הגוף חזר והתייצב, מתכופף לעבר הסכין. עמוד המנורה המסתחרר הכה ברגליו של בעל האלה. הכתם המטושטש נע בשנית. הגוף העביר את שיווי משקלו לאחור, בעט לכיוונו בכוח והחטיא. בעל האלה תקף מן הצד ודחק את הכתם לכיוון הקיר. הכתם עצר פעם נוספת, מכה לפנים בעזרת המנורה ומדלג מעל הכיסא. הגוף שיסף ודקר לכיוון גרונו ובעל האלה הרים את הכיסא, נעזר בו כבמגן. "מספיק". אמר האיש במעיל המסע המלוכלך. "כבר מתחיל להיות מאוחר".

הגוף גיחך, בעל האלה מצמץ פעם ופעמיים, מביט לכיוונו בשאלה. הגוף הנהן, ידו האוחזת בסכין שקעה מטה באטיות. האיש במעיל המסע המלוכלך ריפה את אחיזתו בעמוד המנורה. "אתה הבנת את העניין?" אמר בעל האלה. הוא צעד לאחור במהירות. עיניו היו ממוקדות בדלת. האיש במעיל הביט בו. הגוף משך בכתפיו, פורש את ידיו לצדי גופו. "אנחנו נגיד להם שהבנת". בעל האלה קד.

האיש במעיל הביט בהם בשקט במשך מספר רגעים. הוא ניגש אל הארגז הקטן שעמד לצידו.

"זה מה שהבנתי". אמר, מוציא ממנו לבנה מן הייצור החדש

ומציג אותה לשני יריביו. "זה כל מה שהבנתי!"

מחאות כפיים רועמות הדהדו מקירותיו של אולם התרבות. מאה צופים קמו כגוש אחד, אוחזים בידיהם לבנים קטנות ומנופפים בהם בשיגעון. השחקנים קדו פעם ופעמיים, יורדים מן הבמה

המאולתרת ומצטרפים אל הקהל שבירך אותם בחום.
 "משחק מצוין". אמר אדם משופם במיוחד. "יום לבנים שמח".
 בירכו אחרים. "מדהים, פשוט מדהים..". "הרגשתי שזה אמיתי".
 שני זוגות צעירים שעמדו בשורה הקרובה ביותר לבמה פינו את
 הדרך לאיש במעיל המסע המלוכלך. הוא חייך לעברם בחום. מדי
 פעם הושיט את ידו ללחיצה מהירה והשיב אותה במהירות לכיסו.
 "תגיד לי, אתה". פנה לעברו בפתאומיות אחד הצופים האחרים,
 אדם צר פנים שהיה שיכור או פזיז מעט יותר מחבריו. "יש סיבה
 שאתה כל הזמן עם אותו המעיל?"
 האיש במעיל הביט בו.
 "...תראה את המזג אוויר בחוץ". הוסיף צר הפנים, מחדד את
 נימת קולו למראה הצופים האחרים שהחלו להתקבץ סביבם.
 "חם".
 האיש במעיל הביט היישר בעיניו.
 צר הפנים העביר מבט על סביבותיו. אחר כך, הבליט את חזהו
 והטה את ראשו כלפי מעלה.
 "מה? מה? מה יש לך במעיל שלך שם. אה???"
 האיש במעיל החזיר לו מבט מתוך חרכים דקים ואפלים של
 מצודה מבוצרת.
 צר הפנים נרתע לרגע ופנה אל הסובבים. "לא נראה לכם משונה
 שהוא אף פעם לא מחליף את זה?" הוא הצביע על מעיל המסע
 המיושן שחתכים אלכסוניים וכתמים כהים נימרו אותו מכל כיוון
 אפשרי. אפילו בהצגות. אפילו אז אתה לא מחליף את זה".
 האיש במעיל הביט בו למשך רגע אחד נוסף.
 "יום לבנה שמח". אמר.
 צר הפנים השתנק ובלע אוויר. על פי המסורת המקובלת נחשב
 הדבר לנימוסים גרועים מאד לא לענות לברכה כזו. הוא התפתל
 במשך מספר רגעים.
 "יום לבנה שמח". אמר לבסוף, שולח מבטים מהירים בסובבים.
 האדם במעיל המסע המלוכלך המשיך בדרכו, חיוך זעיר על
 פניו. שורות המושבים באולם התרבות הלכו ונעשו צרות יותר ככל
 שקטן המרחק מן הדלת, אך ברגע זה, תוך ניווט בזרם בן עשרות
 צופים, קשה היה לו להבחין בכך. הוא התמקם על אחד המושבים,

ידיו בכיסי המעיל שלו והמתין. קבוצת דמויות עמדה בקצהו הרחוק של האולם. הם השתייכו ל-"מוגנים", אלו שעברו את המלחמה במצודות תת-קרקעיות, בלתי-פגועים, מתגודדים, במצב טוב מן האחרים ומודעים לכך. אחת מהן אחזה בידה קישוט זכוכית מן הייצור החדש ופילסה את דרכה לכיוונו תוך התנצלויות לצופים האחרים בהם נתקלה. האיש במעיל המסע שלח לעברה מבט קצר כשצעדה בין השורות, עצרה מפעם לפעם וברכה בברכת שלום צלולה אדם זה או אחר. כשעברה לידו התעכבה לרגע, רק למשך רגע אחד. אך זה הספיק בהחלט. האיש במעיל בחן מזווית העין את מעשיו של אחד מן המלווים שלה שסקר את האולם במבטים חשדניים ועטה מדי שרד ושורת אותות מוזהבים. אביה היה אחד מן ה-"מוגנים" הבכירים ביותר.

האיש במעיל גיחך. יחסית לקבוצה המחשיבה את עצמה כל כך. לקח להם זמן רב להבין שהמלחמה נגמרה ולעלות אל פני השטח. הוא זכר היטב את המשימה באותו יום מסוים - פשוטה יחסית, ליד עיר ההרים של הכרמים. ולוגריש עוד היה שם לוגריש חסר האצבע והמתאבל. מישהו למעלה התייחס ברצינות לשמועות מן הרחוב. קבוצה קטנה של לוחמים מסתובבת באזור היקבים, קרוב לכאן. מסוכן, מסוכן מאד. התושבים חושדים שאלו שאריות של שאריות של צבא או משהו בדומה לזה. אחראי הסחר האזורי יצר אתם קשר, קבוצת שכירים חסרי מעצורים. שרידים של תקופה שונה. "התשלום במזומן. המחיר הרגיל". דקלם ברשמיות בין לעיסה לבליעה. שלושתם, עניים מאי פעם, הסכימו מיד.

ההרים הסגילו במרחק, נקישות חרגולים בקעו מפעם לפעם מבין הקוצים הרמוסים וחיות קטנות זינקו לכאן ולשם במורד שביל העפר. גדר רקובה מחוזקת ברצועת מתכת נמתחה לכיוון המפעל. צללית המבנים הלכה והתבהרה עם כל רגע חולף וזרקור מבנה הפיקוח הנטוש בהה חסר נורה לעבר ערוץ הנחל. המתאבל חייך ורופף את נרתיק האקדח שלו. לוגריש בחן את השטח, עין אחת מעט עצומה. ראשו נוטה הצידה. ושיניו חורקות בעצבנות. "גרוע מאד". אמר המתאבל בצרידות ופנה אליו. "שוב קיבלנו רק שאריות". ההתקן המתכתי המשונה שהיה תלוי על גבו חרק בדקיקות באופן שהזכיר יללה מתמשכת.

לוגריש צחק והעביר את רצועת רובה הציד שלו לפנים. עיט פרץ בפתאומיות מתוך אחד השיחים והבהיל אותם. המתאבל ירה בו. עשן נמהל בניחוחות מבושמים על תקרת העץ של אולם התרבות. עיניו של האיש במעיל צרבו מעט. אותם ימים רחוקים התפשטו בו לעתים קרובות מדי ברגע יחיד והתנדפו מיד כמו ארס מכלה, משיבים לחיים עידן ביניים של בעלי מקצוע מנוסים. שם לאורך שדה של חצאי חרטות, היו מוטלים דם, כאב ופלדה מבוקעת. תקופה שחלפה. ועכשיו זמנים שונים. האיש במעיל המסע הרים את ראשו והביט בה מתרחקת בין המושבים. שלוה. רגועה. קופצנית מעט. המלחמה מעולם לא נגעה בה. היא סובבה חצי-ראש לאחור. אחד השומרים לחש משהו. השני נדרכ. האיש במעיל הביט לכיוון אחר ולחץ את ידו המושטת של אחד הצופים. להביך אותה במהומה היה הדבר האחרון שרצה. ושוב נזכר ביום ההוא.

הם הספיקו לסייר ברוב היקבים. משאית החלוקה הצהובה והמתקלפת הגיעה, העמיסה את ארגזי היין ונסעה. שנים לאחר מכן גילה שרובם של אותם ארגזים מגיעים למגדל הפלדה של הסוחר הבכיר. האיש במעיל המסע המלוכלך עדיין כעס כשחשב על כך. הנתיבים שלהם היו שבילים מקבילים במבוך ארוך ומפותל. באחד מאותם פיתולים איבד האיש במעיל את דרכו והרבה מעבר לכך.

המבנה הרבוע שבו נחפר היקב האחרון היה סימטרי ומהוקצע והורכב מטלאים של בטון ישן וחדש שחוזקו במוטות ברזל. השלושה התקרבו אל המבנה. התקן המתכת שעל גבו של המתאבל חרק. לוגריש ירק.

"לא סימן טוב כשהמתכת שלך בוכה ככה. בכלל...". משפטיו של לוגריש שקעו תמיד בסופם ונבלעו בלחישה כמו שלהבת נר שכבה מאליה. ההתקן שעל גב המתאבל חרק פעם נוספת, המתאבל עצמו כיוון בריכוז וירה בעיט נוסף שריחף מעליהם. "סימן רע מאד...". חזר ואמר לוגריש. הוא הרכין את ראשו וסקר את הקרקע שהייתה עשויה עפר אפור כבד.

דלת המבנה נתלתה עקומה מציר שבור יחיד ועטיפת נייר קרועה מן הייצור החדש שימשה כחלון. שתי דלתות עץ רחבות

חסמו את פתחו של מחסן קטן. שרשרת ומנעול נקשו עליהן
במקצב קבוע. לוגריש ניגש אל הדלתות. חריקה נוספת נשמעה
מכיוונו של המתאבל, אך הפעם נוסף לה הד מוזר, המהום עמום
מתפורר. נראה היה שהאדמה, צחיחה ומבוקעת מחוסר מים, עונה
בחריקה משלה. באותו רגע, לראשונה לאחר עשרים ושש שנים
של מלחמה חזרו ובקעו המצודות.

היא יצאה מן האולם, מחליקה כמו עלה שלכת אל מחוץ לשדה
הראיה שלו. הביטה בו קודם לכן כמובן. מבט קצר אחד שהוסווה
היטב מן המלווים. האיש במעיל חייך. פעולה שנעשתה קשה באופן
מפתיע לאחרונה. האם אותם ימים משפיעים עליו עד כדי כך. שאל
את עצמו. לוגריש איננו כבר זמן רב. הפריחה המשונה שאיכלה
מחצית מידו חזרה ותקפה אותו פעם נוספת. האיש במעיל זכר
את מראהו המצולק, מוטל על גבו ברחוב העיר ליד החביות, בוהה
בשמיים ריקים מענן. איבריו המעוותים נראים כמונחים לצידו בין
סלע מכוסה אזוב לבקבוק שבור מן הייצור החדש. האיש במעיל
עמד והסתכל מטה למשך רגע או שניים, מקפל במחווה הכמעט
מנומסת צרור זיכרונות חסרי יחוד ומשליך אותם אל שק התודעה
שלו.

המתאבל המשיך לנדוד. האיש במעיל שיער שהוא יושב כרגע
בעיר זו או אחרת, קרוב לוודאי במקום אפל שמגיש כמויות גדולות
של אלכוהול, והוא בטח לא שותה כלום. רק בוהה לפנים במבט
מיוסר. ידו משוטטת לכאן ולכאן לאורך השולחן וצווחות התקן
המתכת שעל גבו קורעות מפעם לפעם את החלל הדחוס.
הצופים המשיכו לברך אותו במילים במחוות.
”יום לבנים שמח”.

האיש במעיל הודה להם. לחץ יד לזה או לאחר. התעכב פה
ושם למשך מספר רגעים אך, למעשה רק חישב כל אותו הזמן את
הדרך המהירה ביותר אל הדלת ונצמד אליה בעקשנות.
הרחוב היה מטופל יחסית אך באופן מרושל. פה ושם לבנה
חסרה. גושי חימר סדוקים בפינות הבתים. האיש במעיל החניק
אנחה. קולות של חוגגים מחנות קרובה למכירת משקאות הגיעו
לאוזניו. אמצע הצהריים, שיאו של החום ביום החופשי היחיד
בשנה, פנימה של החנות ודאי קרוב בחומו לזה של כבשן לבנים.

ואפילו אולם התרבות הדחוס ממנו יצא כרגע התבשל בחום השמש. משאית חלוקה בודדת עצרה בתחנת התדלוק. צמיגים נשחקו על פני כביש מיושן מן הייצור החדש, עשן כבד מלוכלך פרח מצינור המפלט ולאחר מכן השתרר שקט. הנהג טיפס אל מחוץ למשאית שחרקה כמו ציר מתכת אכול רקב. שני צופים שדידו בנהנתנות מעט מופרזת מתוך פתחו של אולם התרבות סקרו את הנהג בפנים מיוזעות. ראשיהם היו מוטים מעט הצידה ופיהם נפער בדרגות שונות של השתתפות בצער. לאחר מכן גיששו אחר ממחטות הבד מן הייצור החדש, מחו את הזיעה בתנועות כמעט מכניות והמשיכו לכיוון החגיגה. הנהג התעלם מהם. כשסיים לתדלק הניח את הצינור במקומו. שומר מנומנם למחצה שצפה במעשיו מתוך קן מתכת מחופה בד מצמץ פעם ופעמיים ופנה להביט בכיוון אחר.

"יום לבנה שמח". אמר האיש במעיל.

"יום משאית דפוק".

האיש במעיל הרצין והלך כמעט מבלי משים. זה נחשב לנימוסים גרועים מאד...

"זה אתה עם חפץ החילוף?" אמר בפתאומיות הנהג בנימה של קושר קשר.

"מה אתה חושב לעצמך, אתה...". התחיל לומר האיש במעיל. הוא שלח את ידו לעבר צד גופו. המקום בו עד לפני מספר שנים היה תלוי תת המקלע שלו. "מי אתה? אתה מנסה לסבך אותי?" המשיך בקול חלש יותר.

הנהג הביט בו. "צוחקים אתך". אמר פתאום וחייך. "סתם בן אדם שנוהג במשאית. מפה לשם לשם לפה". הנהג סימן מעגל בחול בעזרת עקב נעלו. "לשם". הוא אמר והביט בהבעה מזוגגת לעבר המקום בו הסתיימה העיר והחלה השממה. "מאיפה אתה בא עכשיו?" אמר האיש במעיל. מעט אי-נוחות נמזגה בתווי קולו.

"הפלדה. אמר הנהג וצעד שני צעדים לכיוון המשאית. חם שם כמעט כמו כאן אבל ריח טוב יותר. והאוכל הרבה הרבה יותר טוב. ושם כל הדברים קורים לא כמו בחור הזה. אבל אני חייב לזוז". "בוא, תנוח איתנו קצת, תהנה מהחיים. יום הלבנה. תשתה

משהו. תספר מה אופים לנו בעיר-פלדה". הציע האיש במעיל. הוא הצביע לעבר הבניין הרחב ממנו נשמעו קולות החוגגים. "שתייה חינם שמה".

הנהג הביט בו לרגע.

"המסיבה ששמה היא שלכם". הוא הניח סוליה על מדרגת

המשאית.

האיש במעיל שמט את ידו.

"אבל הנה עיקר מה שקורה בפלדה". הנהג פתח את הדלת

ונעמד על המדרגה. רב חובל של חביות וארגזי משא. "דברים

משתנים שם, האישה שבגן נעלמה".

הנהג בחן את בן שיחו בתשומת לב. מודע להשפעה העצומה

שאמורה להיות לחדשות הללו. מאכזב. האיש במעיל רק הניע מעט

את כתפיו, לאחר מכן הודה לו, הפריח ברכת שלום סתמית ועזב.

נהג המשאית הסתכל לכאן ולשם, טפח בידיו על בירכיות מכנסיו

וסגר את הדלת. הוא חשב לרגע והביט בתא הנהג המהביל ולאחר

מכן בבניין הרחב. קולות החוגגים נעשו רמים יותר ולוו בהבזקי

צחוק קצרצרים. הנהג הרכין את ראשו וירד בסדרת נקישות

קצובות בשלבי המתכת. אחר כך הניף את ידו לעבר השומר שבקן

והצביע על המשאית ולאחר מכן על עינו. השומר הנהן בעייפות.

הנהג הניע בראשו בתודה, יישר את בגדיו והחל לצעוד לכיוון

המסיבה.

השמש החלה לשקוע, הרוח נעשתה חזקה יותר. עננים דקים

של חול צרוב התאבכו כלהבות אוויר דקות על פני הקרקע. הרחק

במסיבה נחלשו קולות החוגגים. נהג המשאית כמעט ונפל אל

מחוץ לבניין. ידו, רפויה כחוט, אוחזת בקושי בבקבוק משקה מן

הייצור החדש. מישהו קרא לעברו והוא חזר פנימה. נשמע מלמול

קצר ולאחריו קולות צחוק מלווים בנגינת כלי מיתר ומקצב תופים.

צללית מטושטשת יצאה מן הסמטה והתחבאה למשך מספר

רגעים בערימת החביות. הצללית שלחה מבט קצרצר לעבר

השומר שבקן המתכת שראשו המופנה לעבר החגיגה עלה וירד

בתנועות גליות לקצב המנגינה. לאחר מכן התגנבה הצללית אל

המשאית והורידה ממנה את אחד הארגזים. השומר לא הבחין

בדבר. ארגז נוסף נפרק מבט קצר אל השומר ועוד ארגז. הצללית

עבדה בשקט וביעילות.

הרוח הוסיפה להתחזק. ענני החול נעשו מוצקים יותר. השומר מצמצם לעתים תכופות ושפשף את עיניו. לאחר מכן הסתובב לכיוון המשאית והצליח להבחין בקושי בקווי המתאר של ערימת ארגזי המטען. משבי החול הציקו לו והוא חזר להסתכל לכיוון המסיבה. אורות צבעוניים נדלקו וכבו. מישהו שר בשקט. שיעול דק ואז חרחור קרוב של מנוע מותנע. השומר הסתובב והזדקף באחת, הוא עקב בדריכות אחר המשאית המתרחקת ולחץ שוב ושוב על כפתור האזעקה משחרר לחלל צליל צורם נושכני. "גנב! גנב! גנב!"

כלי רכב הגיחו מתוך פתחי המוסכים, נשפכו אל הרחוב בשצף אור-קולי והתפזרו לכל עבר. החגיגה פסקה. קולות המוזיקה נדמו. לאחר כמה רגעים, הגיע הנהג הגיע בריצה. פרוע בגדים עיניו אדומות מזיע ומתנשף.

פניו הצהיבו ורגע לאחר מכן הלבינו. הוא לחש בקול מקוטע. "המשאית...אני. משלוח שלישי...יעצרו אותי...מה...". נראה היה שהוא כלל לא מעכל את המתרחש סביבו. אחד מאנשי המשמר הניח יד על כתפו. "זה בסדר אדוני. המשלוח שלך כאן. זה בסדר. זה בסדר. רק המשאית נלקחה". "המשאית?" הצבע אזל לחלוטין מפניו של הנהג. אישוניו דילגו בפרצים תזזיתיים בין הנוכחים.

"הנה תראה". השומר החווה בידו על ערימת הארגזים. הנהג בחן את הערימה מלמעלה למטה. לאחר מכן התנפל עליה שטוף זיעה קרה והחל לחטט בין הארגזים. משבי החול הסתחררו סביבו בפראות ועורו העקוץ החל להאדים. "הוא לא לקח את זה. כלב. לא יכול להיות שהוא לקח את זה. אני אמרתי. אבל... הם יהרגו אותי... שירקב. שייקח אותו החול. הוא כן לקח את זה!"

הנהג רכן ותלש בידיים חשופות את מכסי הארגזים ואז הריק את תכולתם על הרצפה. כלי עבודה, קנים, קפיצים וגלגלי שיניים הוטלו בסערה לכל עבר. הנהג הוסיף לפטפט בחוסר שליטה. כלל לא מודע למבטיהם ההולכים ומאפילים של אנשי המשמר. "חפץ חילוף. ארגז. הוא מוכרח להיות כאן. כולכם שהחול ייקח"

אותכם. איך נתתם לו? איך? ומי? מי בכלל...".
 פתאום עצר. מבטו נתקל בארגז קרטון מן הייצור החדש עליו
 נכתב באדום בכתב גדול - "עזרה ראשונה". כתפיו צנחו והוא
 כחכח בגרונו. השומרים צמצמו את המרחק בתנועות כמעט בלתי-
 מורגשות. גל של רחשים התפשט בקהל. נהג המשאית נאנח.
 עיניו היו נעוצות עדיין באותה הנקודה והוא רעד. אנשי המשמר
 המתינו בסבלנות. הוא סקר אותם במבטים מהירים ומיד חזר
 והביט בארגז. ארבעה מהם היו קרובים ושלושה אחרים קרובים
 מדי. כרזת "יום לבנה שמח" שנקרעה במשבי החול צנחה מן הגג
 שמעליו. נשימתו נעשתה כבדה יותר. הוא צעד צעד אטי אחד
 לעבר הארגז. המילים "עזרה ראשונה" היטשטשו והופיעו חליפות
 בין הגרגרים המתאבכים. השומרים נדרכו ברגע אחד. ניתן היה
 לחוש זאת באוויר. הנהג הניח את כף ידו על פיו למשך רגע קצר
 ואז רכן לעבר הארגז. הרחש בקהל התגבר.
 "...חפצים לסחר לא חוקי". שבר המשפט נאמר בטעות בקול רם
 מדי. "...מטען של לא חוקי של סוחר חליפין...". אמר מישוהו אחר
 שמיהר להסיט את מבטו.
 הנהג חילץ את כנפי הקרטון באצבעות רועדות. חומר מחוספס
 ומאובק. לאחר מכן עצם את עיניו, הביט בכיוון אחר ופתח את
 הארגז.
 "חלפים למנוע". אחד השומרים שרכן מעליו הפר את הדממה.
 "הוא לא סוחר חליפין. אלו רק חלפים למנוע".
 נראה היה שהאוויר עצמו נושם לרווחה. משבי הרוח דעכו לאטם.
 גרגרי החול שקעו. הנהג הזדקף בשלבים כמו סולם מתקפל חלוד
 במיוחד.
 "המשאית?" שאל בנימה תשושה ומיואשת בו זמנית.
 איש המשמר הניד בראשו לשלילה.
 הנהג אסף אויר "אני יודע מי זה בטח היה".
 איש המשמר הביט בו.
 "זהה האיש הזה עם מעיל גדול. ההוא שעמד כאן ודיבר איתי."
 ההוא ראה אותו". הנהג הצביע על השומר שבקן המתכת שהחזיר
 לו מבט חלול. "הוא ראה...".
 "...האיש שעמד כאן ודיבר אתך...". חזר איש המשמר ורשם זאת

בפנקס כיס קטן מן הייצור החדש.
הנהג תיאר כמיטב יכולתו.
"כן". אמר השומר מפעם לפעם "ממ..".
ואז "אתה בטוח? גנבה היא האשמה חמורה. מישהו יכול לאשר
את הגרסה שלך?"
הנהג, המום מעט, סקר את קהל הסקרנים במבטים ארוכים.
"אני..". פתח.
"סליחה אדוני". התפרץ אחד הנוכחים. "נראה לי שזה נפל
לך כשחיפשת את הארגז". הוא יצא מתוך הקהל והגיש לו צרור
מפתחות גדול.
הנהג בהה בו בחוסר אמון.
"אבל אתה..". הוא החוויר והאדים חליפות. "מפתחות...
המשאית".
"יום לבנה שמח". אמר האיש. לאחר מכן סידר את צווארון מעילו
וחייך חיוך רחב.
"יום לבנה שמח". ענה איש המשמר.
הנהג הביט במעיל המסע המלוכלך שלבש. לאחר מכן בערמת
המטען ובארגז הקרטון ואז בשומר ושוב בארגז ושוב בערימה.
לאחר מכן הביט במבט ארוך ובוחן בפניו של האיש במעיל.
"יום לבנה שמח". אמר בשקט ולקח את צרור המפתחות.
האיש במעיל המהם משהו בתשובה ואז חזר ונבלע בקהל.
איש המשמר המתין מספר רגעים ופנה אל הנהג.
"...נמשיך, אמרת שהוא עמד כאן ודיבר אתך. האם אתה יכול
לתאר אותו טוב יותר? לחזור על פרטים משיחתכם? משהו שנראה
לך חשוד..". הוא העביר דף בפנקסו.
"אני". עיניו של הנהג בהו לפניו ואישוניו דלגו מצד לצד בפרצים
קצרים. "כנראה שטעיתי". הוא הרכין את ראשו. "חשדתי סתם. זו
הייתה טעות". ראשו של הנהג קמל כלפי מטה בתוך מספר רגעים
קצרים. "בבקשה מכם, אם אפשר איכשהו, תמצאו לי רק את
המשאית שלי, בבקשה". כתפיו צנחו כלפי מטה והוא גרר את עצמו
באטיות לעבר בניין מלוכלך שנשא את השלט. "מלון".
איש המשמר נענע בראשו. הוא היה מחליף מעיר אחרת ולכן
הכיר היטב את החדרים הטחובים, המיטות החורקות והמצעים

מצופי הפשפשים.

"נודיע לך אם נמצא משהו". צעק אחרי הדמות המתרחקת
בנימה שאמורה הייתה להיות מעודדת.

משבי החול פסקו לחלוטין. לילה. השומר שצפה כל העת
במתרחש מקן המתכת התקשה לזכור סיום משמרת כזה. רכבים
הגיעו ומיד ויצאו. אנשי משמר בכירים. שיחת חירום למנהל הסחר.
השומר בהחלט לא קינא בנהג המשאית המסכן ואפילו קצת ריחם
עליו. מחר יהיה כאן שמח. מצפות לו כמה שנים טובות בכלא.
ובאמת, הוא רק מקבל את מה שהוא בישל לעצמו. ככה מסחר
תקין עובד. מי שמעורב בפשע צריך להיענש. אחד רוצה ליהנות
וככה הולך לו למסיבה בלי לחשוב. אוכל ושותה, רוקד שם, שוכח
מהכול, גם לא מבקש מאף אחד לשמור במקומו... השומר התאבן
לרגע. אהמממ... הוא דווקא כן ביקש. סימן לי לשים עין לפני שהוא
הלך. אבל כשחושבים על זה. מי יאמין לנהג כזה? לא היה כאן אף
אחד. אז השמש סנוורה אותי. אז לא ראיתי. משאית שלו. בעיה
שלו. אני לא מגיע שוב לכלא בשביל אף אחד. הוא סגר אחריו את
הדלת ונתן את כלי הנשק מתוצרת המוגנים לשומר הבא אחריו.
אולי רק ליתר ביטחון. כדאי לו להיעלם לכמה שעות. זה יקטין את
הסיכוי שלו להסתבר. הוא בחן את האפשרויות תוך ירידה עצלה
במדרגות.

ואז בדק את הארנק שלו. הכסף הספיק ל-ארבעה, חמישה
סיבובים וזהו. זה מה שהיה לו. השומר החליט להיות חסכן.
להמר בתשומת לב ורק בזירה המקצועית במרתפים שתחת
אולם התרבות. "תכנית מיוחדת ליום הלבנה". קרא על המודעה
שלפני "הכניסה הנסתרת". כולם הכירו את הכניסה הזו - דלת פח
במסדרון שמאחורי הבמה. אבל זה היה לא חוקי אז היא נשארה
"נסתרת". הקרב הראשון היה נוח. זריז עם חרב מול בריון עם
גרזן. הבריון היה גבוה בשני ראשים. הזריז נראה מותש. רווח נקי.
יללת צופר שהסתננה מבעד לסורג שבגובה הרחוב הייתה קרובה
מדי לטעמו. הוא החליט להישאר לעוד כמה קרבות. הצעות
מיוחדות במבצע. בשעות הקטנות של הלילה, אירועים ייחודיים
למהמרים כבדים או נואשים. השומר ידע היטב לאיזה סוג הוא
משתייך. בהבעה מרצינה נדחק בין מנהלי הסחר המגוהצים

ופקידים מערים אחרות. עוד שני קרבות הסתיימו קצרים מדי בעיניו. תכליתיים מדי. הוא היה עושה זאת לגמרי אחרת.

ואז, כשחצי מן המרתף כבר התרוקן ובסורג שבגובה הרחוב נקוו ענני עשן רכבים ראשונים. הגיע הרגע. אירוע אחרון לשבוע זה. קרב ללא נשק. הימור כניסה נמוך. שני חדשים. עצבני ומקלון, הוא התלבט לרגע אבל הימר על המקלון. בהתחלה זה נראה טוב. המקלון נע הצידה במהירות והפיל את העצבני באגרוף והכשלה מהירים. ענן אבק ניתז מן השטיח הדקיק ולכמה רגעים נראה היה שהקרב נגמר. אבל אז העצבני נעמד במהירות מפתיעה ובעט למקלון בפיקת הברך.

נשמע קול ריסוק מכוער. העצבני קפץ הצידה ועקר שבר לבנה רופף מן הקיר. המקלון נעזר בחבלים ונעמד על רגל אחת תוך התפתלויות וניסיון סרק להחניק את זעקותיו. הוא הניע את רגלו הבריאה לפנים ולאחור ממש כאילו הכין אותה לבעיטה אחת אחרונה. העצבני נעמד מולו והתכונן. מסתבר שהמקלון מכיר את העצבני מפעם. הוא צעק לו משהו ונופף לכיוון אחד ואז לאחר. אחר כך סימן לו לעצור. העצבני לא התייחס והמשיך להרים באטיות את היד האוחזת בשבר הלבנה.

נהג המשאית יצא מפוהק מחדר המלון שלו. כנהג קיווה שמצאו את המשאית שלו. כאדם קיווה שהיא אבודה לנצח. יעבירו אותו לאחת הערים בטח. יעבוד במשהו קבוע יותר. אין כלא. הם אמרו לו במפורש בלי כלא כשחתם על החוזה. הוא ידע שבמיוחד במקרה שלו הם יאלצו בסופו של דבר לנהוג בהגינות. נהג משאית שומע דברים. נהג משאית יודע דברים. "המנהל הוא לא בדיוק מה שהוא נראה". רמז במסתוריות לאחד או שניים מן החוגגים יום קודם לכן. לפני שהכול הסתבר ככה. אחר כך פטר זאת בבדיחה.

"יש לך הודעה ממנהל המסחר העירוני". אמרה הפקידה בדלפק הקבלה". הנהג חשב על מישהי שהכיר פעם בעיר ההרים של הכרמים. היו להן אותן ההבעות.

הוא נטל את המעטפה השחורה מן הייצור החדש ויצא מן המלון. סמל רשמי של הסוחר הבכיר התנוסס עליה כמו סרטן כסוף אדום צבתות. אצבעותיו ריקדו מעט. רגע לכאן ורגע לשם. הכול נכון והובטח לו ויש גם גיבוי בדרכים הגבוהים במקרה הצורך, אבל

לעולם לא יכולת לדעת.
"הריני לבשר לך שהמשאית שלך טרם נמצאה, עליך להתייצב
לצורך בירור ועדכון מצבך בבניין המשמר העירוני בשעה...".
קול של עצמות מתרסקת נשמע מתוך אחד המרתפים. מלווה
בקול מלמול גובר והולך. קן המתכת של שומר תחנת הדלק
התנשא מעל הנהג כעץ משונה גדל ממדים. שלושת תיבות
המתכת של המשאבות בהו בו בהאשמה מערכתית שקטה. הוא
חלף על פני העיגול שצייר יום קודם לכן בחול. צורה קטנה נוספה
במרכז העיגול. מלבן ארון שתחתיו משני הצדדים שורטטו בחפזה
מעגלים קטנים - משאית. הנהג הביט בה לרגע. לאחר מכן שלח
מבט קצר במקום בו עמד אתמול האיש במעיל ואז מבט נוסף
בבית המשמר הגבוה והמחוזק בבטון שצלליות שומרים חסרות
מנוחה בצבצו דמומות מחלקיו השונים. הנהג הביט פעם שנייה
בשרטוט המשאית שכבר החל להיטשטש. הוא קמץ את אגרופיו
בכוח. ושוב הביט במשך זמן רב לאותו המקום בו עמד האיש
במעיל יום קודם לכן. ואז חייך, והזדקף באטיות מפוקקת עצמות
כמו בזמנים בהם היה מסיים לפרוק משאית עמוסה במיוחד, הוא
הביט סביבו, נשם נשימה אחת עמוקה של אויר רווי חול. ורץ
מתנודד כגבעול אל המקום בו הסתיימה העיר והחל האינסוף, נגד
כיוון הרוח.